
**TK Gyerekesély Műhelytanulmányok
2023/2**

**Az EFOP 1.5.1-17 Végtelen lehetőség
programot megvalósító szervezetek
összehasonlító vizsgálata**

Bazsalya Balázs, Hórich Balázs

**TK
Budapest
2023**

Készült az EFOP-1.4.1-15 program keretében

Írta: Bazsalya Balázs, Hórich Balázs
SORECO Társadalomkutatási Tanácsadó Bt.

Kiadja a Társadalomtudományi Kutatóközpont
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.

<https://gyerekesely.tk.hu/>

ISSN 2064-910X

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	6
Módszertan	10
A szervezetek adatainak elemzése.....	11
Bevezetés.....	11
Mérlegadatok, eredménykimutatás.....	12
Közhasznú tevékenységek.....	18
Cél szerinti juttatások	26
Támogatási programok.....	30
Összegzés	34
Az on-line kérőíves felmérés összefoglaló eredményei	35
Bevezetés.....	35
Munkahelyi háttérkérdések, szocio-demográfia.....	35
Szervezeti kultúra	36
Vezetés, bizalom, szervezeti kötődés	38
Professzionizálódás, eredményesség, profil	39
Erőforrások, támogatás, kapcsolatok.....	41
(Munkahelyi) jóllét, mobilitás	42
Összegzés	44
Az interjúk, kvalitatív kutatás összefoglaló eredményei	45
Bevezetés.....	45
Ökumenikus Segélyszervezet.....	45
Katolikus Karitasz	47
Magyar Református Szeretetszolgálat.....	49
Baptista Szeretetszolgálat.....	51
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	52
Összegzés	54
Melléklet.....	56

Ábra- és táblázatjegyzék

1. ábra: Karitatív szervezetek bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %	14
2. ábra: a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %	15
3. ábra: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %	16
4. ábra: a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %	17
5. ábra: a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, % .	18
6. ábra: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma összesen, 2017-2022, fő.....	19
7. ábra: Közhasznú tevékenységek célcsoportjainak szerkezete (az összes vizsgált szervezetet figyelembevéve), 2017-2022, %.....	23
8. ábra: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként, 2017-2022, ezer Ft.....	27
9. ábra: Karitatív szervezetek támogatási forrás-szerkezete az éves átlagos felhasznált támogatások összege szerint, 2017-2022 összesített adatok, %	32
10. ábra: Támogatási források szerkezete a belőle részesülő karitatív szervezetek szerint az éves átlagos támogatások összege alapján, 2017-2022 összesített adatok, %	33
11. ábra: Tárgyévben felhasznált támogatási összegek felhasználásuk célja szerint, 2017-2022 összesített adatok, %.....	33
12. ábra: Milyen területen dolgozik, milyen területeket érint szorosan a szervezeten belüli tevékenysége? - többet is választhat, összes megkérdezett, %	36
13. ábra: Az Ön szervezetén belüli szakterületét, feladatkörét illetően milyen szervezeti stratégia volt jellemző... - összes megkérdezett, %.....	37
14. ábra: Milyen területeken volt érzékelhető a növekedés, fejlődés... – azok körében, akik növekedést érzékeltek/éreznek szervezetük életében; átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben).....	38
15. ábra: Milyen mértékben... - átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben).....	39
16. ábra: A következő feladatok ellátása során mennyire tartja professzionális szervezetnek munkahelyét? - átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben)	40
17. ábra: Egyéni támogatások gyakorlata a jelenlegi foglalkoztatás előtt és azt követően - összes megkérdezett, %	41
18. ábra: Mennyire elégedett a következőkkel? - átlagok ötfokú skálán (1: nagyon elégedetlen; 5: nagyon elégedett)	42
19. ábra: Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal a munkájával kapcsolatban? - összes megkérdezett, %.....	43

1. táblázat: Az Éves beszámolóban és közhasznósági mellékleteiben elérhető adattartalmak a vizsgálatba bevont szervezetenként, 2017-2022	11
2. táblázat: Mérlegfösszegek a vizsgált karitatív szervezetekben, ezer Ft	13
3. táblázat: Mérlegfösszegek változásai a vizsgált karitatív szervezetekben, %	13
4. táblázat: Karitatív szervezetek bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft.....	14
5. táblázat: a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft.....	15
6. táblázat: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft	16
7. táblázat: a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft	17
8. táblázat: a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft.....	18
9. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma tevékenységtípusonként, 2017-2022, fő	20
10. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma tevékenységtípusonként, 2017-2022, %	21
11. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma célcsoportonként, 2017-2022, fő.....	24
12. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma célcsoportonként, 2017-2022, %	25
13. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységtípusonként, 2017-2022, ezer Ft.....	28
14. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységtípusonként, 2017-2022, %.....	29
15. táblázat: Tárgyévben felhasznált támogatási programok, 2017-2022, db	31
16. táblázat: Tárgyévben felhasznált támogatási programokra fordított összegek, 2017-2022, ezer Ft	31
17. táblázat: Éves átlagos támogatások összege támogatási források szerint, 2017-2022 összesített adatok, ezer Ft	32
18. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységenként, 2017-2022, ezer Ft.....	56
19. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységenként, 2017-2022, %.....	59

Vezetői összefoglaló

Módszertan

Jelen kutatás a Végtelen lehetőség programot megvalósított Baptista Szeretetszolgálatot, Katolikus Karitászt, Magyar Máltai Szeretetszolgálatot, Magyar Református Szeretetszolgálatot és Ökumenikus Segélyszervezetet vizsgálja. A kutatás fő kérdése, hogy ezek a szociális-fejlesztési programokat megvalósító egyházi háttérű karitatív szervezetek, milyen szervezeti kihívásokkal néztek szembe a megvalósítás során, hogyan alakult át a szervezeti struktúrájuk, miként reagáltak a feladatbővülésre, illetve az eddigiektől eltérő feladatkörökre. A kutatási kérdés komplex megközelítése érdekében többféle módszertant használtunk a vizsgálat során. 1. Elemeztük az egyes szervezetek nyilvánosan hozzáférhető mérlegadatait, eredménykimutatásait, éves beszámolóit. 2. Interjúkat készítettünk az egyes szervezetek vezető munkatársaival, illetve olyanokkal, akik pozíciójuknál, vagy az adott szervezetben eltöltött munkatapasztalatukból kiindulva rálátnak a változásokra. 3. On-line kérdőíves felmérést végeztünk az egyes szervezetek munkatársai körében.

A szervezetek éves beszámolóit a 2017 és 2022 közötti években tekintettük át, és dolgoztuk fel az innen kinyerhető adatokat. A szervezetek körében 10 vezetői interjút készítettünk. Az on-line felmérés során 122-en válaszoltak a kérdőív kérdéseire.

A szervezetek adatainak elemzése

A vizsgálatba bevont országos karitatív szervezetek pénzügyi mutatói nagymértékben javultak 2017 és 2022 között. A bevételek közel kétharmada központi költségvetésből, több mint negyede pedig uniós forrásból érkezett. Míg a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány inkább az EU-s forrásokra támaszkodott 2022-ben, addig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Református Szeretetszolgálat esetében a költségvetési források voltak jelentősebbek, ez azonban leginkább a szervezetek feladatellátásából következik.

A közhasznú tevékenységekben érintett kliensek száma 2021-ig relatíve kis változásokat mutatott az egyes szervezetekben, 2022-ben viszont a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet esetében jelentős növekedést mutatott. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közhasznú tevékenységei leginkább a humanitárius segítségnyújtásra és a szociális ellátásra fókuszálnak, a Baptistáké pedig a szociális ellátásra, természetvédelemre és egészségügyi ellátásra. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közhasznú tevékenységeiben az egészségügyi ellátások dominálnak, a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében pedig hangsúlyosak a munkaerőpiaci reintegrációs programok.

A cél szerinti juttatások nominális összege a vizsgálati időszak végére mindegyik szervezet esetében emelkedő tendenciát mutat. A cél szerinti juttatások fő kategóriái eltérő fókuszpontokat mutatnak a vizsgált szervezetekben: a humanitárius segítségnyújtás leginkább a Magyar Ökumenikus Segélyszervezethez és a Baptista Szeretetszolgálat Alapítványhoz köthető; a szociális ellátásokat érintő támogatási területek inkább a baptistákhoz és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülethez; az oktatást, képzést, munkaerőpiaci reintegrációt célzó programok pedig leginkább a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány munkájához.

A támogatási programok forrásának zöme mindegyik szervezet esetében a központi költségvetéshez kötődik, ám a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány jelentős hányadban tud támaszkodni nemzetközi forrásokra is. A támogatási összegek több mint fele fordítódik személyi kiadásra, közel harmada dologi kiadásra.

Az on-line kérdőíves munkavállalói felmérés eredményei

Az on-line kérdőíves kutatásra 2023 augusztusában került sor. A kérdésekre összesen 122 munkatárs válaszolt, a kérdőív kitöltése átlagosan közel 42 percet igényelt.

A mintába a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai kicsit nagyobb arányban (28%) kerültek be a többi szervezet (Baptista Szeretetszolgálat, Katolikus Karitasz, Magyar Máltai Szeretetszolgálat és Ökumenikus Segélyszervezet) alkalmazottaihoz képest (17-20%). A válaszadók közel fele terepi munkatárs vagy terepi segítő; akik jellemzően felzárkózást segítő projektek munkatársai, illetve az adományozási munkákban vesznek részt.

A munkatársak kisebb része tud érdemben nyilatkozni az egész szervezete megítéléséről - inkább azokat a területeket ismerik, ahol jelenlegi munkájuk során közvetlen tapasztalatokat szereznek. A munkahely megítélése igen kedvező, de néhány területtel kapcsolatban a szervezet munkatársai kritikákat fogalmaztak meg, vagy nagyobb támogatásra lenne szükségük. Az egyik ilyen pont a szervezet humán erőforrás-gazdálkodása. Az elmúlt években alapvetően a szervezetek növekedését érzékelték a dolgozók és ez a növekedés még jelenleg is tart. Ennek egyik leglátványosabb jele a szervezetek létszám-bővülése, ami ugyanakkor nem járt a korábbi munkatársak munkaterheinek csökkenésével – sőt. A válaszok tanulsága szerint a munkaterhek növelését a belső-kapacitás kihasználás javításával sikerült elérni, de ez persze sok esetben ellenérzéseket szült, talán amiatt is, mert a keresetek változása nem feltétlen követték e terhek változását (és emiatt fogalmazódik meg a jövedelemmel kapcsolatban nagyobb elégedetlenség).

A munkatársak nagyfokú lojalitást mutatnak szervezetük és közvetlen vagy távolabbi vezetőségük felé, ugyanakkor nem érzik, hogy ténylegesen figyelembe vennék az alsóbb szintekről érkező véleményeket, visszajelzéseket. Ez a szervezetek "vízfejűségére" utal, amit csak erősít a menedzsment és a terepi munkatársak térben nagyrészt elkülönülő munkavégzése. A szervezetek tevékenységével jellemzően elégedettek, de néhány hagyományos szakmai feladat (időskorúak és fogyatékosok ellátása), illetve egy alapfeladat (logisztika és intézmény-üzemeltetés) kapcsán relatíve sok kritika fogalmazódott meg.

A munkatársak munkaterhelésének növekedésétől valószínűleg nem független, hogy sokan fáradtságra, elhasználódásra panaszkodnak, amellet, hogy a válaszadók zöme élvezzi munkáját. Mindenesetre a kiegészítés még nem jellemző sokakra, de a szervezeteknek érdemes a személyi állományuk rekreációs programjaira is figyelmet fordítani a közeljövőben.

Az interjúk, kvalitatív kutatás eredményei

Az egyes szervezetek vezetőinek, illetve középvezetőinek tipikus karrierútja az egyes szervezetek növekedésével párhuzamosan haladt. Jellemző az, hogy a mai vezetők szakmai munkatársként kezdték a szervezeten belüli karrierútjukat, és a szervezetek növekedésével párhuzamosan kerültek vezetői szerepekbe. Sokuk számára eleinte idegen volt ez a vezetői szerep, több dolgot időközben kellett megtanulni. Többet vagy egyéni, vagy szervezeti szinten segítséget is kaptak ehhez.

A szervezetek különböznek abban a tekintetben, hogy a szociális-fejlesztési feladatok mellett még milyen tevékenységeket látnak el. Jogi szempontból sok esetben nem is egy szervezetről beszélünk, hanem különböző jogi személyiségek látnak el bizonyos feladatokat, ezért nehéz szervezeti szinten tárgyalni, elemezni a különböző feladatokat. A fő különbségek ott vannak, hogy az adott szervezetek intézményfenntartók is egyben vagy sem, illetve a mögöttük lévő egyházban mi a gyakorlat, szokásjog az intézményfenntartás tekintetében. Az egyes szervezetek nem függetleníthetők a mögöttük lévő egyházak szervezeti struktúrájától sem.

A Katolikus Karitasz országos szinten „csak” koordinációs feladatokat lát el, illetve a fejlesztési, szociális és krízis projekteket menedzseli, egy kivételével intézményeket nem tart fenn. Azonban a katolikus egyház egyházmegyei struktúráját tükrözve létezik 16 egyházmegyei karitasz, amik önálló jogi személyiségként intézményeket is fenntartanak. Egyik karitasz sem tart fenn oktatási intézményeket, mert ezek az egyházmegyékhez tartoznak. Az Ökumenikus Segélyszervezet esetében az intézményfenntartás és a szociális-fejlesztési programok egy igazgatóság alá tartoznak. Oktatási vagy egészségügyi intézményeket ők sem tartanak fenn. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány szociális és fejlesztési, illetve karitatív tevékenységeket lát el, és egyáltalán nem tart fenn intézményeket. A Baptista Szeretetszolgálat oktatási és szociális intézményeket is fenntart csak külön igazgatóságok alatt. Végül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esetében a szociális-fejlesztési feladatok és az intézmények külön igazgatóság alá tartoznak. Az oktatási intézmények esetében jogilag egy másik szervezet a fenntartó.

Abban is különböznek az egyes szervezetek, hogy kapnak-e kiegészítő, egyházi támogatást. Az MRSZ alapítvánnyként, civil szervezetként működik, az Ökumenikus Segélyszervezet csak az idei évtől kap kiegészítő, egyházi támogatást, míg a többi szervezet régebről. Abban is eltérések mutatkoznak, hogy mennyire jellemző a külföldi, nemzetközi tevékenység az egyes szervezetekre. Például az ökumenikusok jelentős külföldi tevékenységet folytatnak, ez a Baptistákra is jellemző. Az MRSZ és a Katolikus Karitasz főleg itthon tevékenykedik, de ez utóbbi része a nemzetközi karitsznak, ezért jelentős nemzetközi beágyazottsággal rendelkeznek.

A feladatbővülés hasonló kihívások elé állította az egyes szervezeteket. Az egyik legjellemzőbb kihívás a döntési kompetenciák és szintek átalakítása volt. Az összes szervezetre jellemző volt a centralizált irányítás, ami a szervezetek növekedésével párhuzamosan egyre nehezkesebbé tette a döntéshozatalt. Ki kellett alakítani a felelősségi köröket, a döntési kompetenciákat, illetve az ezt támogató operatív hátteret. Az összes szervezetnél volt rá példa, hogy valamilyen külső szervezetfejlesztő tanácsait is igénybe vették, azonban hogy milyen mélységbe vontak be szervezetfejlesztőt az átalakítási folyamatok támogatásába már nagyon különbözik. Illetve abban is jelentős eltérések tapasztalhatóak, hogy hol tartanak ebben a folyamatban. Jellemző volt az is, hogy utólag vagy folyamatában tudtak a felmerülő változásokra reagálni, és nem tudtak előre felkészülni ezekre. Mindegyik szervezetre jellemző, hogy a döntéshozatalt, illetve az operatív folyamatokat támogató informatikai rendszereket használják, ami korábban nem volt jellemző.

A szervezetek jellemző erőssége a kihívásokhoz való rugalmas alkalmazkodás. Míg a legjellemzőbb gyengeség a folyamatok átláthatósága, a működés zökkenőmentessége. Az összes szervezet küzd a megfelelő humán erőforrás megtalálásával, szinte az összes területen. Több esetben verseny is van közöttük a megfelelő szakemberekért.

A szervezetekben megfogalmazódott az igény a „profiltisztulásra”, hogy legyen egy-egy kiemelt területük, amire koncentrálnak, amiben jobban tudnak előrehaladni a professzionalizálódás útján, ahol jobban tudják a különböző tudásokat koncentrálni. Jelenleg túl sok területre koncentrálnak, ezért az erőforrások szétforgácsolódnak, és ez sok esetben a szakmai munka rovására is megy. Több esetben az is megfogalmazódott, hogy a folyamatos feladatbővülés operatív kihívásai háttérbe szorították a szakmai munkát, és a jövőben erre kellene nagyobb hangsúlyt fektetni.

A szervezetek véleményei szerint a kapott fejlesztési forrásokat jelenleg nagyobb hatékonysággal tudják felhasználni, mint azokat az állami ellátórendszer kapta volna. Kiemelték a rugalmasságukat, hogy kevésbé kötik őket eljárásrendek, hogy tudtak a magánszektorból és külföldi donoroktól is támogatást szerezni. Feladatukat úgy határozzák meg, hogy segítsék az állami ellátórendszer szolgáltatásai között a kapcsolatokat megteremteni, illetve a hiányokat pótolni, valamint innovatívan, ki tudjanak kísérletezni másfajta megközelítéseket, amik a későbbiekben rendszerszinten is adaptálhatóak.

A feladatellátás, illetve a projektek finanszírozásának bizonytalansága a szervezetek működésében is nehézséget okoz. Azt elképzelhetetlennek tartják, hogy a jövőben ne érkezzenek meg az EU-s vagy költségvetési források, a jelenlegi finanszírozási fennakadások azonban sok esetben a működőképességük határát feszegetik.

Módszertan

Az EFOP 1.4.1-15 „Integrált gyermekprogramok szakmai támogatása” című kiemelt projekt szakmai-módszertani támogatást nyújt az EFOP 1.5.1-17 „Végtelen lehetőség” programnak. A „Végtelen lehetőség” program a Baktalórántházai, Cigándi, Gönci, Kunhegyesi és Sellyei járásokban valósul meg, a Baptista Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitás, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Református Szeretetszolgálat és az Ökumenikus Segélyszervezet vezetésével. A program átfogó célja a térségek leszakadásának megfékezése és megállítása, a járáson belüli fejlettségi különbségek csökkentése, a járási szolgáltatások összehangolása, minőségének javítása, hiányainak pótlása. A kiemelt projekt keretében a Társadalomtudományi Kutatóközpont végzi a „Végtelen lehetőség” program monitorozását és értékelő vizsgálatot. Az értékelő vizsgálatok kapcsán számos elemzés és tanulmány született, azonban ezidáig kevésbé volt fókuszban az a kérdés, hogy a szociális-fejlesztési programokat megvalósító egyházi háttérű karitatív szervezetek, milyen szervezeti kihívásokkal néztek szembe a szociális fejlesztési programok megvalósítása során, hogyan alakult át a szervezeti struktúrájuk, miként reagáltak a feladatbővülésre, illetve az eddigiektől eltérő feladatkörökre. A kutatás lebonyolításához és az adatgyűjtés megvalósítása érdekében a Társadalomtudományi Kutatóközpont a Soreco Társadalomtudományi Tanácsadó Bt-t kérte fel partnernek.

A kutatási kérdés komplex megközelítése érdekében többféle módszertant használtunk a vizsgálat során. 1. elemeztük az egyes szervezetek nyilvánosan hozzáférhető mérlegadatait, eredménykimutatásait, éves beszámolóit. 2. Interjúkat készítettünk az egyes szervezetek vezető munkatársaival, illetve olyanokkal, akik pozíciójuknál, vagy az adott szervezetben eltöltött munkatapasztalatukból kiindulva rálátanak a változásokra. 3. On-line kérdőíves felmérést végeztünk az egyes szervezetek munkatársai körében. A kérdőíves felmérésnél nem volt célunk a szervezetek összes munkavállalójának megkérdezése, hiszen nagyon eltérő nagyságú, sokszor eltérő tevékenységű szervezetekről van szó, valamint az is nagyon különbözik, hogy az egyes szociális, fejlesztési, oktatási, egészségügyi, valamint humanitárius feladatokat milyen szervezeti háttérrel, illetve keretben látják el az adott szervezetek. Az on-line kérdőívnel csupán azokra a munkatársakra fókuszáltunk, akik kifejezetten a szociális, fejlesztési típusú feladatokat látják el, például valamilyen célzott modellprogramban, országos, regionális központban dolgoznak. Vagyis nem vettük bele a kutatásba a szervezetek által fenntartott különböző intézmények munkatársait, valamint az egyéb feladatokat (humanitárius, adománygyűjtés) végző munkatársakat sem.

Az alábbi kutatási jelentésnek szintén nem célja a teljes körű elemzés, csupán egy összefoglalót adunk a kapott adatok alapján. Az egyes kutatási lábakhoz tartozó adatokat a Társadalomtudományi Kutatóközpont rendelkezésére bocsátottuk, így azok másodelemezhetőek, valamint egy-egy rész kérdés is mélyebben megvizsgálható.

A három kutatási láb főbb eredményeit az alábbiakban ismertetjük.

A szervezetek adatainak elemzése

Bevezetés

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, illetve a 479/2016. (XII. 28.) és a 350/2011. (XII. 30.) Kormány rendeletek értelmében az adománygyűjtéssel, közhasznú tevékenységgel foglalkozó civil szervezeteknek – amennyiben két egymást követő évben különböző pénzügyi-szervezeti mutatók átlépik a törvényben rögzített határt – Éves beszámolót, illetve közhasznú tevékenység ellátása esetén Közhasznúsági mellékletet kell készítenie. Az éves beszámoló kiterjed a mérlegadatokról és az eredménykimutatás közzétételéről; a Közhasznúsági melléklet pedig a közhasznú tevékenységek bemutatására, célcsoportjára, eredményeire és a tevékenységben részesülők létszámára; valamint a cél szerinti juttatások részletes bemutatására. Az Éves beszámolókat, illetve a hozzá tartozó mellékleteket a következő címen lehet elérni: <https://birosag.hu/kozvetetel-kereso>.

A szervezetek pénzügyi adatainak, támogatási programjainak elemzésére tehát az Éves beszámolók és azok mellékletei biztosítanak lehetőséget. A vizsgálatba a következő karitatív szervezeteket vontuk be: Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, Karitaszt Támogató Alapítvány, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány és Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány. Ugyanakkor, az egyes szervezetek összehasonlításának lehetősége korlátozott. Egyrészt nem mindegyik szervezetnek kellett a vizsgálati évek (2017-2022) Közhasznúsági mellékletet benyújtaniuk, emiatt nem minden szervezet esetében áll rendelkezésre értékelhető adat. Másrészt eltérő az is, hogy szervezetenként nem azonos az ellátott feladatok szerkezete – például a köznevelési vagy intézményfenntartási feladatok nem minden esetben találhatók meg a vizsgált szervezetek feladatkörében – mindez jelentősen módosítja az egyes pénzügyi mutatók alakulását. Harmadrészt nagyon változatos az egyes karitatív szervezetek szervezet-háló szerinti struktúrája: van, ahol egy országos hatókörű szervezet lát el minden tevékenységet és van, ahol területi, vagy az egyházi anyaszervezethez illeszkedik az alszervezetek kialakítása (ezekben az esetekben tehát több kicsi karitatív szervezetről van szó). Elemzésünkben elsősorban az országos hatáskörrel, „ernyőszerzetként” működő szervezetek vizsgálatára fókuszáltunk.

1. táblázat: Az Éves beszámolóban és közhasznúsági mellékleteiben elérhető adattartalmak a vizsgálatba bevont szervezetenként, 2017-2022

		Mérlegadatok, eredménykimutatás	Közhasznú tevékenységek	Cél szerinti juttatások	Támogatási programok
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	2022	van	van	van	van
	2021	van	van	van	van
	2020	van	van	van	van
	2019	van	van	van	van
	2018	van	van	van	van
	2017	van	van	van	van
Karitaszt Támogató Alapítvány	2022	van	van	nincs	nincs
	2021	van	van	nincs	nincs
	2020	van	van	nincs	van
	2019	van	van	nincs	van

		Mérlegadatok, eredménykimutatás	Közhasznú tevékenységek	Cél szerinti juttatások	Támogatási programok
	2018	van	van	nincs	van
	2017	van	van	nincs	van
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	2022	van	van	van	nincs
	2021	van	van	van	nincs
	2020	van	van	van	nincs
	2019	van	van	van	van
	2018	van	van	van	van
	2017	van	van	van	van
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány	2022	van	nincs	nincs	nincs
	2021	van	van	nincs	nincs
	2020	van	nincs	nincs	nincs
	2019	van	nincs	nincs	nincs
	2018	van	nincs	nincs	nincs
	2017	van	nincs	nincs	nincs
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	2022	van	van	van	nincs
	2021	van	van	van	nincs
	2020	van	van	van	van
	2019	van	van	van	van
	2018	van	van	van	van
	2017	van	van	van	van
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	2022	van	van	nincs	nincs
	2021	van	van	nincs	nincs
	2020	van	van	nincs	nincs
	2019	van	van	nincs	nincs
	2018	van	van	nincs	nincs
	2017	van	van	nincs	nincs
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	2022	van	van	van	van
	2021	van	van	van	nincs
	2020	van	van	van	van
	2019	van	van	van	van
	2018	van	van	van	van
	2017	van	van	van	van

Mérlegadatok, eredménykimutatás

A vizsgált hét szervezet együttes mérlegfőösszege 2017-ben meghaladta a 17 milliárd forintot, ami hat évvel később már több mint 142 milliárd forintra rúgott. 2017-ben a legnagyobb szereplő a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület volt, melyet a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány követett. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány mérlegfőösszege egymilliárd forint alatt maradt 2017-ben, a Baptista Szeretetszolgálaté alig haladta meg a 300 millió forintot. A mérlegfőösszegekben a vizsgálati időszak során tehát több mint nyolcszorosára bővültek, ez azonban nem minden szervezetet érintett ugyanolyan mértékben. Arányait tekintve a legnagyobb bővülést a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány érte el (közel 34-szeres

növekedést produkálva), de jelentősen bővült a Baptista Szeretetszolgálat is, közel 12-szeres növekedést produkálva. 2022-ben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közel 78 milliárd, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány közel 40 milliárd forint felett diszponált. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet mérlegfőösszege elérte a 18 milliárd forintot, a Baptista Szeretetszolgálat Alapítványé meghaladta a 3 és fél milliárd forintot, a Magyar Református Szeretetszolgálaté pedig valamivel e összeghatár alatt maradt. Mindez azt jelenti, hogy a vizsgált karitatív szervezetek közül magasan a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szervezetei rendelkeznek a legnagyobb pénzügyi forrással. A változások üteme a szervezetek többségében közel azonosnak mondható, de míg a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány a 2018-as évre, addig a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány 2022-re produkált kiugró növekedést.

2. táblázat: Mérlegfőösszegek a vizsgált karitatív szervezetekben, ezer Ft

Szervezet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	316 071	636 560	930 448	994 993	991 321	3 661 410
Karitaszt Támogató Alapítvány	49 968	50 908	73 441	115 501	84 640	154 804
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	1 161 419	1 020 562	1 000 453	1 008 832	807 560	39 373 007
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	10 759 696	15 495 669	20 642 276	34 589 256	48 745 778	77 961 624
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	4 075 543	6 077 320	7 183 012	9 895 316	11 623 146	18 021 712
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány	15 503	58 516	20 543	22 046	21 387	29 128
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	931 758	1 271 465	1 708 621	2 020 405	2 176 199	3 406 759
<i>Összesen</i>	<i>17 309 958</i>	<i>24 611 000</i>	<i>31 558 794</i>	<i>48 646 349</i>	<i>64 450 031</i>	<i>142 608 444</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

3. táblázat: Mérlegfőösszegek változásai a vizsgált karitatív szervezetekben, %

Szervezet	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	201%	146%	107%	100%	369%	1158%
Karitaszt Támogató Alapítvány	102%	144%	157%	73%	183%	310%
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány	88%	98%	101%	80%	4876%	3390%
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	144%	133%	168%	141%	160%	725%
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	149%	118%	138%	117%	155%	442%
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány	377%	35%	107%	97%	136%	188%
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	136%	134%	118%	108%	157%	366%
<i>Összesen</i>	<i>142%</i>	<i>128%</i>	<i>154%</i>	<i>132%</i>	<i>221%</i>	<i>824%</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Az Eredménykimutatás bevételek forrásait összesítő soraiból képet kaphatunk a vizsgált szervezetek bevétel-szerkezetének alakulásáról. Érdemi adatok a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében áll rendelkezésre.

A négy nagy karitatív szervezet bevételei 2017 és 2022 között összességében több mint négyszeresére nőttek. 2017-ben a bevételek háromnegyede származott központi költségvetési forrásból (ennek 44 százaléka volt normatív támogatás), 10 százaléka pedig EU-s vagy más államtól, nemzetközi szervezettől. A bevételek 9 százalékát tette ki a közszolgáltatások nyújtásából származó bevétel. Ez a bevételszerkezet a négy nagy szervezetet összességében tekintve jelentősen átalakult a vizsgált időszak során. Míg a központi költségvetési támogatások

aránya visszaesett (2022-ben már csak a bevételek 62 százalékát érte el), addig az EU költségvetésből, más államtól vagy nemzetközi szervezetektől érkező bevételek hányada megnőtt (27%). A közszolgáltatások nyújtásából származó bevétel aránya közel ugyanakkora (8%), a helyi önkormányzati költségvetésből származó bevételek pedig ötödére estek vissza (5-ről 1 százalékra csökkent súlyuk).

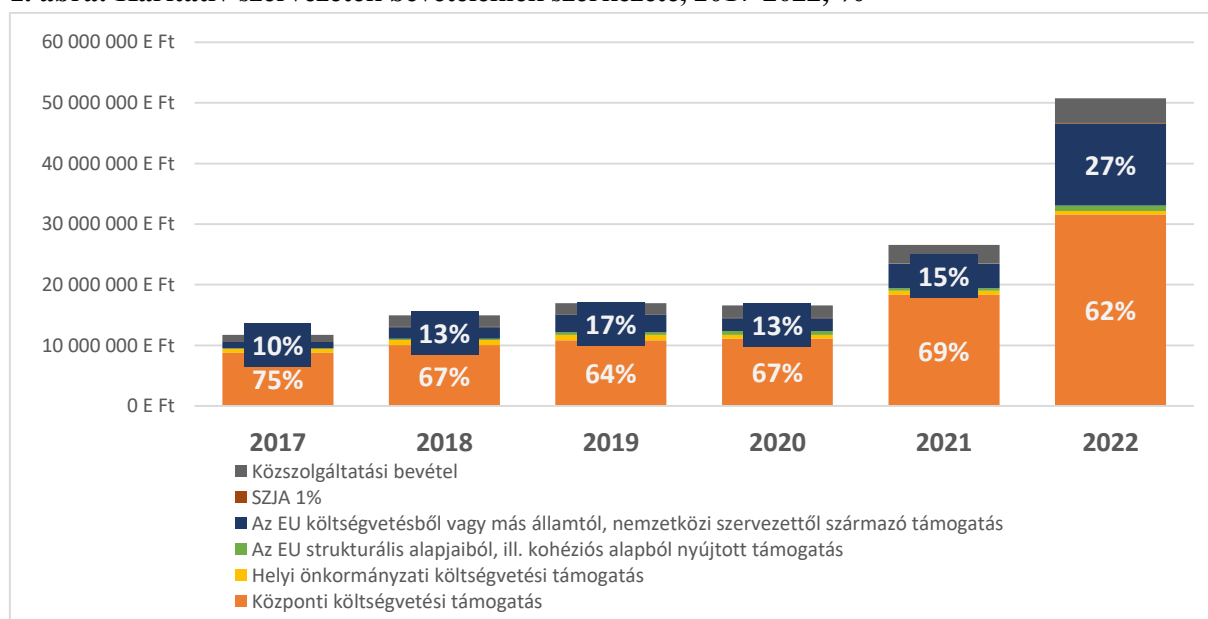
4. táblázat: Karitatív szervezetek bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Támogatások, bevételek és adományok összesen	11 753 094	14 942 090	16 980 497	16 577 558	26 558 182	50 779 719
Központi költségvetési támogatás	8 791 068	10 018 388	10 847 272	11 101 617	18 337 969	31 596 286
ebből normatív támogatás	3 891 479	6 072 589	7 280 128	8 285 508	11 576 886	15 297 759
Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	625 934	889 022	891 785	645 312	677 617	577 352
ebből normatív támogatás	0	9 600	5 100	6 048	123 015	47 449
Az EU strukturális alapjaiból, ill. kohéziós alapból nyújtott támogatás	74 335	175 287	389 987	613 386	443 477	898 481
Az EU költségvetésből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	1 168 831	1 917 102	2 907 585	2 108 370	3 986 744	13 520 700
SZJA 1%	36 296	37 146	39 077	35 815	44 399	100 648
Közszolgáltatási bevétel	1 056 630	1 905 145	1 904 791	2 073 058	3 067 976	4 086 252

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Figyelembe vett szervezetek: Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány

1. ábra: Karitatív szervezetek bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Figyelembe vett szervezetek: Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány

Ahogy az várható mind a négy szervezet esetében döntő mértékű a központi költségvetésből érkező támogatás, ugyanakkor ennek súlya eltér a többi forrás függvényében. A Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány esetében a központi költségvetési támogatások az összes bevétel mintegy 42 százalékát érték el 2022-ben (normatív támogatást nem kap a szervezet), ez jelentősen csökkent 2017 óta (amikor még a bevételek kétharmada származott innen). Mindeközben az EU strukturális alapjaiból, illetve a kohéziós alapból nyújtott támogatások aránya 19 százalékról 52 százalékra emelkedett – tehát a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány esetében ez a legfontosabb bevételi forrás. Az SZJA 1%-os felajánlásaiból érkező bevétel e

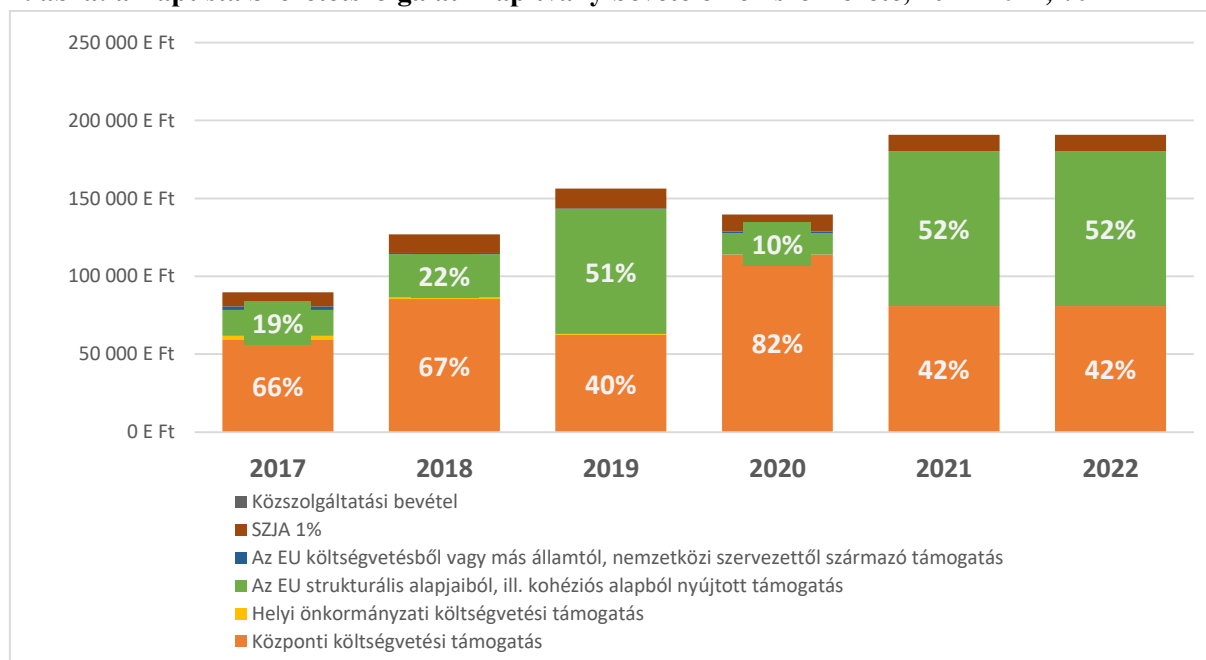
szervezet esetében volt jelentős mértékű (2022-ben minden huszadik forint ezekből a felajánlásokból származott), de ki kell emelni, hogy 2017 óta az SZJA felajánlások nominális összege alig emelkedett – így értelemszerűen „fontossága” is devalválódott.

5. táblázat: a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Támogatások, bevételek és adományok összesen	89 754	126 842	156 415	139 744	190 865	190 865
Központi költségvetési támogatás	59 572	85 413	62 457	114 032	80 922	80 922
ebből normatív támogatás	0	0	0	0	0	0
Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	2 285	1 000	500	0	0	0
ebből normatív támogatás	0	0	0	0	0	0
Az EU strukturális alapjaiból, ill. kohéziós alapból nyújtott támogatás	16 656	27 860	80 273	13 469	99 458	99 458
Az EU költségvetésből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	2 175	842	435	1 231	0	0
SZJA 1%	9 066	11 727	12 750	11 012	10 485	10 485
Közszolgáltatási bevétel	0	0	0	0	0	0

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

2. ábra: a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

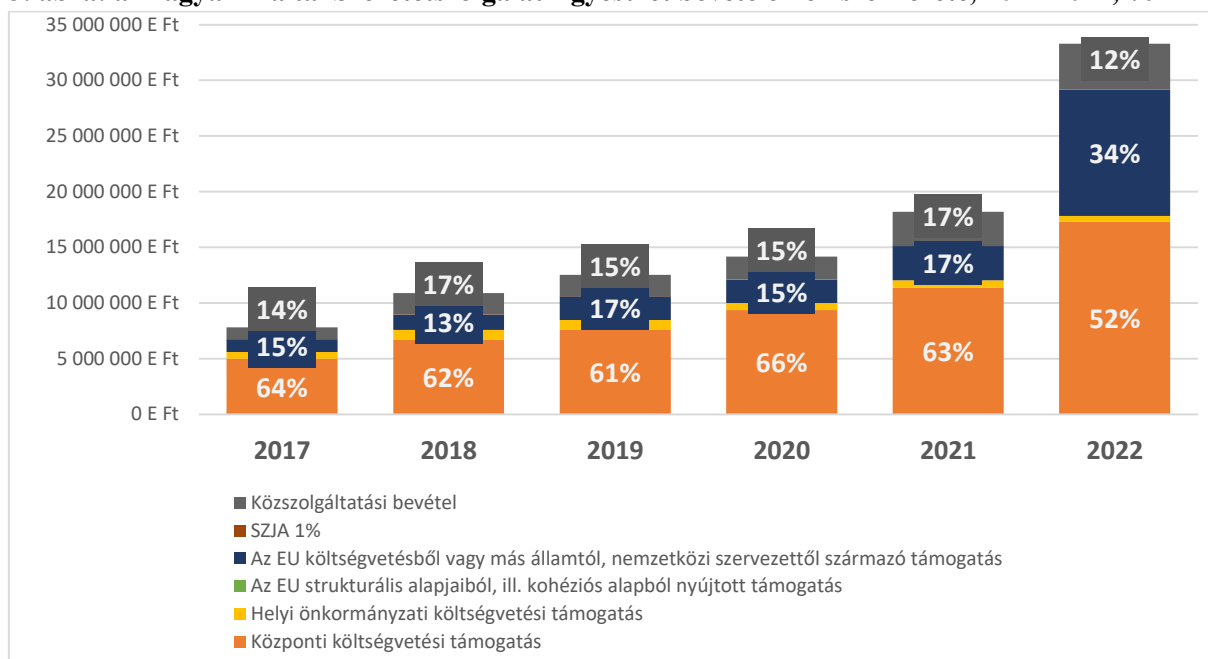
A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevételeinek mértéke a négy szervezet átlagával közel megegyező módon nőtt meg a vizsgált hat év alatt (4,3-szorosára). A központi költségvetésből érkező támogatások 2017 és 2021 között közel azonos súlyt képviseltek (62-66%), 2022-ben viszont jelentősen csökkentek (52%-ra). E támogatások zöme normatív támogatásból tevődik össze. A második legfontosabb bevételi forrást az EU költségvetésből, más államtól vagy nemzetközi szervezettől érkező támogatások adják – ennek aránya 2021-ig szintén stabil volt, majd 2022-re jelentősen megugrott (13-17 százalékról 34 százalékra). A változás oka feltehetően az ukrán-országi háború kapcsán jelentkező karitatív tevékenységek finanszírozásának változásában keresendő. Jelentős még (12%) a közszolgáltatások nyújtásából származó bevétel, ennek aránya lényegében változatlan volt az időszak során.

6. táblázat: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Támogatások, bevételek és adományok összesen</i>	7 809 261	10 891 403	12 518 387	14 164 687	18 196 074	33 289 113
Központi költségvetési támogatás	4 986 308	6 723 356	7 594 280	9 350 975	11 380 342	17 298 712
ebből normatív támogatás	3 508 489	5 655 794	6 838 632	8 285 508	11 016 906	14 644 094
Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	614 818	854 673	875 853	644 812	657 449	532 626
ebből normatív támogatás	0	9 600	5 100	6 048	123 015	47 449
Az EU strukturális alapjaiból, ill. kohéziós alapból nyújtott támogatás	0	0	0	0	0	0
Az EU költségvetésből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	1 133 547	1 390 508	2 125 393	2 073 613	3 067 976	11 327 290
SZJA 1%	17 958	17 721	18 070	22 229	22 331	44 233
Közszolgáltatási bevétel	1 056 630	1 905 145	1 904 791	2 073 058	3 067 976	4 086 252

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

3. ábra: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet bevételei nőttek meg a legnagyobb mértékben: kb. 1,2 milliárd forintról kb. 12,5 milliárd forintra. A mintegy tízszeres növekedés viszont csak kismértékű változásokat hozott magával az időszak egészét tekintve. Míg 2017-ben a bevételek 96 százaléka származott központi költségvetési támogatásból, addig 2022-ben ez az arány 89 százalékra csökkent. E támogatásokból a normatív támogatások aránya csekély és visszaszoruló tendenciát mutat (31%-ról 6%-ra apadt). Az EU költségvetésből, más államtól vagy nemzetközi szervezetektől érkező támogatások mértékének aránya 2018 és 2021 között volt jelentős (2019-ben elérte a 33%-ot is), de a vizsgált utolsó évre 10 százalékra esett vissza (a „felfutás” a központi költségvetésből érkező támogatások arányának csökkenésével járt együtt). Meg kell azonban jegyezni, hogy az EU-s támogatások nominális összege az egész időszak során növekvő tendenciát mutat, azaz a központi költségvetésből érkező támogatások súlya a

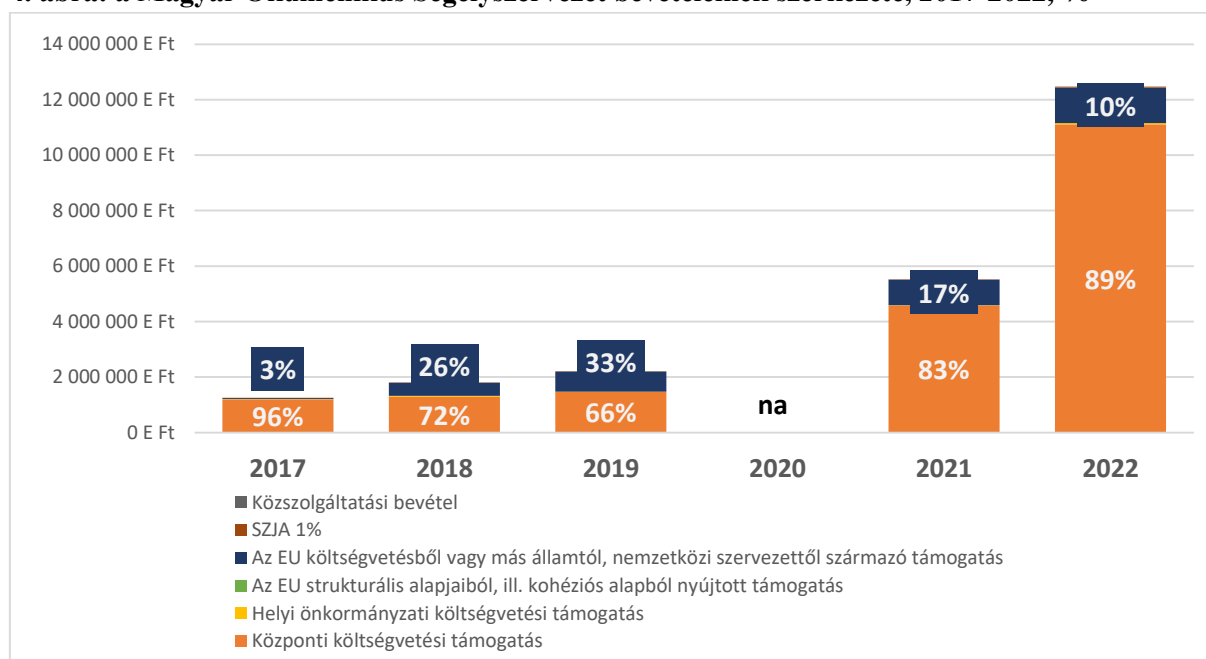
bevételszerkezetben azért billent vissza, mert 2021-ben és 2022-ben jelentősen megnőtt e forrásból érkező érkezett támogatások összege.

7. táblázat: a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Támogatások, bevételek és adományok összesen	247 605	1 804 162	2 210 133	na	5 518 730	12 472 156
Központi költségvetési támogatás	1 198 482	1 291 632	457 660	na	4 571 093	11 110 708
ebből normatív támogatás	376 745	416 795	441 496	na	559 980	653 665
Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	8 831	32 749	14 432	na	19 668	38 726
ebből normatív támogatás	0	0	0	na	0	0
Az EU strukturális alapjaiból, ill. kohéziós alapból nyújtott támogatás	0	0	0	na	0	0
Az EU költségvetésből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	33 109	473 648	731 834	na	918 768	1 283 925
SZJA 1%	7 183	6 133	6 207	na	9 201	38 797
Közszolgáltatási bevétel	0	0	0	na	0	0

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

4. ábra: a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

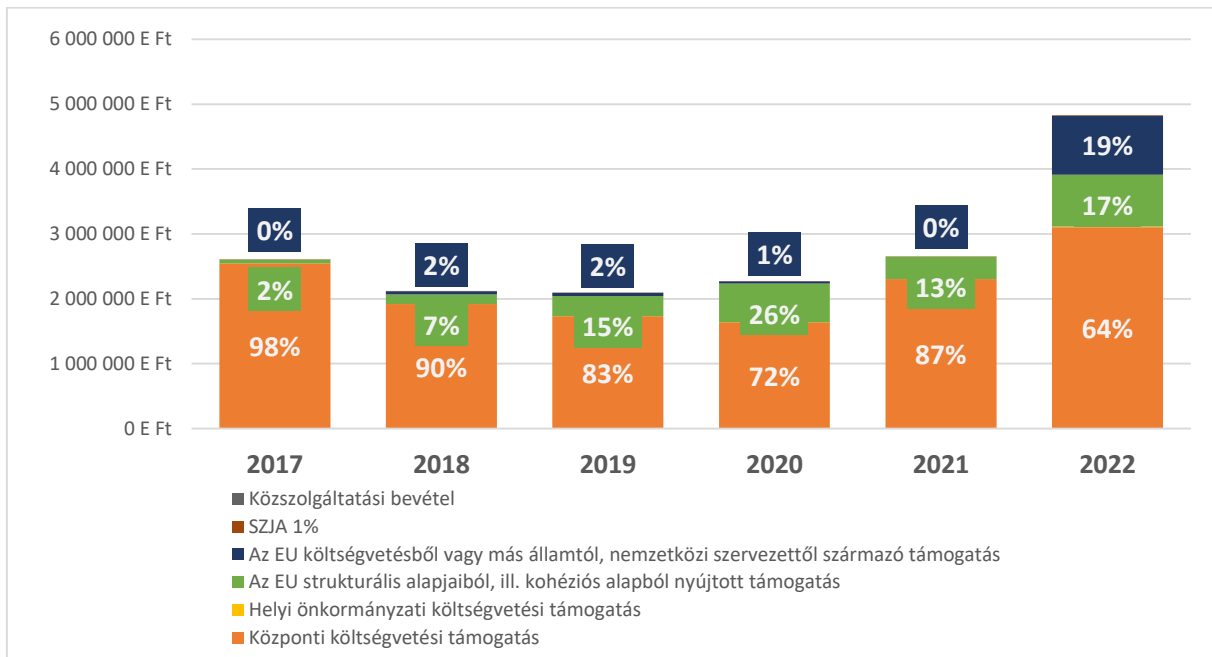
A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében nőtték a legcsekélyebb mértékben a bevételek (1,85-szorosára). 2022-ben a bevételek közel kétharmada (64%) származott a központi költségvetésből (normatív támogatást nem kapott a szervezet), 19 százaléka az EU költségvetéséből, más ország vagy nemzetközi szervezet támogatásából, 17 százaléka pedig az EU strukturális vagy kohéziós alapjaiból. A Baptista Szeretetszolgálat Alapítványhoz hasonlóan az elmúlt években e szervezet esetében is az figyelhető meg, hogy a központi költségvetésből származó bevételek aránya csökkent, az EU-ból, illetve más nemzetközi alapokból érkező támogatások hányada pedig megnőtt. Ennek oka, hogy a hazai költségvetésből származó támogatások nominális összege csak kismértékben nőtt, a nemzetközi források bevonása pedig jelentősen (közel harmincszorosára) bővült.

8. táblázat: a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Támogatások, bevételek és adományok összesen	2 606 474	2 119 683	2 095 562	2 273 127	2 652 513	4 827 585
Központi költségvetési támogatás	2 546 706	1 917 987	1 732 875	1 636 610	2 305 612	3 105 944
ebből normatív támogatás	6 245	0	0	0	0	0
Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	0	600	1 000	500	500	6 000
ebből normatív támogatás	0	0	0	0	0	0
Az EU strukturális alapjaiból, ill. kohéziós alapból nyújtott támogatás	57 679	147 427	309 714	599 917	344 019	799 023
Az EU költségvetésből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	0	52 104	49 923	33 526	0	909 485
SZJA 1%	2 089	1 565	2 050	2 574	2 382	7 133
Közzolgáltatási bevétel	0	0	0	0	0	0

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

5. ábra: a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány bevételeinek szerkezete, 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Közhasznú tevékenységek

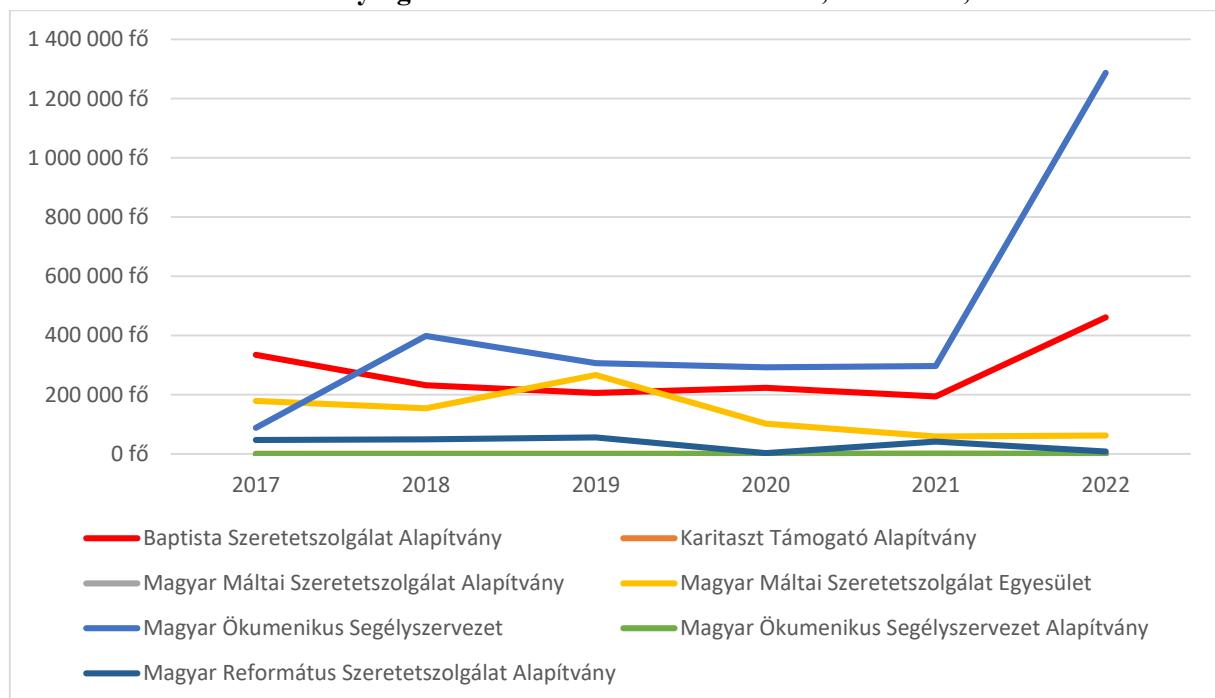
Az Éves beszámoló és közhasznúsági mellékletben az egyes szervezeteknek nyilatkozniuk kell arról, hogy milyen közhasznú tevékenységet láttak el, ehhez a tevékenységhez milyen közfeladat kapcsolódik (milyen törvényi vagy rendeleti felhatalmazás alapján látják el ezt a tevékenységet), mi a tevékenység célcsoportja, hányan részesültek ebben a tevékenységben és mi volt ezek főbb eredményei.

Az egyes szervezetek közhasznú tevékenységei évenként változó nagyságú klientúrát érintett.¹ Összességében elmondható, hogy 2017 és 2021 között viszonylag állandó volt az érintettek

¹ A Karitást Támogató Alapítvány adatait feltüntettük a táblázatokban, de szövegesen nem térünk ki részletesen ezek elemzésére. Ennek oka, hogy a résztvevők száma az egyházmegyékre „nem bontott” programokban elenyésző a többi szervezet adatához képest.

létszáma, 2022-ben viszont egyes szervezetekben jelentősen megugrott a közhasznú tevékenységekben részesülők száma, más szervezetekben viszont ezzel ellentétes tendenciák bontakoztak ki. A legnagyobb bővülést a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet mutatja, esetükben 2017-ben még csak alig 90 ezer, 2021-ben már közel 300 ezer, 2022-ben pedig már mintegy 1,3 millió ellátottról van szó. A Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány közhasznú tevékenységeit illetően hosszútávon szintén bővülő ügyfélkört mutat: a 2017-es kezdeti 335 ezres létszám bár a következő években kb. 200 ezres állományra apadt, 2022-ben már 461 ezer közhasznú tevékenységben részesülőről számoltak be. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közhasznú tevékenységei 2017-ben még közel 179 ezer embert érintettek, 2022-ben már csak alig több mint 60 ezret (miközben 2019-ben közel 267 ezer embert értek el szolgáltatásaik). A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében már a kiinduló évben alacsony volt a közhasznú tevékenységekben érintett emberek száma, de ez még tovább apadt 2022-re (kb. 8 ezer főre).

6. ábra: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma összesen, 2017-2022, fő

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közhasznú tevékenységeinek zöme két típusba sorolható: humanitárius segítségnyújtás (ebbe beleértendő a katasztrófa-károsultak támogatása is), illetve különböző szociális ellátások nyújtása, szegényeket, hajléktalanokat érintő tevékenységek. Előbbi a közhasznú tevékenységekben érintett részesülők közel 90, utóbbi közel 10 százalékát érinti. 2017 óta a humanitárius segítségnyújtásban érintettek száma és aránya egyaránt megnőtt, különösen a vizsgált időszak végére.

A Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány közhasznú tevékenységeinek, a benne részesülők aránya alapján számolt szerkezete relatíve nagy változásokat mutat. 2017 és 2019 között a közhasznú tevékenységek elsősoró többsége (>90%) a szociális ellátások és más szegénytámogatások területére terjedt ki. A következő két évben az egészségügyi célú közhasznú tevékenységekben érintettek aránya jelentősen megnőtt (35-39%), a szociális ellátásokba sorolható tevékenységeké viszont jelentősen lecsökkent (54 és 9%-ra). Ebben az

időszakban jelentőssé váltak az egyéb közhasznú tevékenységek hányada is. E tevékenységek szinte kizárólag a természetvédelmi kultúra fejlesztésével, a természet védelmével kapcsolatos ismeretek oktatásával voltak kapcsolatban. 2022-ben három területen számottevő a szervezet közhasznú tevékenysége: szociális ellátások, hátrányos helyzetűek támogatása, hajléktalanokat érintő ellátások (61%), egyéb (természetvédelmi) közhasznú tevékenységek (32,6%) és egészségügyi ellátások (5%).

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közhasznú tevékenységszerkezetének változásaiban két trend figyelhető meg. Egyrészt az egészségügyi ellátásokat érintő közhasznú tevékenység arányában több (de számában nem!), másrészt a szociális ellátásokat érintő közhasznú tevékenységek arányában és számában kevesebb részesülőt ér el. Mindemellett kisebb súlyúvá vált a fogyatékosokat érintő ellátások, valamivel hangsúlyosabbá pedig a szenvedélybetegekkel, pszichiátriai betegekkel való tevékenységek. Mindez arra mutat, hogy a szervezet közhasznú tevékenységeit illetően az egészségügyi ellátások területére helyezte a fókuszot.

A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány a vizsgálati időszak kezdetén közhasznú tevékenységeit illetően kizárólag a szociális ellátások nyújtásában volt érdekelt. 2019-ben jelentős súlyt kapott a humanitárius segítségnyújtás (46%), 2020-ban pedig a különböző munkaerőpiaci (közfoglalkoztatást érintő) és képzési programok (58%). 2022-ben a szervezet közhasznú tevékenységeiben résztvevőinek zöme a szegényellátást érintő tevékenységekben, kb. hatoda pedig a munkaerőpiaci programokban volt érintett.

9. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma tevékenységtípusonként, 2017-2022, fő

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	335 163	231 648	205 573	223 160	194 381	461 079	1 651 004
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	553	102	230	190	266	248	1 589
egészségügyi ellátások	1 342	20	22	87 803	68 874	24 996	183 057
humanitárius segítségnyújtás	9 001	17 211	11 595	14 000	6 157	-	57 964
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	1 244	1 375	1 155	455	1 300	2 388	7 917
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	-	250	250	-	-	-	500
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	322 503	212 605	192 256	120 297	17 619	282 947	1 148 227
egyéb tevékenységek	520	85	65	415	100 165	150 500	251 750
Karitaszt Támogató Alapítvány							
<i>összesen</i>	450	450	450	450	500	500	2 800
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	450	450	450	450	500	500	2 800
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	na	na	na	na	na	na	na
egészségügyi ellátások	na	na	na	na	na	na	na
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
<i>összesen</i>	178 784	154 432	266 829	102 578	58 566	62 557	823 746
egészségügyi ellátások	23 310	38 189	43 589	44 971	39 868	40 029	229 956
fogyatékosokat érintő ellátások	9 865	12 570	9 270	1 807	2 392	2 387	38 291
időskorúak ellátása	1 818	4 140	3 475	3 052	2 373	2 542	17 400

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	648	70 137	1	626	-	71 412
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	1 178	1 099	1 183	411	1 361	5 407	10 639
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	108 613	97 786	139 175	52 336	11 946	12 192	422 048
egyéb tevékenységek	34 000	-	-	-	-	-	34 000
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
<i>összesen</i>	88 412	398 315	306 641	292 129	296 933	1 287 142	2 669 572
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	3 486	3 694	4 593	2 854	2 812	4 234	21 673
egészségügyi ellátások	na	na	na	na	na	na	na
humanitárius segítségnyújtás	65 233	357 904	276 316	241 675	128 160	1 150 361	2 219 649
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	379	835	670	181	136	115	2 316
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	1 900	2 276	2 283	2 859	4 450	2 911	16 679
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	14 238	13 147	17 006	25 282	59 108	119 191	247 972
egyéb tevékenységek	3 176	20 459	5 773	19 278	102 267	10 330	161 283
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány							
<i>összesen</i>	-	-	-	-	27	-	27
időskorúak ellátása	-	-	-	-	27	-	27
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	46 706	49 147	56 139	3 031	41 679	7 988	204 690
humanitárius segítségnyújtás	-	-	25 870	14	290	62	26 236
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	-	2 039	1 753	1 385	1 409	6 586
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	-	-	70	77	109	128	384
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	46 706	49 147	28 160	1 187	39 895	6 389	171 484
Mindösszesen	649 515	833 992	835 632	621 348	592 086	1 819 266	5 351 839

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszámadatok nélkül

': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

10. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma tevékenységtípusonként, 2017-2022, %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	0,2%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	45%
egészségügyi ellátások	0,4%	0,0%	0,0%	39,3%	35,4%	5,4%	1863%
humanitárius segítségnyújtás	2,7%	7,4%	5,6%	6,3%	3,2%	-	68,4%*
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	0,4%	0,6%	0,6%	0,2%	0,7%	0,5%	192%
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	-	0,1%	0,1%	-	-	-	****
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	96,2%	91,8%	93,5%	53,9%	9,1%	61,4%	88%
egyéb tevékenységek	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	51,5%	32,6%	28942%
<i>összesen</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	138%
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
egészségügyi ellátások	13,0%	24,7%	16,3%	43,8%	68,1%	64,0%	172%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
fogyatékosokat érintő ellátások	5,5%	8,1%	3,5%	1,8%	4,1%	3,8%	24%
időskorúak ellátása	1,0%	2,7%	1,3%	3,0%	4,1%	4,1%	140%
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	0,4%	26,3%	0,0%	1,1%	-	96,6% **
szendély- és pszichiátriai betegek ellátása	0,7%	0,7%	0,4%	0,4%	2,3%	8,6%	459%
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	60,8%	63,3%	52,2%	51,0%	20,4%	19,5%	11%
egyéb tevékenységek	19,0%	-	-	-	-	-	****
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>35%</i>
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	3,9%	0,9%	1,5%	1,0%	0,9%	0,3%	121%
egészségügyi ellátások	na	na	na	na	na	na	na
humanitárius segítségnyújtás	73,8%	89,9%	90,1%	82,7%	43,2%	89,4%	1763%
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	0,4%	0,2%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	30%
szendély- és pszichiátriai betegek ellátása	2,1%	0,6%	0,7%	1,0%	1,5%	0,2%	153%
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	16,1%	3,3%	5,5%	8,7%	19,9%	9,3%	837%
egyéb tevékenységek	3,6%	5,1%	1,9%	6,6%	34,4%	0,8%	325%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>1456%</i>
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
humanitárius segítségnyújtás	-	-	46,1%	0,5%	0,7%	0,8%	0,2%***
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	-	3,6%	57,8%	3,3%	17,6%	69,1%***
szendély- és pszichiátriai betegek ellátása	-	-	0,1%	2,5%	0,3%	1,6%	182,9%***
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	100,0%	100,0%	50,2%	39,2%	95,7%	80,0%	14%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>17%</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszámadatok nélkül

': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

*vizsgált időszak: 2017-2021

**vizsgált időszak: 2018-2021

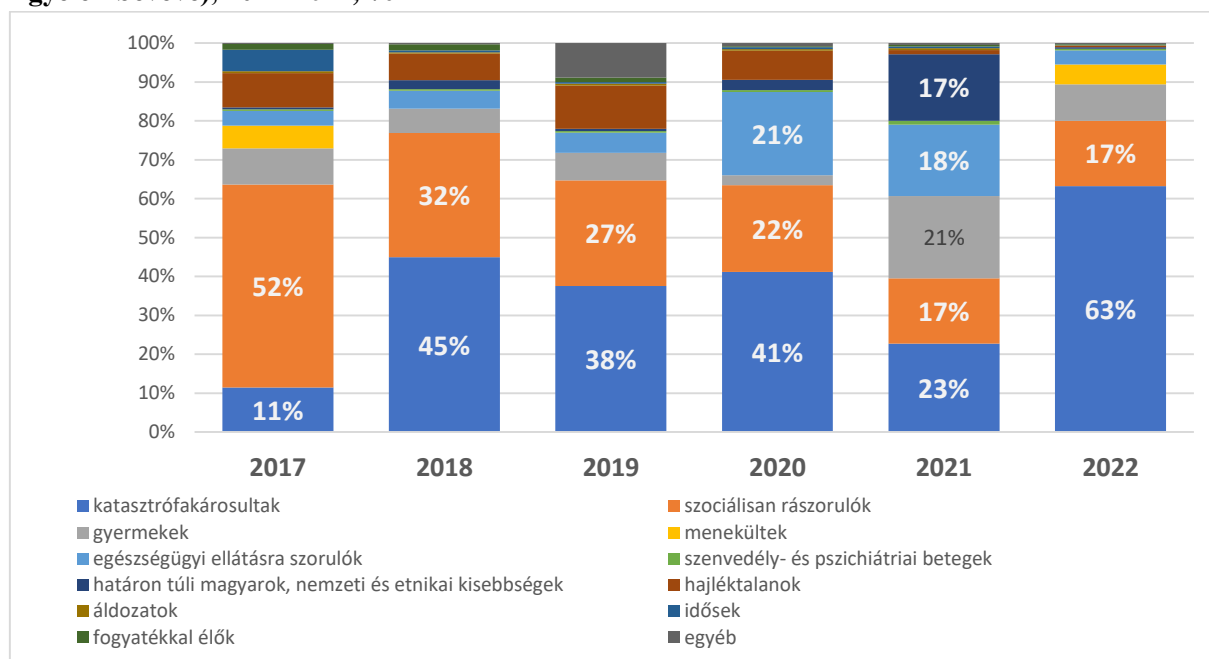
***vizsgált időszak: 2019-2022

**** változás nem számítható

Az összes szervezet közhasznú tevékenységeinek célcsoportjait és azok nagyságát vizsgálva² látható, hogy a 2017 óta lényegében két fontos célcsoportja van a karitatív szervezeteknek: katasztrófakárosultak és szociálisan rászoruló emberek. Előbbi csoport aránya növekvő, utóbbié pedig csökkenő arányban jellemző. A 2020-as és 2021-es években egyéb csoportok, mint például az egészségügyi ellátására szoruló; a határon túli magyarok, nemzeti és etnikai kisebbségek vagy éppen más heterogén célcsoportok (pl. közfoglalkoztatottak, megváltozott munkaképességűek, önkéntesek) is relatíve jelentő arányban voltak ügyfelei a szervezetek közhasznú tevékenységeinek.

² Az adatok tájékoztató jellegűek, mert beszámolóikban több esetben összetett célcsoportot neveztek meg a szervezetek, melyeket nem lehetett egy kategóriába sorolni.

7. ábra: Közhasznú tevékenységek célcsoportjainak szerkezete (az összes vizsgált szervezetet figyelembevéve), 2017-2022, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Míg 2017-ben a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány közhasznú tevékenysége zömmel (84%) a szociálisan rászorulóknak koncentrált, 2020-21-ben az egészségügyi ellátásra szorulóknak (35-39%), 2021-ben a gyermekek, 2022-ben pedig a menekültek kerültek nagyobb figyelembe. 2022-ben így a szervezet közhasznú tevékenységei leginkább három célcsoportra koncentráltak: szociálisan rászorulóknak (49%), gyermekekre (34%) és menekültekre (12%).

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület esetében 2017-ben több célcsoport is jelentős arányban részesült a szervezet közhasznú tevékenységeiből: a hajléktalanok (30%), a gyermekek (29%), az idősek (20%) és az egészségügyi ellátásra szorulóknak (13%). 2018-tól az idősek, 2020-tól a gyermekek, 2021-től pedig a hajléktalanok relatíve kisebb arányban részesültek közhasznú tevékenységekből, miközben az egészségügyi ellátásra szorulóknak és a szenvedély-, illetve pszichiátriai betegek - összhangban a korábban bemutatott tevékenységtípusokban látható változásokkal - jóval jelentősebb célcsoportját jelentik az egyesületnek.

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közhasznú tevékenységeiben a vizsgált időszak során szinte folyamatosan a katasztrófakárosultak álltak a középpontban. Esetenként a határon túli magyarok, etnikai és nemzetiségi kisebbségek, valamint a szociálisan rászorulóknak kaptak nagyobb figyelmet. Mindemellett az is igaz, hogy a hajléktalanokat leszámítva minden, a közhasznú tevékenységekben megkülönböztetett célcsoport számossága nőtt 2017-2022 között (a szociálisan rászorulóknak például majdnem kilencszeresére növekedett, de jelentősen bővült a határon túli magyarok, egyéb célcsoportok, gyermekek bevont célcsoportja is).

A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány közhasznú tevékenységeiben a katasztrófakárosultak és a szociálisan rászorulóknak az időszak során kisebb, a gyermekek és egyéb célcsoportok (pl. munkaerőpiaci helyzetüket tekintve hátrányos helyzetűek) nagyobb arányt képviselnek 2022-ben a vizsgálati időszak kezdetéhez képest.

11. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma célcsoportonként, 2017-2022, fő

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	335 163	231 648	205 573	223 160	194 381	461 079	1 651 004
áldozatok	553	102	230	190	266	248	1 589
egészségügyi ellátásra szoruló	1 342	20	22	87 803	68 874	24 996	183 057
gyermekek	5 690	8 275	6 700	2 145	102 865	155 962	281 637
határon túli magyarok, nemzeti és etnikai kisebbségek	520	50	-	-	-	-	570
katasztrófafárosultak	9 001	17 211	11 595	14 000	6 157	-	57 964
menekültek	37 526	-	-	-	-	54 853	92 379
szociálisan rászoruló	280 531	205 705	186 711	119 022	16 219	224 520	1 032 708
egyéb	-	285	315	-	-	500	1 100
Karitaszt Támogató Alapítvány							
<i>összesen</i>	450	450	450	450	500	500	2 800
gyermekek	450	450	450	450	500	500	2 800
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	na	na	na	na	na	na	na
idősek	na	na	na	na	na	na	na
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
<i>összesen</i>	178 784	154 432	266 829	102 578	58 566	62 557	823 746
egészségügyi ellátásra szoruló	23 310	38 189	43 589	44 971	39 868	40 029	229 956
fogyatékkal élők	9 865	12 570	9 270	1 807	2 392	2 387	38 291
gyermekek	51 195	38 954	45 544	6 256	6 468	6 638	155 055
hajléktalanok	54 235	54 732	90 634	44 562	4 264	4 126	252 553
idősek	35 818	4 140	3 475	3 052	2 373	2 542	51 400
szenvedély- és pszichiátriai betegek	1 178	1 099	1 183	411	1 361	5 407	10 639
szociálisan rászoruló	3 183	4 100	2 997	1 518	1 214	1 428	14 440
egyéb	-	648	70 137	1	626	-	71 412
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
<i>összesen</i>	88 412	398 315	306 641	292 129	296 933	1 287 142	2 669 572
áldozatok	2 733	2 897	3 992	2 369	2 401	3 621	18 013
egészségügyi ellátásra szoruló	na	na	na	na	na	na	na
gyermekek	3 175	4 459	4 264	5 784	6 967	5 477	30 126
hajléktalanok	2 993	2 206	2 514	1 740	2 151	877	12 481
határon túli magyarok, nemzeti és etnikai kisebbségek	2 295	19 514	4 379	16 378	101 434	7 679	151 679
katasztrófafárosultak	65 233	357 904	276 316	241 675	128 160	1 150 361	2 219 649
menekültek	0	0	0	0	0	37 682	37 682
szenvedély- és pszichiátriai betegek	1 900	2 276	2 283	2 859	4 450	2 911	16 679
szociálisan rászoruló	8 823	7 279	10 829	18 243	50 401	75 768	171 343
egyéb	1 260	1 780	2 064	3 081	969	2 766	11 920
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány							
<i>összesen</i>	-	-	-	-	27	-	27
idősek	-	-	-	-	27	-	27
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	46 706	49 147	56 139	3 031	41 679	7 988	204 690

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
gyermek	-	-	2 035	1 337	8 650	2 746	14 768
katasztrófakárosultak	-	-	25 870	14	290	62	26 236
szociálisan rászoruló	46 706	49 147	26 564		31 395	3 817	157 629
egyéb	-	-	1 670	1 680	1 344	1 363	6 057
Mindösszesen	649 515	833 992	835 632	621 348	592 086	1 819 266	5 351 839

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszám adatok nélkül

': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

12. táblázat: Közhasznú tevékenységekben részesülők száma célcsoportonként, 2017-2022, %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
áldozatok	0,2%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	44,8%
egészségügyi ellátásra szoruló	0,4%	0,0%	0,0%	39,3%	35,4%	5,4%	1862,6%
gyermek	1,7%	3,6%	3,3%	1,0%	52,9%	33,8%	2741,0%
határon túli magyarok, nemzeti és etnikai kisebbségek	0,2%	0,0%	-	-	-	-	****
katasztrófakárosultak	2,7%	7,4%	5,6%	6,3%	3,2%	-	68,4%*
menekültek	11,2%	-	-	-	-	11,9%	146,2%
szociálisan rászoruló	83,7%	88,8%	90,8%	53,3%	8,3%	48,7%	80,0%
egyéb	-	0,1%	0,2%	-	-	0,1%	****
összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	137,6%
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
egészségügyi ellátásra szoruló	13,0%	24,7%	16,3%	43,8%	68,1%	64,0%	171,7%
fogyatékkal élők	5,5%	8,1%	3,5%	1,8%	4,1%	3,8%	24,2%
gyermek	28,6%	25,2%	17,1%	6,1%	11,0%	10,6%	13,0%
hajléktalanok	30,3%	35,4%	34,0%	43,4%	7,3%	6,6%	7,6%
idősek	20,0%	2,7%	1,3%	3,0%	4,1%	4,1%	7,1%
szenvedély- és pszichiátriai betegek	0,7%	0,7%	0,4%	0,4%	2,3%	8,6%	459,0%
szociálisan rászoruló	1,8%	2,7%	1,1%	1,5%	2,1%	2,3%	44,9%
egyéb	-	0,4%	26,3%	0,0%	1,1%	-	96,6%**
összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	35,0%
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
áldozatok	3,1%	0,7%	1,3%	0,8%	0,8%	0,3%	132,5%
egészségügyi ellátásra szoruló	na	na	na	na	na	na	na
gyermek	3,6%	1,1%	1,4%	2,0%	2,3%	0,4%	172,5%
hajléktalanok	3,4%	0,6%	0,8%	0,6%	0,7%	0,1%	29,3%
határon túli magyarok, nemzeti és etnikai kisebbségek	2,6%	4,9%	1,4%	5,6%	34,2%	0,6%	334,6%
katasztrófakárosultak	73,8%	89,9%	90,1%	82,7%	43,2%	89,4%	1763,5%
menekültek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,9%	****
szenvedély- és pszichiátriai betegek	2,1%	0,6%	0,7%	1,0%	1,5%	0,2%	153,2%
szociálisan rászoruló	10,0%	1,8%	3,5%	6,2%	17,0%	5,9%	858,8%
egyéb	1,4%	0,4%	0,7%	1,1%	0,3%	0,2%	219,5%
összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	1455,8%
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
gyermek	-	-	3,6%	44,1%	20,8%	34,4%	134,9%***
katasztrófakárosultak	-	-	46,1%	0,5%	0,7%	0,8%	0,2%***
szociálisan rászoruló	100,0%	100,0%	47,3%	0,0%	75,3%	47,8%	8,2%
egyéb	-	-	3,0%	55,4%	3,2%	17,1%	81,6%***
összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	17,1%

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszám adatok nélkül

'-': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

*vizsgált időszak: 2017-2021

**vizsgált időszak: 2018-2021

***vizsgált időszak: 2019-2022

**** változás nem számítható

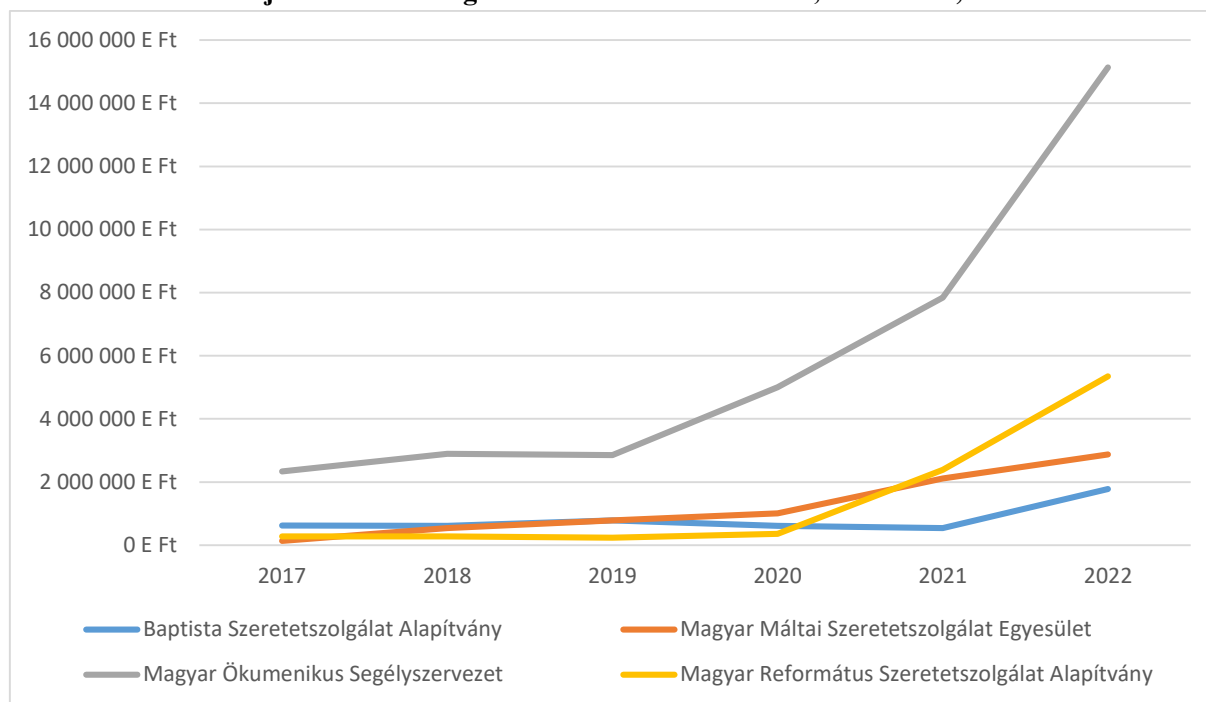
Cél szerinti juttatások

Az Éves beszámoló és közhasznúsági mellékletben közlik a különböző programokra, tevékenységekre fordított, cél szerint csoportosított szervezeti ráfordításokat is. A csoportosítások részletezettsége szervezetenként változik, ahogy az is, mely évekre áll rendelkezésre elemezhető adat.³

2020-ig, illetve a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet esetében 2019-ig viszonylag stabil a juttatások összesített értéke, ami jellemzően 1 milliárd forint összérték alatt maradt – leszámítva az Ökumenikus Segélyszervezetet, ahol már ebben az időszakban is 2-3 milliárd forint körül mozgott a cél szerinti juttatások mértéke. A vizsgálati időszak második felében jelentős emelkedést mutatnak a juttatások ráfordításai: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében 2022-re a kiinduló év mintegy húszszorosát, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet esetében hat és félszeresét, a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány esetében pedig közel háromszorosát fordítja e célokra.

³ Jelen fejezetben a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány beszámolójából származó adatokat dolgoztuk fel.

8. ábra: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként, 2017-2022, ezer Ft

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Az adatok eltérő részletezettsége miatt nehéz az egyes szervezetek összehasonlítani, annyi azonban látszik, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület esetében a pénzben nyújtott segélyezés teszi ki a cél szerinti juttatások több mint felét (53%), de az adományok (26%) és a természetben adott támogatások (21%) is jelentős hányadot képviselnek⁴. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány beszámolóit csak a 2021-es és 2022-es évekre enged lehetőséget a részletesebb vizsgálatra. 2021-ben két nagyobb projekt adta ki a cél szerinti juttatások több mint kétharmadát. Az egyik a közfoglalkoztatási program volt (56%), a másik pedig a Felzárkózó Falvak projektben (14%) való részvétel. 2022-ben előbbi program már csak a cél szerinti juttatások mértékének 37, utóbbi program pedig csupán 5 százalékát érte el – miközben a közfoglalkoztatásra fordított nominális pénzösszeg emelkedett, a Felzárkózó Falvaké pedig csak mintegy ötödével csökkent. Jelentőssé vált viszont a Menekült szolgálatban való tevékenység (26%), az EFOP 1.3.8-17-2017-es, „Önkéntes pályázat” juttatásai (6%), az EMMI-től és BGA-tól érkező működési támogatások (6%), valamint a közelebről nem ismertett „társadalmi missziók” és a megváltozott munkaképességűek rehabilitációs foglalkozásait érintő juttatások aránya (4-4%). A Magyar Ökumenikus Segélyszervezetnél 2022-re a cél szerinti juttatások zömét (73%) a nemzetközi fejlesztési és humanitárius programok teszik ki, de a korábbi években a cél szerinti juttatások jelentős hányada fordítódott a katasztrófavédelemmel kapcsolatos juttatásokra, családok átmeneti otthonainak üzemeltetésére vagy éppen a hátrányos helyzetű gyermekek támogatására. A Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány 2022 előtt a cél szerinti juttatásainak zömét (57-71%) természetbeni adományokra fordította, de meghatározó volt a katasztrófavédelemmel kapcsolatos juttatások hányada is (11-18%). 2022-ben a jelentősen megnövekedett juttatásokat

⁴ A vonatkozó táblázatokat a Mellékletben kerülnek bemutatásra.

két meghatározó célra fordították: az ukrainai krízissel kapcsolatos támogatásokra és a természetbeni adományokra.

Amennyiben a cél szerinti juttatásokat tevékenységtípus szerint kategorizáljuk (elfedve ezzel az egyes tevékenységek sokrétűségét) lényegében három fő támogatási terület bontakozik ki: humanitárius segítségnyújtás (jellemzően a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány esetében); a szociális ellátásokat érintő támogatási területek (a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület esetében); illetve az oktatást, képzést, munkaerőpiaci reintegrációt célzó programok (a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében).

13. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységtípusonként, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	617 206	614 711	788 511	609 083	538 273	1 775 461	4 943 245
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	931	1 903	4 615	1 747	2 644	20 048	31 888
egészségügyi ellátások	1 096	284	44	47 004	38 644	7 264	94 336
egyéb tevékenységek	13 595	25 472	69 471	56 805	17 441	10 126	192 910
humanitárius segítségnyújtás	96 319	146 366	126 564	99 964	29 732	907 277	1 406 222
intézményfenntartás, működtetés	8 442	11 826	16 492	38 956	47 688	34 010	157 414
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	9 064	0	-	-	-	-	9 064
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	487 759	428 860	571 325	364 607	402 124	796 736	3 051 411
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
<i>összesen</i>	134 550	545 623	779 717	1 011 872	2 116 652	2 876 104	7 464 518
adománykezelés		309 740	615 335	705 397	2 005 923	2 271 919	5 908 314
egyéb tevékenységek	67 582	-	-	-	-	-	67 582
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	66 968	235 883	164 382	306 475	110 729	604 185	1 488 622
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
<i>összesen</i>	2 335 085	2 889 038	2 853 638	5 001 934	7 845 030	15 136 826	36 061 551
adományozási, önkéntességi munka támogatása	5 366	5 967	4 218	1 881	15 816	3 415	36 663
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	143 363	228 482	257 363	248 818	377 733	314 837	1 570 596
egészségügyi ellátások	0	0	0	0	0	0	0
humanitárius segítségnyújtás	522 742	924 952	1 068 452	2 820 563	3 205 417	11 723 305	20 265 431
intézményfenntartás, működtetés	437 853	272 397	211 445	246 918	582 137	338 870	2 089 620
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	131 899	154 044	124 753	130 701	419 288	646 968	1 607 653
szenvédély- és pszichiátriai betegek ellátása	246 725	200 276	206 171	279 096	314 254	253 571	1 500 093
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	847 137	1 102 920	981 236	1 273 957	2 930 385	1 855 860	8 991 495
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
<i>összesen</i>	277 756	274 827	233 646	357 290	2 384 587	5 352 478	8 880 584
adománykezelés	277 756	274 827	233 646	357 290	-	1 644	1 145 163
adományozási, önkéntességi munka támogatása	-	-	-	-	67 373	18 531	85 904
egészségügyi ellátások	-	-	-	-	-	4 703	4 703
egyéb tevékenységek	-	-	-	-	41 026	309 543	350 569
humanitárius segítségnyújtás	-	-	-	-	36 236	147 459	183 695
intézményfenntartás, működtetés	-	-	-	-	208 118	331 910	540 028
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	-	-	-	1 615 574	3 621 661	5 237 235
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	-	-	-	-	416 260	917 027	1 333 287
<i>Mindösszesen</i>	3 364 597	4 324 199	4 655 512	6 980 179	12 884 542	25 140 869	57 349 898

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszám adatok nélkül

'-': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

14. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezeteként és tevékenységtípusonként, 2017-2022, %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	0,2%	0,3%	0,6%	0,3%	0,5%	1,1%	2153,4%
egészségügyi ellátások	0,2%	0,0%	0,0%	7,7%	7,2%	0,4%	662,8%
egyéb tevékenységek	2,2%	4,1%	8,8%	9,3%	3,2%	0,6%	74,5%
humanitárius segítségnyújtás	15,6%	23,8%	16,1%	16,4%	5,5%	51,1%	942,0%
intézményfenntartás, működtetés	1,4%	1,9%	2,1%	6,4%	8,9%	1,9%	402,9%
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	1,5%	0,0%	-	-	-	-	*
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	79,0%	69,8%	72,5%	59,9%	74,7%	44,9%	163,3%
<i>összesen</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	287,7%
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
adománykezelés	0,0%	56,8%	78,9%	69,7%	94,8%	79,0%	733,5%**
egyéb tevékenységek	50,2%	-	-	-	-	-	*
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	49,8%	43,2%	21,1%	30,3%	5,2%	21,0%	902,2%
<i>összesen</i>	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	2137,6%
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
adományozási, önkéntességi munka támogatása	0,2%	0,2%	0,1%	0,0%	0,2%	0,0%	63,6%
áldozatvédelem, bűnmegelőzés	6,1%	7,9%	9,0%	5,0%	4,8%	2,1%	219,6%
egészségügyi ellátások	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	*
humanitárius segítségnyújtás	22,4%	32,0%	37,4%	56,4%	40,9%	77,4%	2242,7%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
intézményfenntartás, működtetés	18,8%	9,4%	7,4%	4,9%	7,4%	2,2%	77,4%
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	5,6%	5,3%	4,4%	2,6%	5,3%	4,3%	490,5%
szenvedély- és pszichiátriai betegek ellátása	10,6%	6,9%	7,2%	5,6%	4,0%	1,7%	102,8%
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	36,3%	38,2%	34,4%	25,5%	37,4%	12,3%	219,1%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>648,2%</i>
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
adománykezelés	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-	0,0%	0,6%
adományozási, önkéntességi munka támogatása	-	-	-	-	2,8%	0,3%	*
egészségügyi ellátások	-	-	-	-	-	0,1%	*
egyéb tevékenységek	-	-	-	-	1,7%	5,8%	*
humanitárius segítségnyújtás	-	-	-	-	1,5%	2,8%	*
intézményfenntartás, működtetés	-	-	-	-	8,7%	6,2%	*
oktatás, képzés, munkaerőpiaci programok	-	-	-	-	67,8%	67,7%	*
szociális ellátások, hátrányos helyzetűeket, hajléktalanokat érintő ellátások	-	-	-	-	17,5%	17,1%	*
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>1927,0%</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszám adatok nélkül

'-': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

* változás nem számítható

** vizsgálati időszak: 2018-2022

Támogatási programok

A nevesített támogatási programokat – szintén eltérő részletezettséggel és korántsem minden évre vonatkozóan – öt szervezet esetében lehet kiolvasni az Éves beszámolókból. Összesen 1057 tevékenységet lehet megkülönböztetni, ezeknek többségéhez feltüntetésre került a támogató szervezet megnevezése, típusa; a támogatás összege; ennek tárgyévre jutó felhasznált, illetve folyósított hányada; illetve a tárgyévben felhasznált összegek célja. Az összes közlésre került támogatás vissza nem térítendő támogatás volt.

A legtöbb támogatási programról (600 db) a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esetében van adatunk – igaz, ennek zöme az utolsó vizsgálati évhez kötődik – és ez egyúttal jelentős, mintegy négyszeres növekedést mutat a korábbi (2017-2020) évekhez képest. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet kimutatásaiban a 2017-2019-es évekre vonatkozóan mintegy 257 támogatási programot lehet megkülönböztetni. A Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány a vizsgált hat év során összesen 131 támogatási programról adott hírt, évente kb. 20-21 programot jelenítve meg. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében a 2021-es és 2022-es évekre nincs adatunk, de korábban évi 8-16 programot választottak szét. A Karitást támogató Alapítvány 2021-es kimutatásában nincs programbontás, a korábbi években, illetve 2022-ben végig tíz alatt maradt a programok száma.

15. táblázat: Tárgyévben felhasznált támogatási programok, 2017-2022, db

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	26	17	18	24	21	25	131
Karitaszt Támogató Alapítvány	2	3	5	7	na	4	21
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	10	9	86	95	na	400	600
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	92	79	86	na	na	na	257
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	8	12	12	16	na	na	48
<i>Mindösszesen</i>	<i>138</i>	<i>120</i>	<i>207</i>	<i>142</i>	<i>21</i>	<i>429</i>	<i>1057</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: az Éves Beszámoló nem tartalmaz támogatási programokkal kapcsolatos adatokat

A tárgyévben felhasznált támogatásokra kapott összegek dinamikus növekedést mutatnak a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet esetében a vizsgált időszak rendelkezésre álló adatainak fényében. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány közel ugyanakkora támogatási összegeket kapott (miközben mint láttuk, a programok száma nőtt), a Baptista Szeretetszolgálat Alapítványnál pedig változó dinamikájú, de 2022-re egyértelműen növekvő trendet mutat a támogatási összegek alakulása. Ha azt vizsgáljuk, hogy a teljes időszakban átlagosan egy évre mekkora támogatási összeg jutott az egyes szervezetekre, akkor látható a Magyar Máltai Szeretetszolgálat „piacvezető” szerepe. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány átlagos támogatási összege kb. megegyező, de mint a korábban bemutatott adatokból kikövetkezik, ez 2022-re jelentős eltérést mutathat (az Ökumenikusok javára).

16. táblázat: Tárgyévben felhasznált támogatási programokra fordított összegek, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen* (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	150 458	353 375	465 919	215 793	184 494	1 680 650	508 448
Karitaszt Támogató Alapítvány	323	27 981	22 471	37 407	na	10 791	19 795
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	7 072 485	8 174 882	10 810 631	12 297 880	na	21 857 761	12 042 728
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	1 582 195	2 491 133	3 228 443	na	na	na	2 433 924
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	2 325 357	2 275 778	2 554 731	2 149 447	na	na	2 326 328
<i>Mindösszesen</i>	<i>11 130 819</i>	<i>13 323 149</i>	<i>17 082 194</i>	<i>14 700 527</i>	<i>184 494</i>	<i>23 549 202</i>	<i>-</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: az Éves Beszámoló nem tartalmaz támogatási programokkal kapcsolatos adatokat

**Rendelkezésre álló éves adatok számával átlagolva*

A nagyfokú adathiány miatt az alábbi táblázatokban az idősoros elemzési megközelítéstől eltekintünk. Az évenkénti átlagos támogatási összeg legnagyobb hányada a központi költségvetési támogatásokból tevődik össze. E támogatási forrásnak nagyobb súlya van a Karitaszt Támogató Alapítvány (93%) és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány (82%) esetében és relatíve kisebb a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány (49%) és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (63%) életében. A Baptisták esetében a nemzetközi források (45%) kapnak nagy szerepet, az Ökumenikusoknál pedig a nemzetközi források mellett (20%) a más gazdálkodóktól kapott támogatások is nagyobb súllyal (9%) esnek latba.

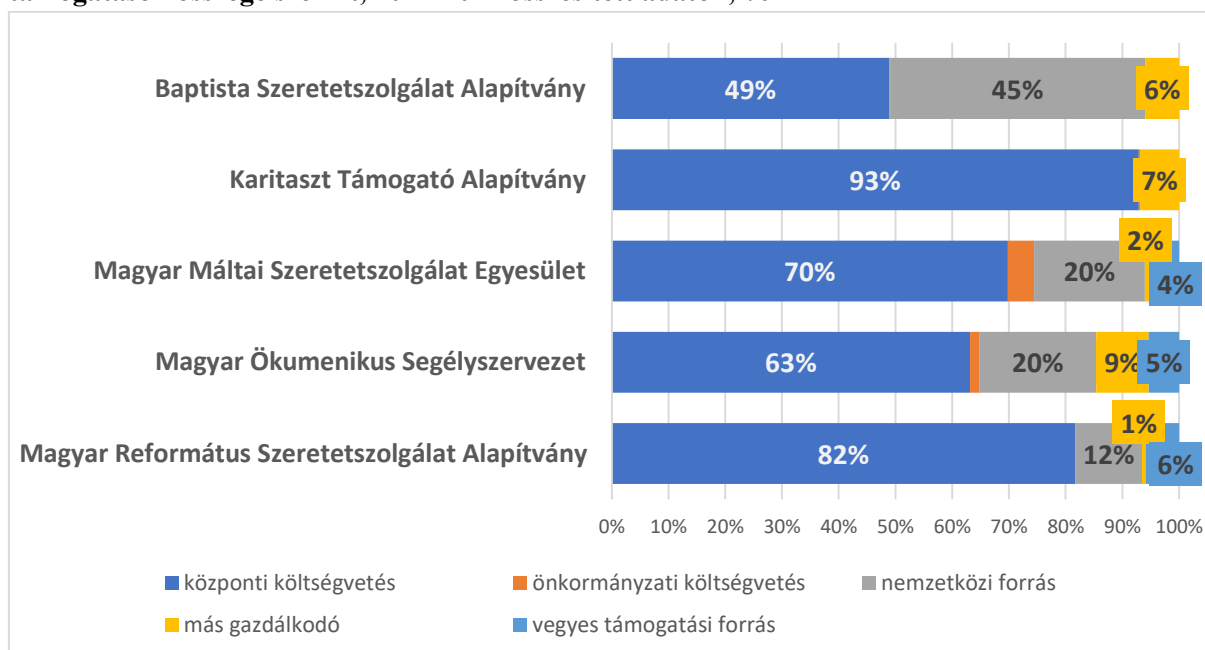
17. táblázat: Éves átlagos támogatások összege támogatási források szerint, 2017-2022 összesített adatok, ezer Ft

	központi költségvetés	önkormányzati költségvetés	nemzetközi forrás	más gazdálkodó	vegyes támogatási forrás	összesen
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány	248 837	631	228 591	30 389	0	508 448
Karitaszt Támogató Alapítvány	18 389	40	0	1 365	0	19 795
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	8 409 358	555 469	2 348 689	244 872	484 340	12 042 728
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	1 537 796	41 100	498 856	226 037	130 135	2 433 924
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány*	1 901 386	0	273 419	14 343	137 181	2 326 328
<i>összesen</i>	<i>12 115 766</i>	<i>597 239</i>	<i>3 349 555</i>	<i>517 005</i>	<i>751 657</i>	<i>17 331 222</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

* E szervezet esetében a munkaerőpiaci programokra fordított támogatások a nyers adatok szerint a „vegyes” kategóriába tartoznak, hiszen az egyház szervezetei is tevékeny részt vesznek a támogatásban. Ugyanakkor feltételezhető, hogy a támogatási összeg jelentős hányada költségvetési forrásból érkezik, így e kimutatásban a központi költségvetésből érkező támogatási források között számoltuk el e programokat.

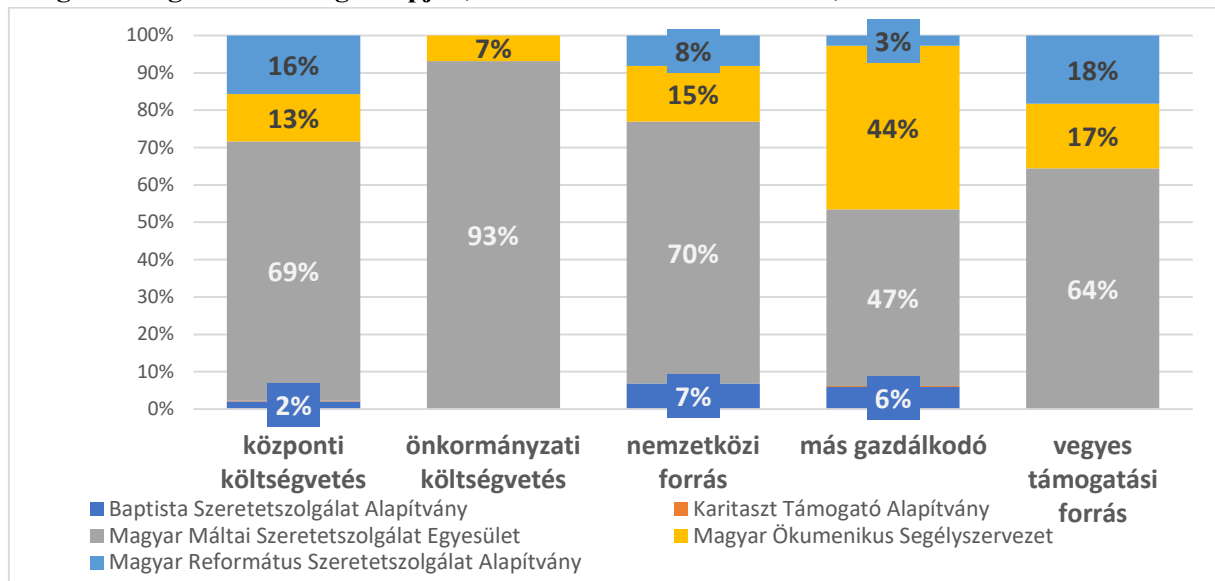
9. ábra: Karitatív szervezetek támogatási forrás-szerkezete az éves átlagos felhasznált támogatások összege szerint, 2017-2022 összesített adatok, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Ha a fenti kontingenciatáblát megfordítjuk, akkor látható, hogy az egyes támogatási forrásokból milyen arányban részesültek a vizsgálatba bevont karitatív szervezetek. Szinte az összes támogatási forrás esetében jellemző, hogy a legnagyobb „haszonélvezője” a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület. Egyedüli kivételt jelent a más gazdálkodóktól érkezett támogatási forrás, ahol a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet részesedése jelentős (44%).

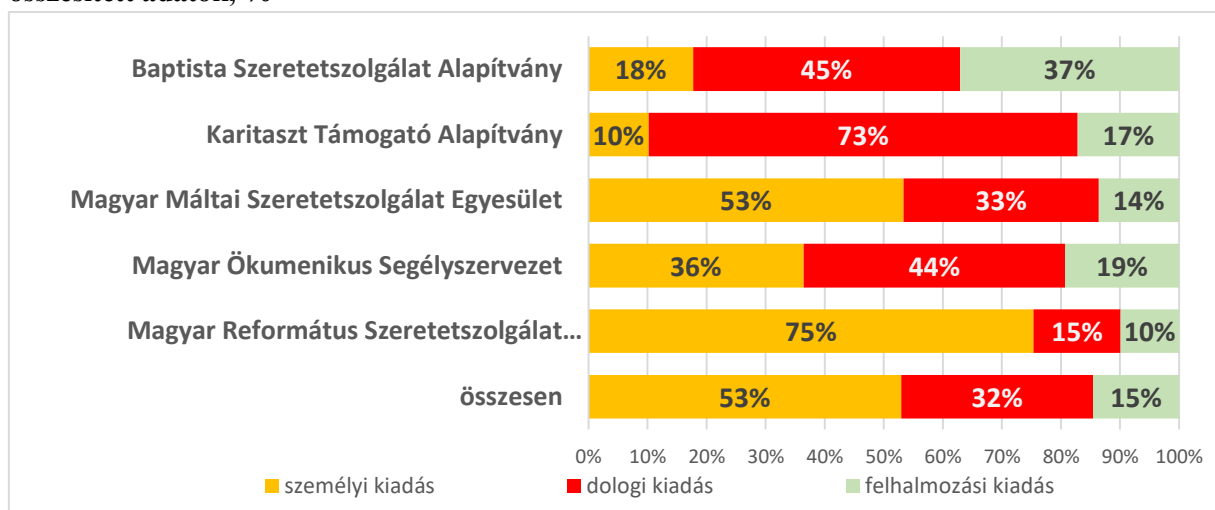
10. ábra: Támogatási források szerkezete a belőle részesülő karitatív szervezetek szerint az éves átlagos támogatások összege alapján, 2017-2022 összesített adatok, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

A felhasznált támogatási források felhasználását három cél szerint csoportosítja az Éves beszámoló: megkülönbözteti a személyi kiadásokat, a dologi kiadásokat és a felhalmozási kiadásokat. Az összes felhasznált forrás több mint fele (53%) személyi kiadásokra fordítódott, közel harmada dologi kiadások fedezetét szolgálta, 15 százaléka pedig felhalmozási kiadásként került könyvelésre. A támogatási források átlagnál jóval nagyobb arányban (75%) fordítottak a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány támogatási programjaiban (a már említett munkaerőpiaci reintegrációs programok miatt) és jóval kisebb hányadban a Karitaszt Támogató Alapítvány (10%) és a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány (18%) programjaiban. A dologi kiadások aránya e két szervezetben (73 és 45%), illetve az Ökumenikus Segélyszervezet (44%) támogatásaiban jelentős. Az átlagosnál jelentősen nagyobb arányt képviselnek a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány esetében a felhalmozást szolgáló támogatási források (37%).

11. ábra: Tárgyévben felhasznált támogatási összegek felhasználásuk célja szerint, 2017-2022 összesített adatok, %

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

Összegzés

A vizsgálatba bevont országos karitatív szervezetek pénzügyi mutatói nagymértékben javultak 2017 és 2022 között. A bevételek közel kétharmada központi költségvetésből, több mint negyede pedig uniós forrásból érkezett. Míg a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány inkább az EU-s forrásokra támaszkodott 2022-ben, addig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyar Református Szeretetszolgálat inkább a költségvetési forrásokra támaszkodott.

A közhasznú tevékenységekben érintett kliensek száma 2021-ig relatíve kis változásokat mutatott az egyes szervezetekben, 2022-ben viszont a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány és a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet esetében jelentős növekedést mutatott. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet közhasznú tevékenységei leginkább a humanitárius segítségnyújtásra és a szociális ellátásra fókuszál, a Baptistáké pedig a szociális ellátásra, természetvédelemre és egészségügyi ellátásra. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület közhasznú tevékenységeiben az egészségügyi ellátások dominálnak, a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány esetében pedig hangsúlyosak a munkaerőpiaci reintegrációs programok.

A cél szerinti juttatások nominális összege a vizsgálati időszak végére mindegyik szervezet esetében emelkedő tendenciát mutat. A cél szerinti juttatások fő kategóriái eltérő fókuszpontokat mutatnak a vizsgált szervezetekben: a humanitárius segítségnyújtás leginkább a Magyar Ökumenikus Segélyszervezethez és a Baptista Szeretetszolgálat Alapítványhoz köthető; a szociális ellátásokat érintő támogatási területek inkább a baptistákhoz és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülethez; az oktatást, képzést, munkaerőpiaci reintegrációt célzó programok pedig leginkább a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány munkájához.

A támogatási programok forrásának zöme mindegyik szervezet esetében a központi költségvetéshez kötődik, ám a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány jelentős hányadban tud támaszkodni nemzetközi forrásokra is. A támogatási összegek több mint fele fordítódik személyi kiadásra, közel harmada dologi kiadásra.

Az on-line kérdőíves felmérés összefoglaló eredményei

Bevezetés

Az öt nagy karitatív szervezet (Baptista Szeretetszolgálat, Katolikus Karitasz, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Református Szeretetszolgálat és Ökumenikus Segélyszervezet) munkatársai körében 2023. augusztusában on-line kérdőíves vizsgálatot folytattunk. A kérdőívet előzetesen egyeztetettünk a szervezetek vezetőségével, javaslataik beépítésre kerültek a kérdőívbe. A kérdőívre vezető linket első lépésben a szervezetek vezető munkatársainak küldtük ki, majd a későbbiekben ők továbbították a szervezetek munkavállalóinak. A kérdőív alappopulációját nem a szervezetek összes munkavállalója alkotta, hanem a szervezeteknél a szociális szolgáltatások, szociális segítség, fejlesztés, felzárkózás területén dolgozó munkatársak, valamint a munkájukat segítő (back office) munkavállalók voltak. Az egyes szervezeteknél ez eltérő munkatársi állományt jelent. Az interjúk tanulsága szerint összességében nagyjából 1000 fő jelentette a felmérés alappopulációját. Arról nincs adatunk, hogy ténylegesen hány munkatárs kapta meg a kérdőív linkjét, illetve közülük hányan kattintottak rá – azt viszont tudjuk, hogy az első, tényleges kérdéseket tartalmazó oldalra összesen 166 munkatárs jutott el (ők tehát kiválasztották a munkahelyüket, engedélyt adtak az adatkezelésre, majd szembesülve az első kérdésekkel, nem – vagy később – folytatták a kitöltést). Az első oldalon az érdemi (mentett) kitöltések száma 122, az utolsó oldalon 89 – a lemorzsolódási ráta így 27%-os.

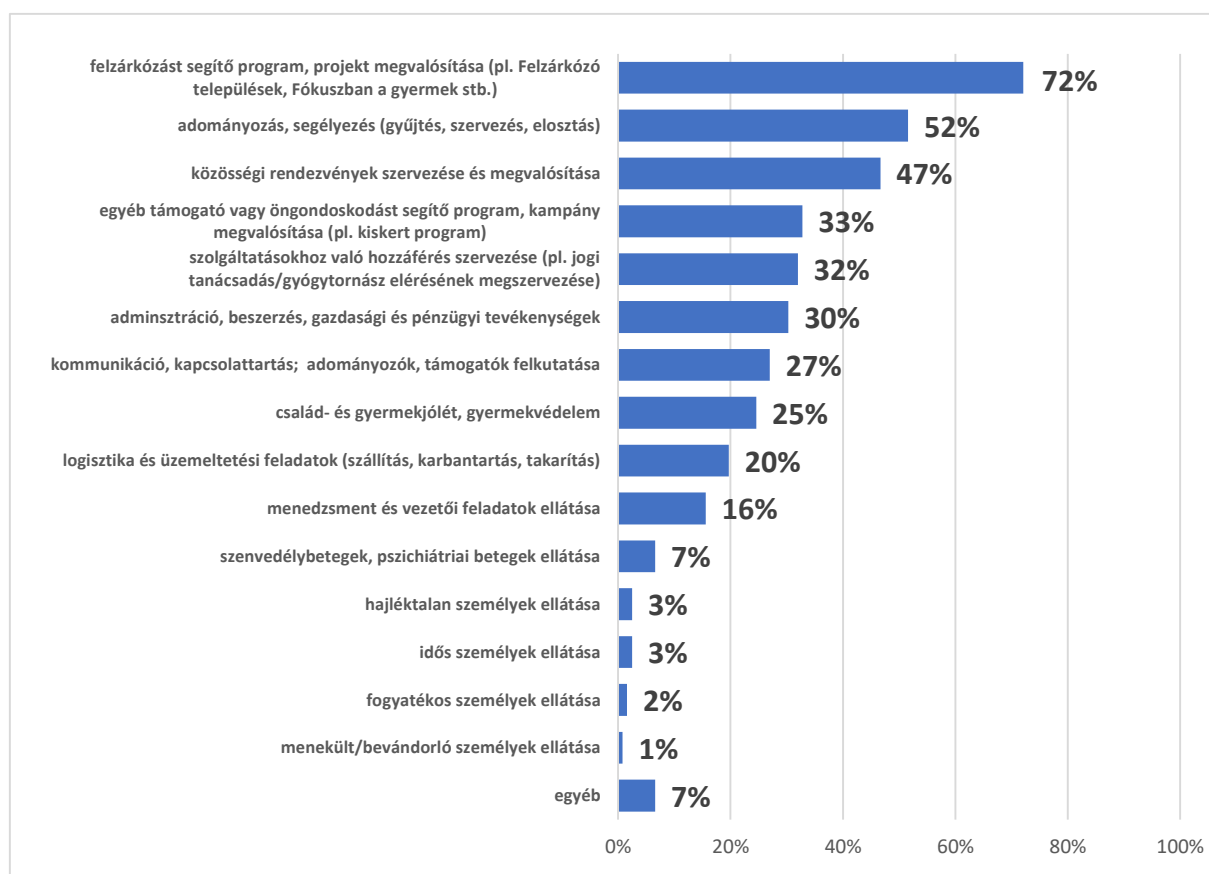
A kérdőív hat nagyobb tematikus egységből épült fel. Először a válaszadók munkahelyére vonatkozó és személyes szocio-demográfiáját érintő kérdéseket tettünk fel, majd a következő blokkban a szervezeti kultúrára vonatkozó kérdések következtek. A harmadik nagyobb tematikus egységbe a vezetéssel, intézményi bizalommal, illetve szervezeti kötődéssel kapcsolatos kérdések kerültek. A negyedik blokkban az intézmények professzionizálódását, eredményességük megítélését és az intézmények profilját igyekeztünk megtudni. Az ötödik tematikus egység a szervezetek erőforrásait taglalta, illetve hálózati kapcsolatait, más szervezetekkel való viszonyát bontotta ki. Végezetül a záró, hatodik szakaszban a munkatársak munkahelyi jól-létével kapcsolatos kérdések kerültek. A kérdőív kitöltése átlagosan közel 42 percet vett igénybe.⁵

Munkahelyi háttérkérdések, szocio-demográfia

A kérdőív kitöltésében a legnagyobb arányban a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai vettek részt (28%). A minta közel ötöde (19-20%) a Baptista Szeretetszolgálat és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat dolgozói, 17 százaléka a Katolikus Karitasz és 16 százaléka az Ökumenikus Segélyszervezet munkatársai közül került ki. A válaszadók közel fele (49%) terepi munkatárs vagy terepi segítő, 26 százaléka valamilyen vezetői pozícióban van, 25 százaléka pedig egyéb beosztott munkatárs. A kérdőívet kitöltők jellemzően többféle feladatot is ellátnak szervezetükben (átlagosan közel négyet jelöltek meg a felsorolt 16-ból), a legtöbben valamilyen felzárkózást segítő program, projekt megvalósításában vesznek részt (72%), az adományozásban és segélyezésben segédkeznek (52%) vagy közösségi rendezvények szervezési munkálatait végzik (47%).

⁵ Ez az érték becslés, hiszen sokan a kitöltést meg-megszakítva válaszoltak a kérdésekre. A másfél óránál hosszabb kitöltéseket az átlagszámítás során nem vettük figyelembe.

12. ábra: Milyen területen dolgozik, milyen területeket érint szorosan a szervezeten belüli tevékenysége? - többet is választhat, összes megkérdezett, %

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

A munkatársak többsége (51%) kistéleülésen dolgozik, jellemzően Észak-Magyarországon (34%), Észak-Alföldön (27%) vagy Dél-Dunántúlon (15%). Jellemző módon a vezetők nagytelepüléseken (fővárosban, megyeszékhelyeken), a terepi munkatársak községekben látják el feladataikat. A mintába kerültek átlagosan 4-5 éve dolgoznak jelenlegi munkahelyükön, és kb. 3-4 éve jelenlegi munkakörükben. A megkérdezettek háromnegyedének határozatlan idejű munkaszerződése van; azok többségének (82%) pedig aki határozott idejű szerződést kötött idén, 2023-ban jár le a szerződése.

A kitöltők szocio-demográfiai összetételére jellemző, hogy háromnegyedük nő, átlagos életkoruk 42 év körül alakul, többségük (74%) gyermekes, zömük kistéleülésen él (30%-uk kisvárosban, 43%-uk községben). A munkatársak nagyrésze az átlaghoz képest magasabban iskolázott, hiszen több mint negyedük (27%) érettségizett, 41 százalékuk főiskolai (vagy BA-s) felsőfokú oklevéllel, 27 százalékuk pedig egyetemi (vagy MA-s) diplomával vagy tudományos fokozattal rendelkezik. A munkatársak többségére egyébként nagymértékben jellemző, hogy személyiségükhöz közel álló munkakörben dolgoznak (a teljes minta átlaga ötfokú skálán 4,43), illetve az is, hogy képzettségüknek megfelelő munkakörben dolgoznak (3,96) vagy jelenlegi munkakörük korábbi tapasztalataiknak megfelel (3,89).

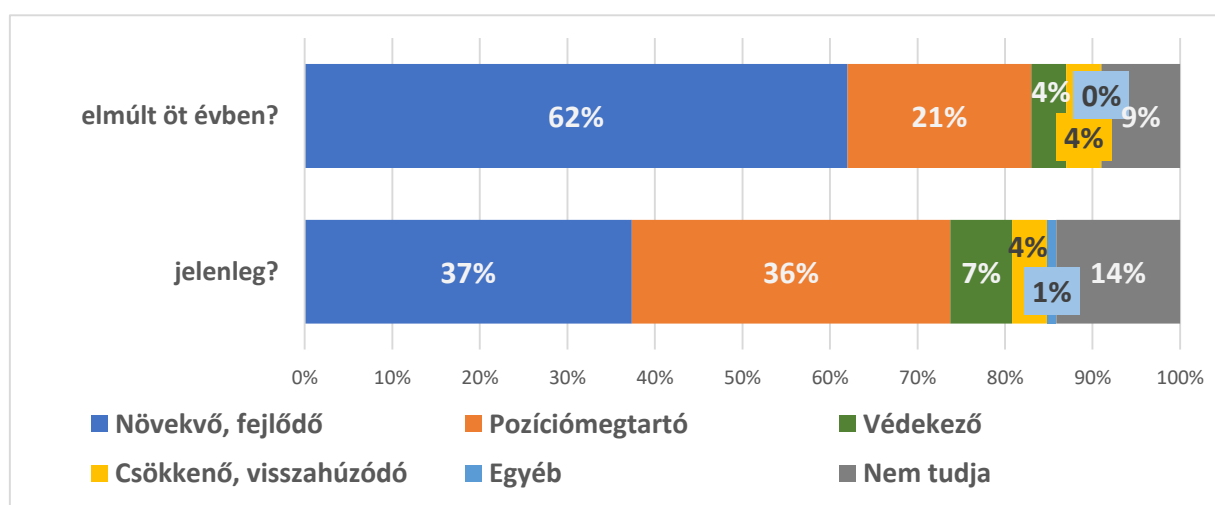
Szervezeti kultúra

A munkatársak relatív kisebbsége nyilatkozott úgy, hogy rálátása lenne a szervezetük teljes, országos szintű működésére. Egy adott szakterület, ágazat országos szintű működésére (61%), egy projekt országos (60%) vagy térségi (80%) megvalósítására már jóval többen látnak rá.

Egy-egy intézmény működését is relatíve sokan, négyből három válaszadó tudja saját tapasztalatai alapján megítélni. Összességében a legtöbben úgy gondolják, hogy szervezetük működését a külső környezet folyamatosan formálja; a terepen alapvetően hatékonyan működnek; illetve a szervezetük pénzügyi gazdálkodása inkább takarékos, mintsem pazarló. A többség azt is gondolja, hogy munkahelye alapvetően hosszútávra tervez – igaz, ebben a kérdésben már számottevő az ezzel ellentétesen gondolkodók aránya is. Megoszlanak a vélemények abban is, hogy a szervezet felelősségvállalási modelljére mi jellemző: inkább egyszemélyi (vezetői) döntés jellemző, vagy a munkatársak egyéni döntési autonómiával rendelkeznek (inkább utóbbi igaz a munkatársak szerint). A válaszok legnagyobb heterogenitását abban a kérdésben mértük, amely a szervezet humán erőforrás-gazdálkodására vonatkozott: a válaszadók fele szerint ez inkább megfelelő, 40 százaléka szerint inkább nem megfelelő, 10 százaléka pedig köztes választ adott.

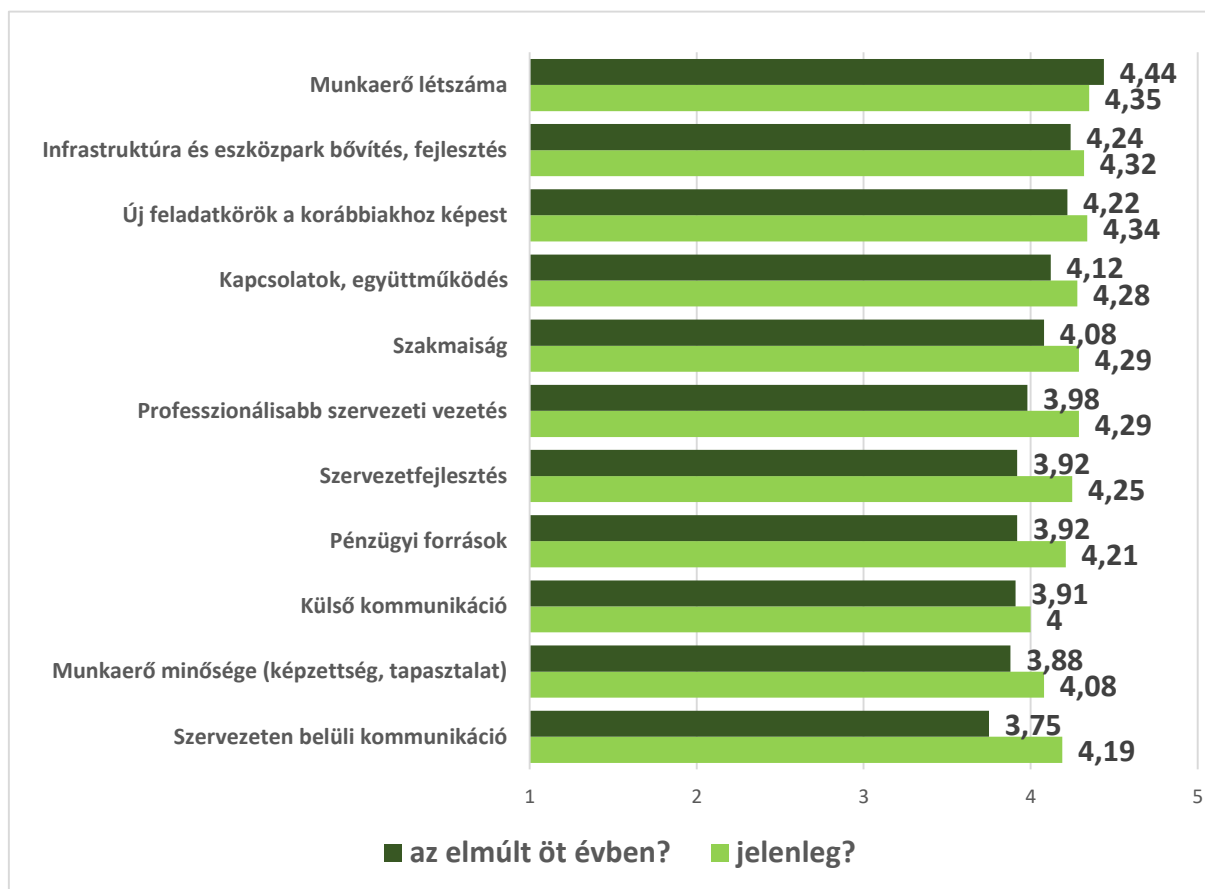
A munkatársak szervezetben belüli szakterületét, feladatkörét illetően a válaszadók többsége (62%) szerint növekedés volt jellemző az elmúlt 5 év során. A meglévő erőforrások felhasználásával a lehetőségek maximalizálását, így egyfajta pozíciómegtartást 21 százaléknyan tapasztaltak. Védekező szervezeti stratégiát (az aktuális problémák megoldását és létfenntartásra törekvést) mindössze 4%; csökkenést, visszahúzóást pedig szintén mindössze négy százaléknyan érzékelték. A kérdésre ugyanakkor 9 százaléknyan nem tudtak válaszolni. A jelenlegi szervezeti stratégiára vonatkozó kérdésre a bizonytalan válaszok aránya magasabb (14%), illetve kisebb arányban látják a szervezet növekedő stádiumát (37%) – pozíciómegtartást viszont nagyobb hányadban (36%). Nagyon kis eltérések látszódnak abban, hogy korábban, illetve jelenleg milyen területeket érintett a növekedés, hol volt érzékelhető a fejlődés (talán annyi látszik, hogy korábban a munkaerő állomány bővülése jobban érzékelhető volt, jelenleg nagyobb változásokat érzékelnek a külső-belső kommunikációban, szervezetfejlesztésben, feladatok újra strukturálásában). Mindkét időhorizont során – a többi szemponthoz képest – a külső és szervezetben belüli kommunikáció, valamint a munkaerő minősége változott a legkevésbé; a leginkább pedig a munkaerő létszámán, az infrastruktúra fejlődésén és az új feladatkörök megjelenésén lehetett lemérni a szervezet növekedését.

13. ábra: Az Ön szervezetén belüli szakterületét, feladatkörét illetően milyen szervezeti stratégia volt jellemző... - összes megkérdezett, %

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

14. ábra: Milyen területeken volt érzékelhető a növekedés, fejlődés... – azok körében, akik növekedést érzékeltek/érezkelnek szervezetük életében; átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben)

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

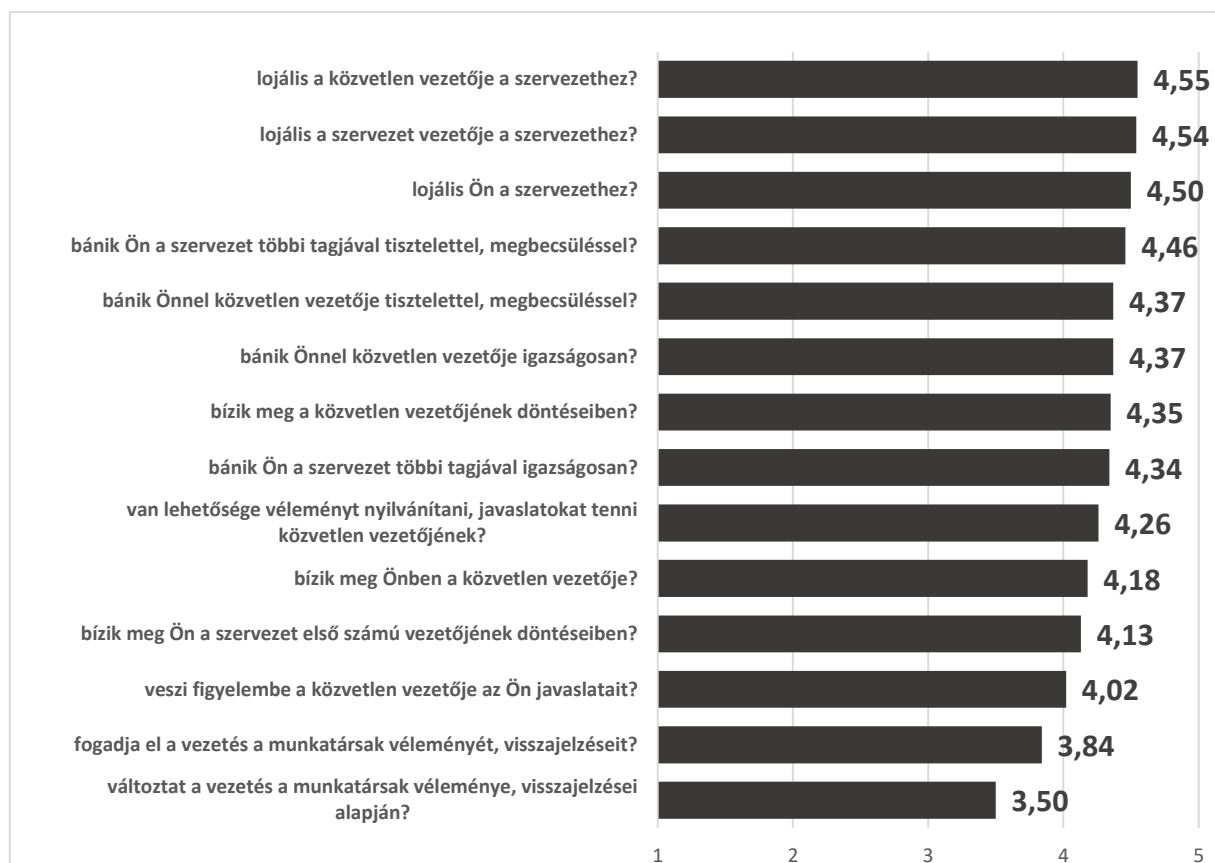
A többség szerint az elmúlt öt évben szervezete meg tudott újulni (ötfokú skálán az átlag 3,52), sikeresen alkalmazkodott külső környezetéhez (3,75), illetve képest volt befolyásolni azt (3,20). A jövőre vonatkozó attitűdök ugyanezen dimenziók mentén hasonlóan érzékelhetők (számszerűen: 3,66; 3,69 és 3,34). Szinte minden szempont (munkaerő létszáma, minősége, szervezeti vezetés, külső-belső kommunikáció, infrastruktúra, pénzügyi helyzet, kapcsolatok, szervezetfejlesztés, szakmaiság) szerint az volt a többségi vélemény, hogy munkahelyi szervezetnek növekedésre, bővülésre kell törekednie – azaz folytatni kell a korábban megkezdett változásokat. Az egy kivétel a feladatköröket érintette: a válaszadók 4 százaléka csökkentené számukat, 54 százaléka nem vonna be új feladatokat és „csak” 41 százaléka bővítené ezeket. Mindenesetre a kívánt, elvárt változások előidézéséhez a válaszadók többsége szerint inkább rendelkezésre áll a szükséges szakmai tudás, a munkához való megfelelő hozzáállás, illetve a szükséges szervezeti lojalitás is. Sokat számíthat, hogy a válaszadók többsége teljes mértékben azonosul szervezetének céljaival (79%) és értékeivel (66%) egyaránt. Ugyan a szervezeti célok kidolgozásában korántsem vesz részt mindenki, a megvalósításukat reálisnak látják (51%) és úgy érzik, tevékenyen hozzájárulnak elérésükben (78%).

Vezetés, bizalom, szervezeti kötődés

A megkérdezett munkatársak alapvetően egyértelműnek tartják a vezetőik által kiadott feladatokat (ötfokú skálán az átlag 3,95), elegendőnek a tőlük kapott információkat (3,61),

ugyanakkor a szabott határidőkkel kapcsolatban már több az ellenérzés (3,28). Alapvetően támogató vezetői hozzáállásról számoltak be akkor is, amikor arról kérdeztük a karitatív szervezetek munkatársait, hogy mennyire jellemző, hogy pozitív visszajelzéseket kapnak (és negatívakat kevésbé), segítséget vagy éppen bátorítást kapnak vezetőiktől. A válaszokból az sejlik fel, hogy e szervezetekben a kölcsönös bizalmi légkör, a lojalitás és a tisztelet, megbecsülés mind a vezetőség, mind a kollégák relációjában igen fontos jellemzője a munkahelyi légkörnek. Egyedül abban a tekintetben relatíve kedvezőtlenebbek az értékelések, hogy a vezetés mennyiben fogadja el a munkatársak véleményét, visszajelzését, illetve mennyiben változtat valamin ezek alapján.

15. ábra: Milyen mértékben... - átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben)

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

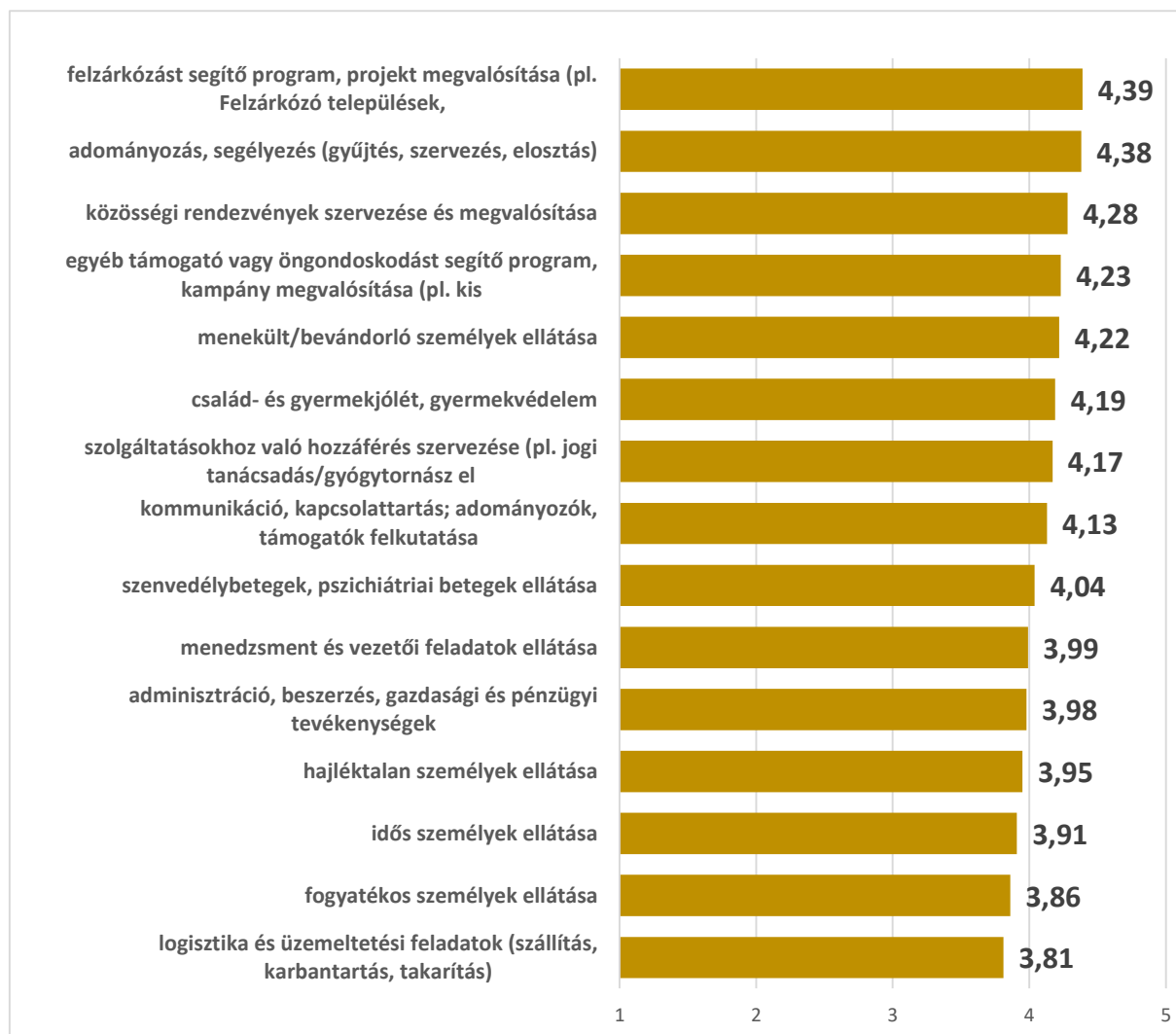
Nemcsak a szervezet felsővezetésével és a munkahelyi kultúrával kapcsolatban jellemzők a nagyon kedvező vélemények, hanem a válaszadók közvetlen főnökükkel kapcsolatban is szinte minden esetben dicsérők voltak: elérhető, jól szervezi a munkát, fontosnak tartja a jó munkahelyi hangulatot, a konfliktusokat jól kezeli, megfelelő mennyiségben és stílusban kommunikál.

Professzionizálódás, eredményesség, profil

Némi önkritika fogalmazódik meg abban, hogy a válaszadók saját személyes, és szervezetük professzionizálódási, magas szakmai színvonalú tevékenységét a közepesnél valamivel magasabbra értékelték (3,23 és 3,34). Mindez azzal együtt igaz, hogy a szervezet működését inkább eredményesnek és inkább professzionálisnak értékelik – a kritika legfeljebb az átlátható és logikus működést érintik. A szervezet különböző (ellátott) tevékenységei közül az adományozás-kezelést (4,4) és a felzárkózást segítő programok megvalósítását (4,4), a

közösségi rendezvények szervezését és megvalósítását (4,3), egyéb öngondoskodásra irányuló kampánytevékenységeket, programokat (4,2), illetve a menekültek/bevándorlók ellátását (4,2); miközben a fogyatékos személyek ellátását (3,9) és a logisztikai, üzemeltetési feladatok ellátását látják relatíve a legkevésbé professzionálisnak (3,8).

16. ábra: A következő feladatok ellátása során mennyire tartja professzionális szervezetnek munkahelyét? - átlagok ötfokú skálán (1: egyáltalán nem; 5: teljes mértékben)

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

A kutatásban résztvevők kétharmada nyilatkozott úgy, hogy főbb feladatköre, tevékenységei bővültek az elmúlt 3-5 év során. Nyolctizedük véli úgy, hogy ezzel a feladtbővüléssel alapvetően jól birkóztak meg, miközben a korábbi feladataik mennyisége egyáltalán, vagy csak kismértékben csökkentek. Véleményük szerint a korábbi feladatok ellátására jellemzően ugyanannyi idő jut, mint korábban és emiatt az ellátásuk minősége nem romlott. Mindez arra utal, hogy a munkatársak terhelésének növelése belső kapacitás-kihasználás javulásával volt elérhető.

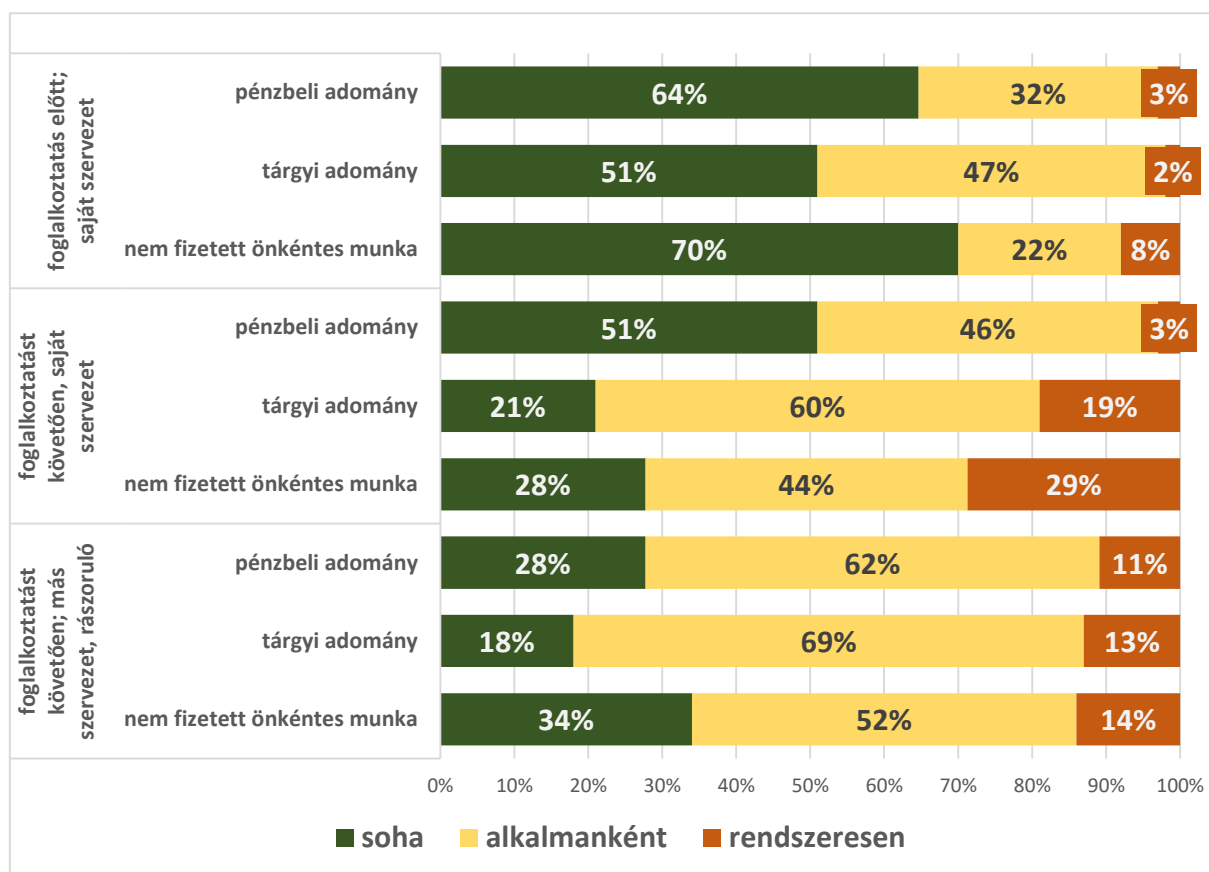
A munkatársak meglehetősen rossz véleménnyel vannak az állami szociális ellátórendszer működéséről – bármilyen szinten (települési, járási, megyei vagy országos szinten) értelmezzük a kérdést. A vélemények zöme szerint (44-51%) egyáltalán vagy inkább nem elégíti az ellátórendszer a szükségleteket – igaz, ha nem így vélekednének, saját tevékenységük

fontossága is megkérdőjeleződne. Jellemző, hogy a terepmunkához minél közelebbi szinten vizsgáljuk az állami ellátórendszer működésének megítélését, annál kedvezőtlenebb vélemények fogalmazódnak meg.

Erőforrások, támogatás, kapcsolatok

A munkatársak jellemzően nem, vagy csak alkalmanként támogatták pénzzel, tárgyi adománnyal vagy önkéntes munkával alkalmazásuk előtt jelenlegi munkahelyüket. Foglalkoztatásuk után ugyanakkor valamelyest nőtt az adományozási gyakorlatuk – jellemzően nemcsak a pénzbeli vagy tárgyi adományokat tekintve, hanem inkább a nem fizetett önkéntes munka felajánlásával. A karitatív szervezeteknél végzett fizetett munka az adományozási gyakorlatra nemcsak a saját munkahely, hanem más (jellemzően nem egyházi nonprofit) szervezet vagy rászoruló család támogatására is generatív hatást gyakorolt.

17. ábra: Egyéni támogatások gyakorlata a jelenlegi foglalkoztatás előtt és azt követően - összes megkérdezett, %

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

A munkahelyi szervezetnek külső kapcsolatait többségében jónak vagy nagyon jónak (optimálisnak) értékelték az alkalmazottak. A legkedvezőbbnek a saját egyházzal (4,32) és az ügyfelekkel, kliensekkel, illetve a lakossággal való kapcsolatot értékelték (öt fokú skálán 4,26 pont az átlagos értékelés), a legkedvezőtlenebbnek (de korántsem kedvezőtlennek!) a nem egyházi nonprofit szervezetekkel és a piaci cégekkel való kapcsolatokat látják.

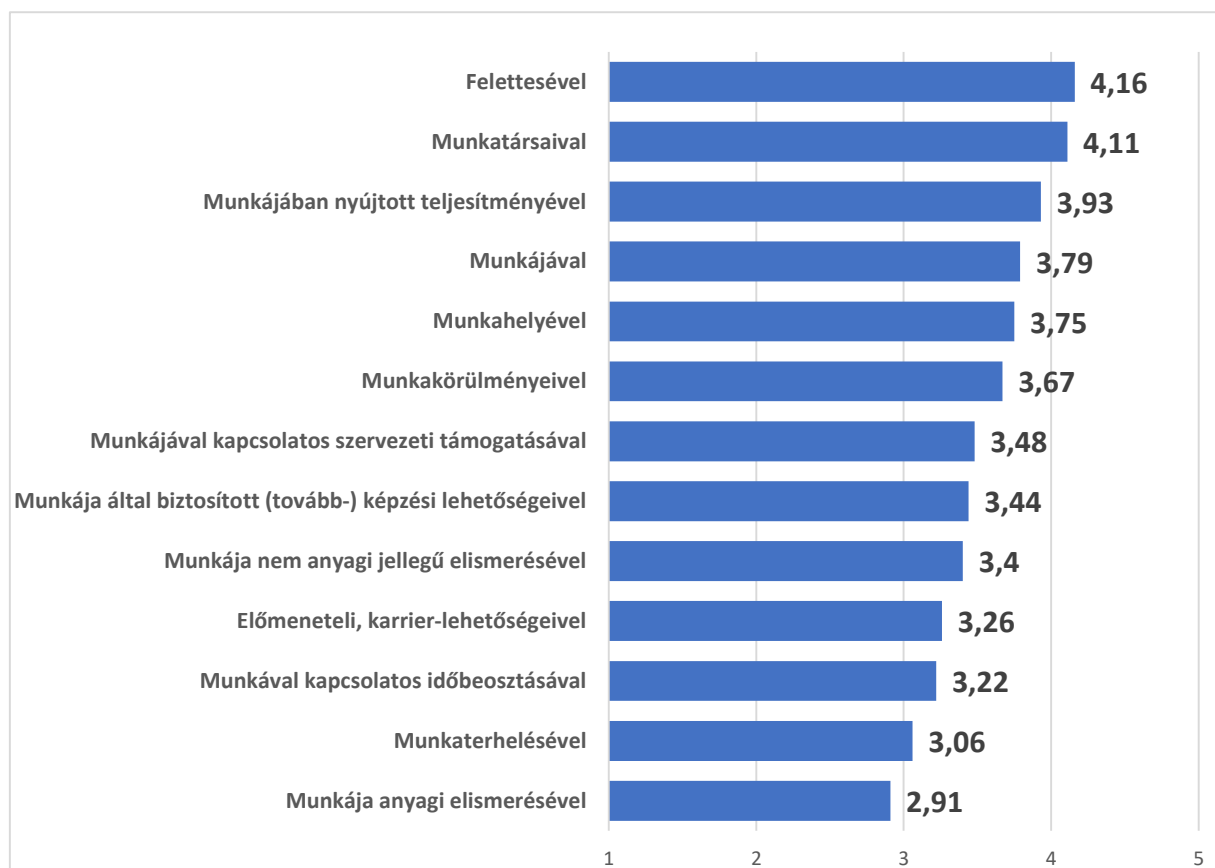
A saját és a szervezet munkáját a többség inkább vagy teljes mértékben megbecsültnek érzik – főként a kliensek, a települési önkormányzat dolgozói, a lakosság vagy a helyi köznevelési intézmény dolgozói részéről. Az állami szociális rendszer szakemberei, illetve az „állam”

részéről érzett megbecsüléssel kapcsolatban már több fenntartás fogalmazódott meg, de alapvetően ezeken a területeken is inkább pozitív tapasztalatok dominálnak.

(Munkahelyi) jóllét, mobilitás

A válaszadó munkatársak leginkább feletteseikkel és munkatársaikkal elégedettek – ha munkahelyi jellemzőket vizsgáljuk. Az említetteknel kisebb mértékben, de jórészt pozitív vélemények fogalmazódtak meg a munkájukban nyújtott teljesítménnyel, a munkával, a munkahellyel, a munkakörülményekkel, a szervezeti támogatással, a nem anyagi jellegű elismerésekkel, valamint a képzési lehetőségekkel kapcsolatban is. A munkatársak elégedettsége ugyanakkor „fejleszthető” az előmeneteli és/vagy karrier-lehetőségek biztosításával, a munkával kapcsolatos időbeosztás javításával, a munkaterhelés csökkentésével, illetve – nem meglepő módon – a fizetések emelésével. A személyes elégedettségi dimenziók közül a személyes kapcsolatrendszer és a lakáskörülmények alapvetően elégedettségre adnak okot, az anyagi helyzetükön viszont sokan látnak javítanivalót. A munkatársak közel kétharmadának (65%) egészségi állapota jó vagy nagyon jó (optimális), ugyanakkor 27 százalékuk valamilyen krónikus vagy hosszantartó betegséggel, egészségügyi problémával él együtt.

18. ábra: Mennyire elégedett a következőkkel? - átlagok ötfokú skálán (1: nagyon elégedetlen; 5: nagyon elégedett)

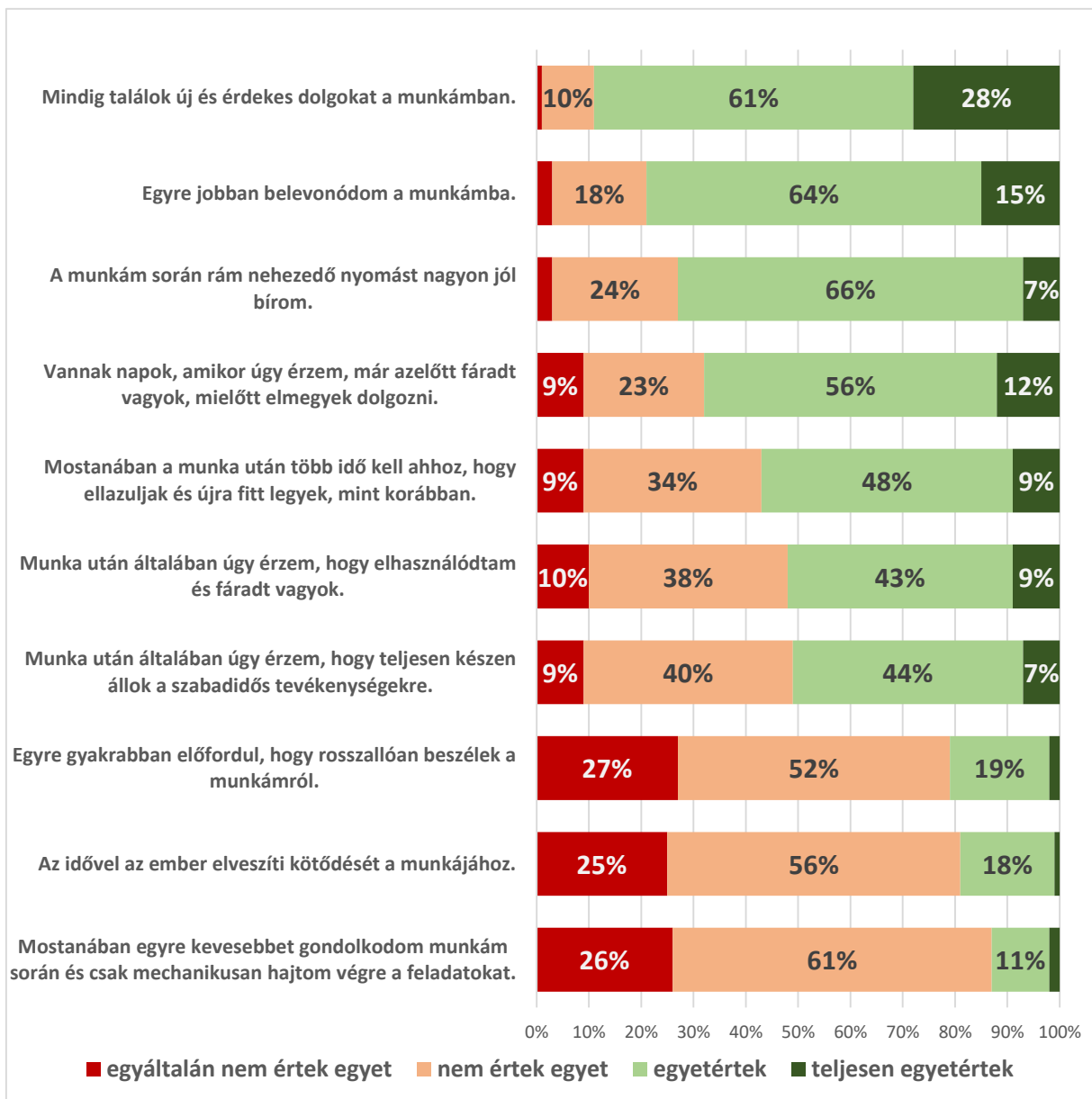

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

Az alapvetően kedvező munkahelyi elégedettségtől nem független, hogy a munkatársak zöme nem gondolkodik abban, hogy néhány hónapon belül elhagyná munkahelyét (72%), de még az sem, hogy néhány éven belül tenné ugyanezt (63%). A relatív többségre (49%) még az sem jellemző, hogy kacérkodna a munkahely-váltással kapcsolatban.

Nem mondhatni, hogy a mintába került munkatársak kiégtek volna munkájukban, de vannak arra utaló jelek, hogy sokaknál ez a kiégés nem olyan távoli jelenség. Ez elsősorban abban mérhető le, hogy sokan vélik úgy, hogy néhányszor már munka előtt fáradtak (68%), a rekreációjukra több időt kellene szánniuk (57%), munkájuk után elhasználódást és fáradtságot éreznek (52%). Ez a fáradtság jól látszik abban is, hogy bár a többség az elmúlt két hét során jellemzőnek tartotta magára a vidámságot és a jókedvet; azt, hogy aktívak és élénkek; illetve azt is, hogy napjuk tartalmas és érdekes volt; a nyugodtság és ellazultság, valamint a napkezdéskor a frissesség és élénkség már a válaszadók jóval kisebb hányadára volt jellemző ismérv.

19. ábra: Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal a munkájával kapcsolatban? - összes megkérdezett, %

Forrás: kérdőíves adatfelvétel

Összegzés

Az on-line kérdőíves kutatásra 2023. augusztus 22-szeptember 14. között került sor. A kérdésekre összesen 122 munkatárs válaszolt, a kérdőív kitöltése átlagosan közel 42 percet igényelt.

A mintába a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai kicsit nagyobb arányban (28%) kerültek be a többi szervezet (Baptista Szeretetszolgálat, Katolikus Karitasz, Magyar Máltai Szeretetszolgálat és Ökumenikus Segélyszervezet) alkalmazottaihoz képest (17-20%). A válaszadók közel fele terepi munkatárs vagy terepi segítő; akik jellemzően felzárkózást segítő projektek munkatársai, illetve az adományozási munkákban vesznek részt.

A munkatársak kisebb része tud érdemben nyilatkozni az egész szervezete megítéléséről - inkább azokat a területeket ismerik, ahol jelenlegi munkájuk során közvetlen tapasztalatokat szereznek. A munkahely megítélése igen kedvező, de néhány pont meghatározható, ahol a munkatársak nagyobb fokú kritikát fogalmaztak meg, vagy nagyobb támogatásra van szükségük.

Az egyik ilyen pont a szervezet humán erőforrás-gazdálkodása. Az elmúlt években alapvetően a szervezetek növekedését érzékelték a dolgozók és ez a növekedés még jelenleg is kitart. Ennek egyik leglátványosabb jele a szervezetek létszám-bővülése, ami ugyanakkor nem járt a korábbi munkatársak munkaterheinek csökkenésével – sőt. A válaszok tanulsága szerint a munkaterhek növelését a belső-kapacitás kihasználás javításával sikerült elérni, de ez persze sok esetben ellenérzéseket szült, talán amiatt is, mert a keresetek változása nem feltétlen követték e terhek változását (és emiatt fogalmazódik meg a jövedelemmel kapcsolatban nagyobb elégedetlenség).

A munkatársak nagyfokú lojalitást mutatnak szervezetük és közvetlen vagy távolabbi vezetőségük felé, ugyanakkor nem érzik, hogy ténylegesen figyelembe vennék az alsóbb szintekről érkező véleményeket, visszajelzéseket. Ez a szervezetek "vízfejűségére" utal, amit csak erősít a menedzsment és a terepi munkatársak térben nagyrészt elkülönülő munkavégzése. A szervezetek tevékenységével jellemzően elégedettek, de néhány hagyományos szakmai feladat (időskorúak és fogyatékosok ellátása), illetve egy alapfeladat (logisztika és intézmény-üzemeltetés) kapcsán relatíve sok kritika fogalmazódott meg.

A munkatársak munkaterhelésének növekedésétől valószínűleg nem független, hogy sokan fáradtságra, elhasználódásra panaszkodnak, amellet, hogy a válaszadók zöme élvezzi munkáját. Mindenesetre a kiegészítés még nem jellemző sokakra, de a szervezeteknek érdemes a személyi állományuk rekreációs programjaira is figyelmet fordítani a közeljövőben.

Az interjúk, kvalitatív kutatás összefoglaló eredményei

Bevezetés

Az öt szervezet vezetői, középvezetői körében interjúkat készítettünk. Az interjúk során a következő témákat jártuk körbe: a szervezetek strukturális jellemzői, főbb szervezeti átalakulások, belső kommunikáció, döntéshozatali mechanizmusok jellemzői, valamint a szociális és helyi fejlesztési feladatok ellátásával kapcsolatos főbb tapasztalatokat. Összesen 10 interjút készítettünk a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esetében három, az Ökumenikus Segélyszervezet, a Magyar Református Szeretetszolgálat, a Baptista Szeretetszolgálat esetében két-két interjút, valamint a Katolikus Karitasz esetében egy interjút készítettünk. Az interjúkat minden esetben diktafonnal rögzítettük. Az interjúk átlagos hossza 91 perc volt. Az interjúk során szerzett információk segítségünkre voltak a kérdőív összeállításában, valamint a célcsoport pontosabb meghatározásában is. Az interjúk legfőbb tanulságait szervezetenként mutatjuk be.

Ökumenikus Segélyszervezet

Az Ökumenikus Segélyszervezet (ÖS) felépítése alapvetően mátrix jellegű. Az egyes tevékenységi területekért különböző igazgatóságok felelnek (gazdasági, kommunikációs, fejlesztési, szociális, nemzetközi fejlesztési és humanitárius, HR, logisztikai és üzemeltetési). Az egyes feladatokra, projektekre ún. projektcsoportok felelnek, amibe a különböző igazgatóságok embereket delegálnak.

*„Ahhoz, hogy ezek az igazgatóságok jól együtt tudjanak dolgozni **projektcsoportokat** hozunk létre, és minden igazgatóság, aki érintett a feladatban az delegál munkatársakat ebbe a projektcsoportba. A fejlesztési igazgatóságnál van a projektvezetés, a szociális igazgatóság adja a szakmai vezetőt, ehhez társul be a pénzügyi igazgatóságról egy pénzügyi munkatárs, hogyha van kommunikáció, vagy kiadvány készítés, akkor bejön a képbe a kommunikációs igazgatóságnak a megfelelő szakembere, és nyilván a beszerzések kapcsán ott van a logisztikai igazgatóság munkatársa és a munkatársak felvétele kapcsán pedig a HR-igazgatóság is részt vesz, akár toborzás, kiválasztás támogatásában.”* – ÖS, középvezető

Az ÖS-nél az egyes intézmények is a szociális igazgatósághoz tartoznak, jelenleg 36 intézményt tartanak fenn, a legkülönbözőbb területeken, nincs területi fókusz, a következő intézménytípusok vannak a szervezetnél: családok átmeneti otthona, szenvedélybetegek nappali ellátása, Biztos Kezdet Gyerekház, tanoda, krízis ambulancia, titkos menedékház, krízisközpont a menekülteknek, addiktológia, idősek bentlakásos otthona.

Az ÖS-nél nagyjából 300-an dolgoznak az intézményekkel együtt, és van 150-200 olyan munkatárs, aki megbízási vagy vállalkozási szerződéssel van foglalkoztatva. A Fete programban nagyjából 40 ember dolgozik. Az intézményrendszert stagnált az elmúlt években.

„Az utóbbi években nem nyitottunk új intézményt, a Fete-vel bővült igazán a történet. Korábban, amikor kijöttek az EFOP-os programok, akkor bővültünk.” – ÖS, középvezető

Az ÖS 2023 januártól kapja a kiegészítő egyházi, normatív támogatást, előtte civil szervezetként működtek. Enélkül a kiegészítő normatíva nélkül, valószínűleg intézményeket kellett volna bezárniuk.

„Az egy nagyon fontos stratégia, hogy hogyan bővül a szervezet, mert minden egyes új intézmény nyitásával 15 és 30 millió forint közötti mínuszt hoztunk be, és mindig meg kellett

találni a pénzügyi oldalát, csak akkor bővültünk új intézménnyel, hogyha láttuk, hogy tudunk annyi pénzt gyűjteni az éves kampányaink kapcsán, hogy el tudjuk látni.” – ÖS, középvezető
Az ÖS esetében is jellemző az, hogy többféle szervezet is működik, attól függően, hogy milyen tevékenységről van szó.

„**Van maga a segélyszervezet, mint egyesület, és van a segélyszervezetnek alapítványa.** Az alapítványban vannak azok a programjaink, amikor valamit csinálunk mondjuk egy adventi vásárt, és az adventi vásáron eladjuk azokat a dolgokat, amiket mondjuk az intézményeinkben készülnék. És mivel ez egy vállalkozói tevékenység, ezért az az alapítványon keresztül megy, merthogy a kiemelten közhasznú tevékenységet nem akarjuk elveszíteni, mert az egy csomó kedvezményrel jár.” (...) *Meg ugye van egy szociális szövetkezetünk is.*” – ÖS, középvezető

A tevékenységek bővülésével az ÖS is különböző szervezeti kihívásokkal szembesült, leginkább a döntéshozatali mechanizmusok kapcsán, amihez igénybe is vettek szervezetfejlesztési tanácsadót.

„**Mi egy nagyon kis szervezetből lettünk nagyok, ez csak azért lehet fontos, mert nagyon sokáig a döntéshozatali mechanizmusunk, hiába nőtt meg a szervezet, de egy picikét ez a családi vállalkozás jellemezte, ugyebár egyszemélyes döntések születtek, nem volt ennek rendszere, de ebben több szervezetfejlesztésben vettünk részt. Most is van egy nagy szervezetfejlesztő folyamat. Éppen egy teljes átalakításon megy át a segélyszervezet.**” – ÖS, középvezető

A növekedésből adódóan számos olyan problémával szembesülnek, amiért át kellett alakítani a szervezeti folyamatokat, decentralizálták a döntéseket, fejlesztették az IT rendszerüket. Először belső erőforrásra támaszkodva próbálták megoldani a problémákat, majd csak ezt követően vettek igénybe külső segítséget.

„**Ezt a mostani szervezetfejlesztőnk fogalmazta meg, hogy egy multi segélyszervezetet nem lehet manufaktúris eszközökkel működtetni.** (...) *Bele is futottunk abba a szervezetfejlesztési folyamatba, amit belülről próbáltunk megoldani, ami hozott ugyan változtatásokat, de nem lett jó. És akkor most vagyunk abban a fázisban, hogy külső tanácsadó céggel folyik a szervezetfejlesztés.*” – ÖS, középvezető

Jelenleg egy széles körű szervezetátalakítási folyamat zajlik a szervezetnél, stratégiaalkotás, új SZMSZ, kontrolling folyamatok újra szabályozása folyik a szervezetnél.

„**Most minden egyes igazgatóságot átvilágítanak, javaslatot tesznek arra, hogy akkor mi a hatékony működés, van 9 belső projekt, ami a különböző szervezeti átalakításokat foglalja magába, ezek most iszonyatos energiát kívánnak meg mindenkitől, mert nyilván a napi működésen felül mennek ezek a folyamatok.** (...) *Az az elve a szervezetfejlesztőknek, hogy minden folyamatot legalább két oldalról felügyeljenek, hogy ne legyen olyan, hogy egyszemélyi ad hoc döntések szülessenek meg, ez most egy nagyon mély átalakulási történet.*” – ÖS, középvezető

Felvetődött az is, hogy profiltisztítást hajtson végre a szervezet, mert jelenleg túl sok területen van jelen, és nagyon elaprózodtak a tevékenységek.

„**A segélyszervezetünknel nagyon sokféle ellátás van, szétaprózódunk, merthogy tudás szinten mélyen bele kell menni a pszichiátriai történetbe, mélyen belemegyünk a gyerekfejlesztésbe, belemegyünk a kapcsolati erőszak történetébe is, hogy egyszerűen ennyi fronton nem lehet minőséget, magas minőséget hozni.** (...) *Nem tudunk minden szinten így belefolyjni, vagy tudnánk, de lehet, hogy tízszer több emberrel, aminek meg nincsen forrás oldala, ezért most újratervezzük azt, hogy a segélyszervezetnél három csoportba kezdjük el osztani a történeteket.*”

Ez a fejlesztendő, megmaradó, de nem fejlesztendő és megszüntetendő tevékenységek. És akkor nyilván ez a szervezetfejlesztés végére fogjuk azt látni, hogy ebben a hármastagolásban akkor milyen irányba megyünk tovább.” – ÖS, középvezető

Jelenleg még nem látszik még az új struktúra, de a szakmai tartalomra nagyobb hangsúlyt szeretnének fektetni a jövőben, és ezt a szervezet is le fogja követni.

„Ebben a sok munkában, meg pályázati megvalósításban valahol a szakmai tevékenységnek a fókuszát eltűnt. Elment a fókusz a módszertanról, a szakmai programok írásáról, az elemzésről, a képzésről. Ez már elkezdődött az EFOP-ok mentén, hogy már ott sem tudunk megfelelő szakmai tartalmakat, keretrendszereket lerakni. (...) Lesz egy olyan csapat, akinek csak az lesz a feladata, hogy a módszertant adja, dolgozza ki, figyelje folyamatosan a szükségleteket, hogy milyen munkatársakkal dolgozunk, nekik mire van szüksége, ahhoz mit kell adni, és nyilván azokat fogja ellenőrizni, szociálpolitikus szemmel végig kell gondolni ezeket a dolgokat, nem csináltunk már rég kutatást az ügyfeleink között, tehát ezek nagyon hiányoznak.” – ÖS, középvezető

Katolikus Karitasz

A Katolikus Karitasz (KK) felépítése leköveti az katolikus egyház egyházmegyei struktúráját. Vagyis az országos Karitászon kívül mindegyik egyházmegyének megvan a saját Karitásza, akik önálló projektekkel, illetve intézményekkel rendelkeznek. Az országos Karitász feladata ezen egyházmegyei karitászok szakmai koordinációja, (de ez nem jelent hierarchikus viszonyt), illetve néhány országos program megvalósítása. Az egyes egyházmegyei karitászok nagyon különbözőek méret és tevékenység tekintetében.

„Alapvetően a Katolikus Karitász annak a nemzetközi nagy humanitárius világszervezetnek a tagja, amely 165 országban van jelen, és mindenütt a felépítése tulajdonképpen mindenütt leköveti a katolikus egyház szervezeti felépítését abban a tekintetben, hogy a katolikus egyház legautonómabb egysége az mindig az egyházmegye. Az egyházmegyei Karitász-ok nálunk önálló jogi személyek, külön adószámmal, külön igazgatóval az élükön, és ők fogják össze az egyházmegyéjük területén folyó karitatív munkát, ami azért többségében önkéntes csoportok, jellemzően katolikus plébániákon alakuló önkéntes csoportok által valósul meg, de nekik is vannak teljesen különálló programjaik, projektjeik. Az országos Katolikus Karitásznak az egyik fő feladata ennek a 16 egyházmegyei karitász szervezetnek a lelkiségének és szakmaiságának egy irányban tartása, illetve koordinációja. Tulajdonképpen inkább a hálózatoság semmiképp sem egy felügyeleti vagy ellenőrzési funkciót tölt be, sokkal inkább egy tudásmegosztás, tapasztalatcsere funkciót tölt be.” – KK, középvezető

Feladatellátás tekintetében az egyházmegyei Katolikus Karitászoknál „csak” szociális intézményfenntartás van, az oktatás már az egyházmegyékhez tartozik.

„Minden a mi szervezetünkénél, a katolikus egyháznak, a sokkal régebbi és rögzültebb struktúráiból vezethető le. Tehát a katolikus egyháznak a rendszerében a Katolikus Karitász egy kifejezetten szociális feladatokat ellátó, vagy akként nyilvántartott belső egyházi jogi személy, és hogy tulajdonképpen a mi fenntartónk a Magyar Püspöki Konferencia, amely ugye a megyéspüspököknek az összességét magába foglaló testület. (...) Az egyértelmű, hogy a Katolikus Karitász soha nem fog oktatási intézményeket fenntartani, hiszen a katolikus egyházon belül az egyházmegyék, illetve szerzetesrendeknél van az oktatásnak az ügye.” – KK, középvezető

Az országos Karitasz struktúrájában az utóbbi időben szintén jelentős változások történtek. Az eddig egységes szociális ágazaton belül, négy alstruktúra jött létre: az intézményfenntartás, a menekültekkel foglalkozó csoport, a felzárkózó településekkel foglalkozó csoport, illetve a belföldi lakhatási és krízisprogramokkal foglalkozó csoport. A szociális ágazaton belül a négy területen összesen nagyságrendileg 80 munkavállaló dolgozik. A szociális ágazaton kívül még másik két ágazat van az országos Karitasznál: a kommunikáció és nemzetközi kapcsolatok, illetve a pénzügyi és gazdasági ágazat.

„Két vagy három évvel ezelőtt történt az SZMSZ-ünkben egy módosítás, mely az országos Karitasznak tulajdonképpen a szociális ágazati részlegét alstruktúrákra bontotta. Ez tulajdonképpen négy nagy munkacsoportot foglal magában. Az első az tulajdonképpen az ilyen szociális intézményfenntartási csoport, a második a menekültek segélyezésével foglalkozó csoport, a harmadik a felzárkózó csoport, a felzárkózás ügye, és a negyedik, az pedig a hazai belföldi lakhatási és krízisprogramoknak a csoportja. Ezek azok a nagy önálló területek, amelyek itt az országos központnak a megvalósítási körébe tartoznak, és gyakorlatilag szociális segítségnyújtáson belül külön szociális csoportokat képeznek.” – KK, középvezető

A Fete programban jelenleg 11 településük van, és ez fog 22 településre bővülni a következő időszakban.

„Jelenleg 11 településen van jelen, mindegyik Baranya megyében található. A Katolikus Karitás az 11 Baranya megyei mellett további négy Heves megyei településre pályázott, és nyerte el a megvalósításnak a majdani lehetőségét, és hét Borsod-Abaúj-Zemplén megyei település, ezzel fog majd bővülni a mi Fete körünk, tehát összesen még 22 települést fogunk vinni, amikor a program teljes nagyságát eléri.” – KK, középvezető

Véleményük szerint a felzárkóztatás ügye szellemiségében nem egy új terület a segélyszervezet életében, de a források bővültek és professzionalizálódás történt a területen.

„A Katolikus Karitás az ugye a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete, mely korra, nemre, felekezeti hovatartozásra, nemzetiségi hovatartozásra való tekintet nélkül igyekszik segíteni a rászoruló embereken. Teszi ezt a plébániai önkéntes csoportjai, egyházmegyei, szervezetei által, illetve az Országos Karitasz különböző segélyprogramjai vagy projektjei által, és azt gondolom, hogy maga a leghátrányosabb helyzetű családoknak a felzárkózásának az ügye az tulajdonképpen mindig is a mi misszióknak a része volt. A változást én inkább abban érzem, hogy erre a területre egyre több célzott forrást biztosít akár a kormány, akár az Európai Unió, és ezért az ugyanakkor tagadhatatlan, hogy egyre több hivatásos munkatársunk foglalkozik a Karitasznál ezzel a területtel, tehát gyakorlatilag az elmúlt öt évben növekedett ennek a területnek a súlya a Karitás munkáján belül.” – KK, középvezető

A vélemények szerint a karitatív szervezetek elsősorban a rugalmasság miatt tudják jól ellátni azokat a szociális és fejlesztési feladatokat, amikre az állami intézményrendszer nem tud ellátni.

„Akár rugalmasságban, vagy más tekintetben, hogy miért lehetnek alkalmasak tényleg az állami hiátusoknak a kitöltésére. Pont amiatt, hogy ezekben a programokban, és most így forrástól szinte függetlenül, hogy most az EU-s vagy sem vagy bármelyik, egy tényleg nagyon nagy rugalmasságot és szabadságot kaptunk arra, hogy településenként nagyon specifikusan segítsünk, és célzottan és akár különbözően, és pont abból kifolyólag, hogy míg mondjuk egy állami, mondjuk családsegítő szolgáltatnak törvényben meghatározott ügymenetei, protokolljai, stb. vannak. Úgy itt a Fetében egy borzasztó nagy szabadság és rugalmasságban tudtunk dolgozni.” – KK, középvezető

Az is egy szempont, hogy ezeknek a szervezeteknek van lehetőségük plusz forrásokat bevonni. *„Ezeknek a segélyszervezeteknek nagyon sok olyan egyéb, jellemzően külföldi vagy magánadományozóktól származó egyéb forrása is van, amit nagyon-nagyon gyorsan mozgósítani tud.”* – KK, középvezető

A szervezetek szerepvállalásával kapcsolatban azonban már megfogalmazódnak kérdések, nevezetesen, ha egy jól működő állami intézményrendszer lenne, valóban szükség lenne-e egy ilyen szerepvállalás, vagy hogy nem az állami szereplőket kellene-e fejleszteni, vagy olyan szabályozókat alkotni, ami eleve rugalmasabbá, hatékonyabbá teszi a rendszert.

„A kapott forrásokkal mi vajon jobban látjuk-e el azt a feladatot, mintha ezek a források igazából az állami ellátórendszerbe érkeznének, akkor nem a rendszer önmagát gyógyítaná-e? Erre én nem tudok válaszolni. Bennem is nagyon sok kétely, kérdés, dilemma van, meg ahogy szakemberekkel beszélgetek erről, nem tudom, hogy nem lenne-e ugyanilyen hatékony, hogyha ők is szabadságot, többletforrást, satöbbit kapnának, akkor meg tudná-e magát gyógyítani maga a rendszer. (...) Ugyanakkor van abszolút pozitív példa is, hogy vannak olyan állami szereplők, akik meg abszolút látják ennek az értékét, tehát hogy egy olyan védőnő, aki tényleg elkötelezett a saját hivatásában, de egyszerűen tényleg nem tud százfelé szakadni, van neki hat települése, mindenütt sok-sok kisbaba, óriási nagy kincset lát abban, hogy oké, de hát van ott egy családmentor is. Szóval az a kismama minden nap figyelemmel lesz kísérve, akinek mondjuk most született meg a kisbabája, szóval, hogy valaki abszolút látja ebben az egymást kiegészítő, és akár egymást erősíteni tudó szakembereknek a hálózatát is, tehát van abszolút ilyen pozitív példánk is.” – KK, középvezető

Magyar Református Szeretetszolgálat

A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány (MRSZ) alapvetően projekt jellegű fejlesztési feladatokat lát el, és az intézményfenntartás a Református Szeretetszolgálatnál van.

„2022. január 1-jétől lett átnevezve a korábbi Diakóniai Iroda Református Szeretetszolgálatá, tehát ez az intézményfenntartó valójában, korábban szeretetszolgálati iroda volt, ez egy belső egyházi személy, amit a Magyarországi Református Egyház zsinata alapított, és alapvetően összefogja a központi fenntartású szociális intézményeket, illetve felzárkózási típusú szolgálatokat, illetve a tanodákat, gyerekházakat, a szociális ellátás részben pedig nevelőszülői hálózat van, idősellátás elsősorban, de fogyatékos ellátás is van náluk, de ők csak intézményi feladattal rendelkeznek, és a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány pedig alapvetően karitatív szervezatként, ha úgy tetszik, az ilyen akció és projekt jellegű fejlesztéseket viszi.” – MRSZ, középvezető

Az oktatási intézmények itt sem tartoznak a szervezethez. A református egyházban sokféle fenntartó lehet, lekövetve az egyházi struktúrát.

„Alapvetően a Magyarországi Református Egyházban négyféle fenntartó is lehetséges. Az egyik az a központi intézmények zsinati alapításúak minden esetben, és a zsinati alapítású szociális intézményeket működteti a Református Szeretetszolgálat. De a zsinat mellett az egyházkerületek, az egyházmegyék és a helyi gyülekezetek is lehetnek önállóan fenntartók, mint egyházi személyek. Tehát hogy alapvetően négyféle fenntartó van, és ez az oktatásra is igaz, és részben az egészségügyben is, bár egészségügyben az elsődleges szereplő az a Bethesda Gyermekkorház, aki összefogja az egészségügyi tevékenységet, de a Bethesda is alapvetően a zsinat alá tartozik, közvetlenül ugyanúgy, mint ahogy a Károli Gáspár Református Egyetem is.” – MRSZ, középvezető

A szociális feladatok mellett a rehabilitáció területén is fontos szerepet vállal az MRSZ. Ezen felül ide tartozik a Fete települések koordinációja, különböző EU-s szociális fejlesztési programok megvalósítása, a menekült integráció, valamint a különböző társadalmi missziók koordinációja is.

*„Ami még fontos, hogy a klasszikus adományozási és karitatív feladatok és a szociális programok mellett a **rehabilitációs foglalkoztatás** is elég fontos szerepet játszik a szervezet életében. Jelenleg úgy körülbelül 350 rehabos foglalkoztatottunk van, akik különböző területeken, részben az alapítvány különböző programjaiban, de külön gazdasági tevékenységben is részt vesznek. Illetve amit még szerintem érdemes így tudni és kiemelni, az az, hogy van egy nagy országos közfoglalkoztatási programunk, amiben 1250 főt foglalkoztatunk országszerte.”* – MRSZ, középvezető

Az MRSZ-nél munkaviszonyban foglalkoztatottak száma hozzávetőlegesen 450 fő. A Fete programban nagyjából 130 ember dolgozik, a menekültüggyel 50 fő körül, egyéb szociális fejlesztési szolgálat területén 50-en, míg a társadalmi missziók területén 60-70 fő. Az adminisztratív támogatásokkal együtt jön össze a 450 fő.

*„Az **elmúlt években alapvetően nyilván a feladatoktól függően van valamennyi hullámzása, de alapvetően növekedett a munkavállalói létszám, most nem számítom ide a közfoglalkoztatottakat, a munkatársi létszám folyamatosan bővült az elmúlt öt évben, főként a különböző fejlesztési projekteknek köszönhetően is. Például a felzárkózó települések programba a program indulásakor dolgoztak hárman-négyen, most 128-an, (...) de így minden területen majdnem minden területen tényleg volt bővülés.**”* – MRSZ, középvezető

Az MRSZ-nél is volt szervezetfejlesztés az elmúlt években. A szervezetfejlesztési irány itt is a feladatok pontosabb körülhatárolását, a folyamatok szabályozását jelentette.

*„**Dolgozunk is szervezetfejlesztő tanácsadókkal folyamatosan. Ennek köszönhetően idén márciustól is átalakult a szervezetnek a struktúrája, funkcionálisan jobban elkülönültek az egyes területek, új SZMSZ-ünk is lett. Ami még fontos, hogy egyre több folyamat lett leszabályozva, illetve maga a működésbe is beépültek olyan elemek, amik korábban nem voltak, gondolok itt mondjuk arra, hogy esélyegyenlőségi terv készült, és van felelős is, nemcsak gyermekvédelmi szabályzatunk van, hanem gyermekvédelmi felelős is. Igyekszünk folyamatosan a működési környezetünket is formálni, alakítani, ahogy növekednek a feladatok, illetve ahogy egyre több munkatárs van. Most vezetünk be egy új onboarding rendszert, ami segíti az új munkatársak, önkénteseknek a gyorsabb felkészítését a feladatra. Szóval, hogy azért a szervezet, ha nem is időben mindig arányosan, ahogy a létszám meg a feladat bővült, de igyekszik lekövetni ezeket, illetve ezeket a változásokat szervezetfejlesztési szinten is érvényesíteni.**”* – MRSZ, középvezető

A feladatok bővülése, illetve a létszámbővülés sokféle kihívást hozott a felszínre, változott és szabályozottabb lett az adminisztráció, és nagyobb hangsúlyt kaptak az informatikai megoldások.

*„A legtöbb, ami nekem hirtelen eszembe jutott, az általában ilyen **operatív feladatellátáshoz köthető dolog**, iratkezelés kérdése, tehát hogy az, hogy hogyan történik az iratoknak az iktatás, a szerződés nyilvántartás, erre hál' Istennek lett egy kifejezetten a szeretetszolgálat részére kifejlesztett megoldás, ami figyelembe veszi ezeket az igényeket. Korábban ugye papír alapon történtek az engedélyeztetések, felküldték a dokumentumokat, stb., stb. De hát ahogy **egyre több telephely volt, ahogy egyre több munkatárs, úgy nyilván ezt nehéz volt lekövetni.** (...) Ami még*

talán újítás volt, egy pár évvel ezelőtt bevezetésre kerültek új megoldások. Office 365 rendszert használunk, és akkor alapvetően a belső kommunikációt is ez támogatja nagyban, akár ilyen központi híreknek az átadása, a dokumentummegosztás, illetve most már elsősorban nem számítógépek merevlemezein tárolódnak az adatok, hanem a **sharepoint** felületen, illetve a különböző személyes dokumentumok mindenkinek a **OneDrive** fiókjában, tehát ez az, ami a belső kommunikációt nagyban megsegítette, például különböző **Teams** csoportok, felületek vannak, ahol a formális információk átadása meg tud történni. (...) Többször felmerült **egy egységes vállalatirányítási rendszernek a kialakítása vagy bevezetése, de igazából erre még nem találtunk olyan jó megoldást, ami a mi munkánkat jól tudná támogatni és nem túlzott erőforrásigényű**, tehát akár pénzben, akár betanításban, akár specializációban. A dobozos megoldások, azok vagy nem tudtak teljes mértékben illeszkedni a szervezet működéséhez vagy nagyon drágák.” – MRSZ, középvezető

A döntéshozatal is változott, több szintje lett.

„Ahogy ez a létszámbővülés történt, úgy párhuzamosan a szakmai döntéshozatal szintjei is változtak. **Míg korábban mondjuk központilag majdnem minden az ügyvezetőhöz, illetve a szakmai igazgatóhoz futott be, függetlenül attól, hogy melyik projektről és milyen területről beszélünk. Addig az elmúlt években kialakultak specializált területek, tehát így ezért is van a szociális fejlesztési ágazat, a felzárkózási, amit szolgálatoknak hívjuk. Felzárkózási szolgálat, Menekültszolgálat, ahol maguk a szolgálatvezetők kaptak meg különböző döntési kompetenciákat, jogokat, és akár pénzügyi és részben munkajogi kérdésekben is dönthetnek. Tehát hogy a döntéshozatali mechanizmus is változott. Korábban, hogy mondjuk egy milyen szakmai program legyen megírva egy projekthez, azt a szakmai igazgató készítette el és adta be, most ezt a területek készítik el, és én mondjuk elsősorban véleményezem, meg igyekszem segíteni ezt a munkát, de nem én határozom meg.**” – MRSZ, középvezető

Baptista Szeretetszolgálat

A Baptista Szeretetszolgálat (BSZ) esetében a szociális fejlesztési feladatok a településfejlesztési és foglalkoztatási igazgatóságnál vannak. A helyi megvalósítást nagyjából egy 10-12 fős back-office stábbal támogatják a központból. Az igazgatóságon összesen nagyjából 70-80 ember dolgozik a terepi munkatársakkal együtt.

„Egy olyan folyamatot, pénzügyi rendszert, adminisztratív rendszert és irányítási rendszert, döntéshozást kellett kitalálni, ami képes volt arra, hogy **a helyi munkavégzéshez szükséges döntések lehetőleg ne két hét múlva szülessenek meg, hanem jobb esetben, ha döntésre van szükség, vagy bármilyen beavatkozásra, az másnap reggel legyen meg.** És ehhez muszáj volt, hogy a szeretetszolgálat is létrehozza azt a működési egységet, ami egy picit a megszokott, vagy az intézményfenntartáshoz jobban illeszkedő folyamatokról leválik és létrehozza a saját működési rendjét, folyamatait, pénzügyi rendszerét, ami képes kezelni ezeket a kérdéseket. Ez történt meg nálunk olyan 2020 táján. (...) A Végtelenben még jobban rá volt bízva a szervezetekre, hogy milyen módon próbálja végrehajtani, illetve elérni a kitűzött célokat. A Feténél bejött egy máltai módszertan, ami **kapcsos könyvön** keresztül, folyamatokon, a koordinátori rendszeren keresztül, azért nagyban meghatározza és erős kereteket húz, hogy azt hogyan kell végrehajtani.” – BSZ, középvezető

A BSZ esetében egy szervezetben van az intézményfenntartás, a szociális-fejlesztési és az oktatási intézmények fenntartása is, csak külön igazgatóságok alá tartoznak.

„A szeretetszolgálat hagyományosan intézményfenntartással foglalkozik. Most szám szerint 43 oktatási intézményünk van körülbelül 18 ezer diákkal, és nagyjából ugyanekkora a szociális intézményeknek a száma is. Tehát ez a nagyjából ilyen 80-90 darab intézményhez, szociális és oktatási vegyesen. Szociálisban a portfóliónk az teljesen lefedi a területet, tehát a gyermekvédelemtől idősellátásig, alapszolgáltatásokon keresztül, hajléktalan ellátásig minden van nagyjából. És én azt gondolom az oktatási területen is, ami úgy általánosan az egyházi fenntartó portfóliójába szokott tartozni, az nálunk is ugyanúgy megtalálható. Ezek külön igazgatóságokban működnek, tehát mind a szociális technika, mind az oktatási, ugye emellett akkor egy ilyen harmadik fenntartói szerepvállalás, ez a felzárkózás, ami most egy picit ilyen új is, meg projekt jellegű, mondhatom, hogy mind a két területnek próbálja úgy a tapasztalatait, meg a tudását ötvözni, ez azért szükséges is, függetlenül attól, hogy ez a felzárkózás is egy nagyon tág scope-on működik. Ezek mellett a szervezetnek van kommunikációs igazgatósága, van a raktározás és a logisztika egy külön igazgatósághoz tartozik. Van egy fejlesztési igazgatóságunk, ott kifejezetten a projekteknek, pláne azoknak a projekteknek, amiknek van valamilyen későbbi társadalmi hasznosulása, de emellett természetesen gazdasági igazgatóság is van. És ez tartozik a board alá, ami pedig az elnökséget, illetve a főigazgatókat jelenti a cégnél.” – BSZ, középvezető

A központban hozzávetőlegesen 140 fő dolgozik a szeretetszolgálatnál.

„A központban azt hiszem, hogy 143 fő dolgozik most jelen pillanatban. Ez a minden, ebben mi is benne vagyunk. Most erről levettem egy picit azt, hogy az intézmények, azok önálló jogi személyek. Ennek megfelelően az a szakmai létszám, az nem a központi apparátus része, mert maga a szervezetrendszer, meg a Szeretetszolgálatnak a munkatársi létszáma azt hiszem, megközelíti a 2700 főt, minden egybeszámolva. Ez csak a 140 fő, ez kifejezetten a fenntartói, központi technikai apparátusról beszélek, a gazdasági, pénzügyi, jogi.” – BSZ, középvezető

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) esetében a fejlesztési feladatok az MMSZ Modellprogramok igazgatóságán futnak össze, amit a modellprogramok igazgatóján kívül még öt regionális vezető irányít. Az intézményfenntartás külön szervezeti egységbe tartozik. A Modellprogramokban alapvetően a Fete program, EU-s programok, illetve várható Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (Recovery and Resilience Facility) – RRF forrásai tartoznak. Az egyes régiók nem fedik le az ország régióit, inkább szervezeti előzmények miatt alakult ki a mostani területi beosztás. A Modellprogramokban hozzávetőlegesen 6-700 munkatárs dolgozik. Jelenleg a létszámbővülést leginkább a Fete program adja. A Fete-hez tartozó munkatársak irányítása a régiós vezetőhöz tartozik. Ezen felül vannak a különböző országos programelemek (pl.: adósságkezelés, gazdaságfejlesztés, lakhatás, felelős állattartás, energiahatékonyság, oktatás, sport, szimfónia program), amikhez szakértők tartoznak, akik szakmai irányítása az országos központhoz tartozik, de operatív irányítási szempontból a régiós vezető koordinálja őket.

*„Most a jelenleg 56 településnél tartunk a Fetében, hogy ezek a szakemberek hogy érik el az 56 települést, (...) a szakembereknek a mozgását a régió biztosítja. **Ebben van egy mátrix, vagyis egy ilyen kettős irányítás, amiben a budapesti központ inkább módszertani, jellemzően, ami akár a projektelvárásoknak, akár a teljes szakmai ívnek a végiggondolása, és ezek alapján, meg a szükségletek alapján irányítjuk, koordináljuk mi így helyben a szakértőket.** (...) Az első időszakban az volt a jellemző, hogy inkább a szakterületi irányítás Budapesthez kötődött. Ezek*

például az oktatás, lakhatás, gazdaságfejlesztés, felelős állattartás, egészségügy, adósságkezelés, CSOK ügyintézés” – MMSZ, régióvezető

A döntéshozatal is decentralizálódott az utóbbi időszakban, kialakultak az ezt támogató informatikai, irányítási rendszerek is.

*„Ez úgy néz ki, hogy most már egy olyan rendszerünk, hogy van **egy jól kiépített admin háttér, vagy ilyen online felület.** Azt mondom, hogy nagyjából én döntök a régióban, és most már van egy olyan felületünk, amin követni is lehet a jóváhagyást. Ennek van egy szakmai, egy pénzügyi, egy projekt technikai oldala. Például, van-e rá erőforrásunk? Most már az a rendszerünk a Máltán belül, ha például én fel akarok venni embert, akkor azzal indítok, hogy megigénylem azt a státuszt. Megigénylem, hogy én például jelenlét programvezetőt akarok felvenni Csaolcra. Megkapom ezt a munkaerő-igényt, beleírom a feltételét, mármint, hogy milyen bért szeretnék neki adni. Szüksége van-e szolgálati autóra, munkaruhára, doktorra, nem tudom én, kutyafülére, kérek-e segítséget Budapesttől, mondjuk a toborzásban. Meg milyen projektben akarom finanszírozni. És akkor ezt én beküldöm, ez bemegy abba a rendszerbe, ahol ugye látja az a projekt, ahová én őt fel akarom venni, de ez ugye azért nem ennyire, tehát azt mondom, hogy ez annyira azért nem távoli, mert én tudom, hogy melyik projektben mi az, ami van. Ha valami eltérés van, akkor meg előzetesen egyeztetünk. Tehát ez a rendszer a nyomonkövetést szolgálja.” – MMSZ, régióvezető*

A szervezeti változásokkal kapcsolatban az volt a tapasztalat, hogy mindig a bővüléssel jöttek, és nem lehetett rá előre felkészülni, vélemények szerint inkább lekövető volt a szervezet.

*„Én azt gondolom, hogy **ezek mindig a bővüléssel jöttek.** Nagyon nehéz volt egyébként, **ami nem sikerült szerintem, hogy megugorjuk előtte.** Nem felkészültünk rá, egyszerűen tényleg az van, hogy **menetközben,** tehát amikor megkérdezték tőlem, hogy milyen emberekre, státuszokra van szükség, nem feltétlenül tudtam megmondani, menetközben látszott, hogy mi a feladat. Most már persze azért jobban látom, tehát azt mondom, hogy most már a következő bővülésre jobban ki tudom kalkulálni, mint mondjuk az első két időszakban.” – MMSZ, régióvezető*

A beszerzési folyamatok is átalakultak a szervezetenél, ún. dinamikus beszerzés működik, vagyis előzetesen lehet regisztrálni, azt bírálják el, és utána a regisztráltak közül lehet kiválasztani az adott kivitelezőt, ez némileg felgyorsítja, és leegyszerűsíti a folyamatokat.

Bár volt szervezetfejlesztési folyamat, a gyors bővülés időszakában kevésbé lehetett ezt végrehajtani.

*„Amikor így a nagyobb ugrás jött, tehát a második Fete körnél **konkrétan jött hozzám egy szervezetfejlesztő,** aki egyszerre dolgozott a központi csapattal is, meg velem, mint régióval. Viszont pont egy olyan óriási növekedésben voltunk, ahol szinte nem bírta lekövetni azt, amit én a régióban csinállok azzal, hogy mi kéthetente találkoztunk. Mindig így **megbeszéltük, hazament, elment, visszajött valami tervvel, és mondtam, hogy már azóta az van,** hogy már van még két új szakterületem, és felvettem egy embert. Mondta, hogy ő ezzel nem tud mit kezdeni, és nagyjából így azt mondta, hogy amúgy meg jól csinálom, **ösztönösen.** Tehát, hogy így egy picit ott leakadtunk erről. Országosan ment tovább, hogy egyébként hogyan épüljön föl, és nagyon nagy törekvés volt az elmúlt évben a Málta vezetés részéről, hogy ez jól összerakódjon. Rengeteg eljárásrendünk, szabályozás változott.” – MMSZ, régióvezető*

Végeredményben az fogalmazódott meg, hogy az ösztönös irányítás és problémakezelés helyett, most már kezdenek összeállni a folyamatok.

*„A legtöbb ösztönös, de úgy, hogy közben azért nagyon sokat dolgozunk a vezetéssel azon, hogy hogyan csináljuk. Hogyan épüljön fel, vagy akár az, hogy milyen egyeztetések szükségesek ahhoz, hogy ezt tudjuk vinni. Mondjuk tényleg, amiket kérdeztél az előbb, hogy milyen körökben, milyen témákban kikkel kell leülni, hogy egyáltalán ez irányíthatóvá váljon. Tehát nagyon sok leülésünk volt az elmúlt időszakban azért, mert ezt próbáltuk fejleszteni ezt a rendszert vagy kitalálni. Tehát nagyon sok leülésünk, hogyan alakítsd ennek a rendszerét, hogy egyáltalán meg tudjuk beszélni. És mondom, ez az időszak ezért volt nagyon terhelt, merthogy igazából ezt is dolgoztuk ki menet közben, miközben ugye nem állíthattuk meg a gépezetet, hát ugye irányítani kellett közben szakmailag, pénzügyileg, meg nem tudom én a folyamatokat. Tehát **menet közben cseréltünk kereket, meg festettük át az autót, hol a lejtőn gurulva, hol emelkedőn tolvá, de azt gondolom, hogy ez egy óriási menet volt, és én most tényleg látom azt, hogy ez így összeállt.**”*

Összegzés

Az öt szervezettel készített interjúk során néhány általános tapasztalat is kirajzolódott, az alábbiakban ezeket foglaljuk össze.

Az egyes szervezetek vezetőinek, illetve középvezetőinek tipikus karrierútja az egyes szervezetek növekedésével párhuzamosan haladt. Jellemző az, hogy a mai vezetők szakmai munkatársként kezdték a szervezeten belüli karrierútjukat, és a szervezetek növekedésével párhuzamosan kerültek vezetői szerepekbe. Sokuk számára eleinte idegen volt ez a vezetői szerep, több dolgot időközben kellett megtanulni. Többen vagy egyéni, vagy szervezeti szinten segítséget is kaptak ehhez.

A szervezetek különböznek abban a tekintetben, hogy a szociális, fejlesztési feladatok mellett még milyen tevékenységeket látnak el. Jogi szempontból sok esetben nem is egy szervezetről beszélünk, hanem különböző jogi személyiségek látnak el bizonyos feladatokat, ezért nehéz szervezeti szinten tárgyalni, elemezni a különböző feladatokat. A fő különbségek ott vannak, hogy az adott szervezet intézményfenntartók is egyben vagy sem, illetve a mögöttük lévő egyházban mi a gyakorlat, szokásjog az intézményfenntartás tekintetében. Az egyes szervezetek nem függetleníthetők a mögöttük lévő egyházak szervezeti struktúrájától sem. A Katolikus Karitás országos szinten „csak” koordinációs feladatokat lát el, illetve a fejlesztési, szociális és krízis projekteket menedzseli, egy kivételével intézményeket nem tart fenn. Azonban a katolikus egyház egyházmegyei struktúráját tükrözve létezik 16 egyházmegyei karitás, amik önálló jogi személyiségként intézményeket is fenntartanak. Egyik karitás sem tart fenn oktatási intézményeket, mert ezek az egyházmegyékhöz tartoznak. Az Ökumenikus Segélyszervezet esetében az intézményfenntartás és a szociális-fejlesztési programok egy igazgatóság alá tartoznak. Oktatási vagy egészségügyi intézményeket ők sem tartanak fenn. Magyar Református Szeretetszolgálat szociális-fejlesztési, illetve karitatív tevékenységeket lát el, és egyáltalán nem tart fenn intézményeket. A Baptista Szeretetszolgálat oktatási és szociális intézményeket is fenntart csak külön igazgatóságok alatt. Végül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat esetében a szociális-fejlesztési feladatok, és az intézmények külön igazgatóság alá tartoznak. Az oktatási intézmények esetében jogilag egy másik szervezet a fenntartó. Abban is különböznek az egyes szervezetek, hogy kapnak-e kiegészítő, egyházi támogatást. Az MRSZ civil szervezetként működik, az Ökumenikus Segélyszervezet csak az idei évtől kap kiegészítő, egyházi támogatást, míg a többi szervezet régebről. Abban is eltérések mutatkoznak, hogy mennyire jellemző a külföldi, nemzetközi tevékenység az egyes

szervezetekre. Például az ökumenikusok jelentős külföldi tevékenységet folytatnak, ez a Baptistákra is jellemző. Az MRSZ és a Katolikus Karitasz főleg itthon tevékenykedik, de ez utóbbi része a nemzetközi karitasznak, ezért jelentős nemzetközi beágyazottsággal rendelkeznek.

A szervezetek feladatbővülése hasonló kihívások elé állította az egyes szervezeteket. Az egyik legjellemzőbb kihívás a döntési kompetenciák és szintek átalakítása volt. Az összes szervezetre jellemző volt a centralizált irányítás, ami a szervezetek növekedésével párhuzamosan egyre nehezkesebbé tette a döntéshozatalt. Ki kellett alakítani a felelősségi köröket, a döntési kompetenciákat, illetve az ezt támogató operatív háttérrel. Az összes szervezetnél volt rá példa, hogy valamilyen külső szervezetfejlesztő tanácsait is igénybe vették, azonban hogy milyen mélységbe vontak be szervezetfejlesztőt az átalakítási folyamatok támogatásába már nagyon különbözik. Illetve abban is jelentős eltérések tapasztalhatóak, hogy hol tartanak ebben a folyamatban. Jellemző volt az is, hogy utólag vagy folyamatában tudtak a felmerülő változásokra reagálni, és nem tudtak előre felkészülni ezekre. Mindegyik szervezetre jellemző, hogy a döntéshozatalt, illetve az operatív folyamatokat támogató informatikai rendszereket használják, ami korábban nem volt jellemző.

A szervezetek jellemző erőssége a kihívásokhoz való rugalmas alkalmazkodás. Míg a legjellemzőbb gyengeség a folyamatok átláthatósága, a működés zökkenőmentessége. Az összes szervezet küzd a megfelelő humán erőforrás megtalálásával, szinte az összes területen. Több esetben verseny is van közöttük a megfelelő szakemberekért.

A szervezetekben megfogalmazódott az igény a „profilisztulásra”, hogy legyen egy-egy kiemelt területük, amire koncentrálnak, amiben jobban tudnak előrehaladni a professzionalizálódás útján, ahol jobban tudják a különböző tudásokat koncentrálni. Jelenleg túl sok területre koncentrálnak, ezért az erőforrások szétforgácsolódnak, és ez sok esetben a szakmai munka rovására is megy. Több esetben az is megfogalmazódott, hogy a folyamatos feladatbővülés operatív kihívásai háttérbe szorították a szakmai munkát, és a jövőben erre kellene nagyobb hangsúlyt fektetni.

A szervezetek véleményei szerint a kapott fejlesztési forrásokat jelenleg nagyobb hatékonysággal tudják felhasználni, mint azokat az állami ellátórendszer kapta volna. Kiemelték a rugalmasságukat, hogy kevésbé kötik őket eljárásrendek, hogy tudtak a magánszektorból és külföldi donoroktól is támogatást szerezni. Feladatukat úgy határozzák meg, hogy segítsék az állami ellátórendszer szolgáltatásai között a kapcsolatokat megteremteni, illetve a hiányokat pótolni, valamint innovatívan, ki tudjanak kísérletezni másfajta megközelítéseket, amik a későbbiekben rendszerszinten is adaptálhatóak.

A feladatellátás, illetve a projektek finanszírozásának bizonytalansága a szervezetek működésében is nehézséget okoz. Azt elképzelhetetlennek tartják, hogy a jövőben ne érkezzenek meg az EU-s vagy költségvetési források, a jelenlegi finanszírozási fennakadások azonban sok esetben a működőképességük határát feszegetik.

Melléklet

18. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységenként, 2017-2022, ezer Ft

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	617 206	614 711	788 511	609 083	538 273	1 775 461	4 943 245
BSZ EJSZ által fenntartott intézmények támogatása	8 342	11 826	16 492	38 956	47 688	34 010	157 314
Cipősdoboz akció	212	367	181	1 289	3 405	0	5 454
Egyéb belföldi támogatás	8 765	20 152	26 466	1 668	2 725	4 863	64 639
Élelmiszerek	8 355	5 522	3 697	3 312	4 592	1 123	26 601
Emberkereskedelem elleni program ráfordításai	931	1 903	4 615	1 747	2 644	20 048	31 888
Erdélyi program	1 800	0	-	-	-	-	1 800
Észak-Korea program	1 235	10 477	82	0	-	-	11 794
Európai Unió fejlesztések Magyarországon	0	-	39 334	54 061	14 656	5 060	113 111
Gyermekékeztetés	700	700	700	700	630	700	4 130
Gyermektáboroztatás ráfordításai	0	300	0	-	-	-	300
Gyógyászati eszközök, gyógyszerek	1 096	284	44	135	3 790	0	5 349
Haiti program	7 640	10 203	3 196	1 804	5 004	12 292	40 139
Kárpátaljai cigánymisszió és fogadj örökbe program	14 642	20 400	3 978	1 910	3 600	2 200	46 730
Katasztrófavédelemmel kapcsolatos támogatások	64 865	111 021	116 955	96 885	22 038	0	411 764
KISZI Napraforgó Művészeti Modell Óvoda támogatása	100	0	-	-	-	-	100
Kongói program	2 400	1 800	1 800	0	-	-	6 000
Koronavírussal kapcsolatos ráfordítások	-	-	-	46 869	34 854	7 264	88 987
Libanon program	-	-	-	-	-	38 282	38 282
Menekültek megsegítése	9 064	0	-	-	-	-	9 064
Nyílt örökbefogadási program ráfordításai	540	1 076	631	277	60	203	2 787
Roma bibliaiskola program ráfordításai	3 810	2 826	1 441	799	0	-	8 876
Romániai cigánymisszió program	3 073	2 562	2 836	1 275	2 190	4 285	16 221
Srí Lanka program	7 389	3 982	1 131	0	-	-	12 502
Szociálisan rászoruló egyének és családok támogatása, segélyezés	24 201	21 951	32 376	10 852	14 231	32 624	136 235
Természetben adott támogatások	437 849	379 620	530 393	346 544	375 666	760 089	2 830 161
Ukrajnai krízissel kapcsolatos támogatások	-	-	-	-	-	852 418	852 418
Vajdasági segélyprogram	9 717	6 321	564	0	500	0	17 102
Vidám Gyermeknap rendezvény	480	1 418	1 599	0	-	-	3 497

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
<i>összesen</i>	134 550	545 623	779 717	1 011 872	2 116 652	2 876 104	7 464 518
Adományok	-	295 034	476 357	437 768	387 757	743 114	2 340 030
Egyéb belföldi támogatás	27 412	-	-	-	-	-	27 412
Pénzbeni segélyek	-	14 706	138 978	267 629	1 618 166	1 528 805	3 568 284
Természetben adott támogatások	66 968	235 883	164 382	306 475	110 729	604 185	1 488 622
Véglegesen nem fejlesztésre adott támogatás	40 170	-	-	-	-	-	40 170
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
<i>összesen</i>	2 335 085	2 889 038	2 853 638	5 001 934	7 845 030	15 136 826	36 061 551
A háztartáson belüli erőszak áldozatainak ellátása, segítése	143 363	228 482	257 363	248 818	377 733	314 837	1 570 596
Családok átmeneti otthona működtetése, szakmai munka minőségi fejlesztése	437 853	272 397	211 445	246 918	582 137	338 870	2 089 620
Családsegítő szolgálat szolgáltatásai	0	0	0	0	0	0	0
Elterelés	3 302	2 543	2 067	2 304	723	1 426	12 365
Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai	0	0	0	0	0	0	0
Hajléktalanok ellátása	200 727	208 570	170 864	181 006	215 385	214 308	1 190 860
Határontúli magyarsággal kapcsolatos programok, támogatások	78 720	140 002	111 462	311 109		213 663	854 956
Hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének javítása	312 155	534 491	458 376	660 888	1 133 231	843 635	3 942 776
Járóbeteg szakellátás szenvedélybetegek és pszichiátria betegek számára	12 823	12 911	12 864	14 489	4 696	23 382	81 165
Katasztrófavédelemmel kapcsolatos támogatások	426 998	30 252	37 422	1 633 816	789 843	648 797	3 567 128
Képzést, foglalkoztatást elősegítő munkaerőpiaci programok	131 899	154 044	124 753	130 701	419 288	167 475	1 128 160
Menekültek megsegítése	0	0	0	0	0	479 493	479 493
Nemzetközi fejlesztési és humanitárius programok	95 744	894 700	1 031 030	1 186 747	2 415 574	11 074 508	16 698 303
Népkonyhai étkeztetés	5 696	5 538	3 644	20 449	3 511	3 771	42 609
Otthoni szakápolás	0	0	0	0	0	0	0
Önkéntes tevékenységek szervezése, lebonyolítása	5 366	5 967	4 218	1 881	15 816	3 415	36 663
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	32 311	49 517	61 254	74 198	42 704	39 242	299 226
Szenvedélybetegek számára biztosított szociális szolgáltatások	198 289	135 305	129 986	188 105	266 131	189 521	1 107 337

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Szociálisan rászoruló egyének és családok támogatása, segélyezés	249 839	214 319	236 890	100 505	1 578 258	580 483	2 960 294
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
<i>összesen</i>	<i>277 756</i>	<i>274 827</i>	<i>233 646</i>	<i>357 290</i>	<i>2 384 587</i>	<i>5 352 478</i>	<i>8 880 584</i>
Adománykártya - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	-	1 644	1 644
Adományok	277 756	274 827	233 646	357 290	-	-	1 143 519
Belföldi katasztrófa jégkár - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	27 291	0	27 291
Biztos Kezdet Gyermekház	-	-	-	-	8 335	2 036	10 371
Családmegtartó szolgáltatás fejlesztése - Tempus Közalapítvány	-	-	-	-	3 000	0	3 000
Családok pénzügyi tudatossága - MNB	-	-	-	-	27 259	16 496	43 755
E-autó vásárlás - Innovációs Minisztérium	-	-	-	-	28 023	23 926	51 949
EFOP-1.3.7-17-2017-00159 Még jobb adni projekt	-	-	-	-	-	6 995	6 995
EFOP-1.3.8-17-2017 Önkéntes pályázat	-	-	-	-	15 567	0	15 567
EFOP-1.4.5-20 Fókuszban a gyermek	-	-	-	-	-	330 426	330 426
EFOP-1.5.1-14-2017 Végtelen pályázat	-	-	-	-	28 165	104 948	133 113
EFOP-2.2.05-16-2017 INFRA	-	-	-	-	89 885	984	90 869
EFOP-5.2.1-17-2 Válaszút pályázat	-	-	-	-	70 731	58 256	128 987
Élelmiszerek	-	-	-	-	-	86 209	86 209
Felzárkozó Falvak - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	328 509	274 033	602 542
Gyermektáboroztatás ráfordításai	-	-	-	-	-	747	747
Horvát földrengés	-	-	-	-	4 623	0	4 623
Kárpátaljai programok - BGA, HEKS, Miniszterelnökség, magánszemélyek	-	-	-	-	39 413	113 848	153 261
kívánságlista - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	-	13 834	13 834
Közfoglalkoztatási program - Kormányhivatal	-	-	-	-	1 325 850	1 971 300	3 297 150
Kutató-mentő szolgálat - NAV 1%	-	-	-	-	-	2 399	2 399
Maci program - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	10 000	2 198	12 198

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	összesen (2017-2022)
Menekült szolgálat - HEKS, UNHCR, Egyházak, szervezetek, magánszemélyek, Miniszterelnökség	-	-	-	-	-	1 374 701	1 374 701
Működési támogatás - EMMI, BGA	-	-	-	-	90 210	307 000	397 210
Nyilas Misi magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	1 730	109	1 839
Oktatás eszközfejlesztés - Telenor Zrt.	-	-	-	-	10 000	0	10 000
Orvoscsoport - nemzetközi szervezetek	-	-	-	-	-	4 560	4 560
Önkéntes Diakóniai Év - Tempus Közalapítvány	-	-	-	-	44 587	0	44 587
Pöttyös Panni rehab - szervezetek	-	-	-	-	-	4 703	4 703
Rehab foglalkoztatás - EMMI	-	-	-	-	161 173	198 601	359 774
RRF helyreállítási alap - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	38 026	72 279	110 305
Szeretdoboz- magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	10 939	2 204	13 143
Szeretethíd-Debrecen ÖK, MRE, magánszemélyek	-	-	-	-	7 219	11 536	18 755
Szimfónia pályázat - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	8 831	0	8 831
Társadalmi missziók	-	-	-	-	-	223 430	223 430
Tüzifa program - magánszemélyek	-	-	-	-	899	2 576	3 475
Veszélyhelyzeti karitatív tevékenység - NHKT	-	-	-	-	4 322	140 500	144 822
Mindösszesen	3 364 597	4 324 199	4 655 512	6 980 179	12 884 542	25 140 869	57 349 898

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszám adatok nélkül

'-': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

19. táblázat: Cél szerinti juttatások összege karitatív szervezetenként és tevékenységenként, 2017-2022, %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány							
BSZ EJSZ által fenntartott intézmények támogatása	1,4%	1,9%	2,1%	6,4%	8,9%	1,9%	407,7%
Cipősdoboz akció	0,0%	0,1%	0,0%	0,2%	0,6%	0,0%	1606,1%
Egyéb belföldi támogatás	1,4%	3,3%	3,4%	0,3%	0,5%	0,3%	55,5%
Élelmiszerek	1,4%	0,9%	0,5%	0,5%	0,9%	0,1%	13,4%
Emberkereskedelem elleni program ráfordításai	0,2%	0,3%	0,6%	0,3%	0,5%	1,1%	2153,4%
Erdélyi program	0,3%	0,0%	-	-	-	-	0,0%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Észak-Korea program	0,2%	1,7%	0,0%	0,0%	-	-	0,0%
Európai Unió fejlesztések Magyarországon	0,0%	-	5,0%	8,9%	2,7%	0,3%	12,9%
Gyermekétkeztetés	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	100,0%
Gyermektáboroztatás ráfordításai	0,0%	0,0%	0,0%	-	-	-	*
Gyógyászati eszközök, gyógyszerek	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%
Haiti program	1,2%	1,7%	0,4%	0,3%	0,9%	0,7%	160,9%
Kárpátaljai cigánymisszió és fogadj örökbe program	2,4%	3,3%	0,5%	0,3%	0,7%	0,1%	15,0%
Katasztrófavédelemmel kapcsolatos támogatások	10,5%	18,1%	14,8%	15,9%	4,1%	0,0%	0,0%
KISZI Napraforgó Művészeti Modell Óvoda támogatása	0,0%	0,0%	-	-	-	-	0,0%
Kongói program	0,4%	0,3%	0,2%	0,0%	-	-	0,0%
Koronavírussal kapcsolatos ráfordítások	-	-	-	7,7%	6,5%	0,4%	15,5%
Libanon program	-	-	-	-	-	2,2%	*
Menekültek megsegítése	1,5%	0,0%	-	-	-	-	0,0%
Nyílt örökbefogadási program ráfordításai	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	37,6%
Roma bibliaiskola program ráfordításai	0,6%	0,5%	0,2%	0,1%	0,0%	-	0,0%
Romániai cigánymisszió program	0,5%	0,4%	0,4%	0,2%	0,4%	0,2%	139,4%
Srí Lanka program	1,2%	0,6%	0,1%	0,0%	-	-	0,0%
Szociálisan rászoruló egyének és családok támogatása, segélyezés	3,9%	3,6%	4,1%	1,8%	2,6%	1,8%	134,8%
Természetben adott támogatások	70,9%	61,8%	67,3%	56,9%	69,8%	42,8%	173,6%
Ukrajnai krízissel kapcsolatos támogatások	-	-	-	-	-	48,0%	*
Vajdasági segélyprogram	1,6%	1,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Vidám Gyermeknap rendezvény	0,1%	0,2%	0,2%	0,0%	-	-	0,0%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>287,7%</i>
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület							
Adományok	-	54,1%	61,1%	43,3%	18,3%	25,8%	251,9%
Egyéb belföldi támogatás	20,4%	-	-	-	-	-	*
Pénzbeni segélyek	-	2,7%	17,8%	26,4%	76,4%	53,2%	10395,8%
Természetben adott támogatások	49,8%	43,2%	21,1%	30,3%	5,2%	21,0%	902,2%
Véglegesen nem fejlesztésre adott támogatás	29,9%	-	-	-	-	-	*
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>2137,6%</i>
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet							
A háztartáson belüli erőszak áldozatainak ellátása, segítése	6,1%	7,9%	9,0%	5,0%	4,8%	2,1%	219,6%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Családok átmeneti otthona működtetése, szakmai munka minőségi fejlesztése	18,8%	9,4%	7,4%	4,9%	7,4%	2,2%	77,4%
Családsegítő szolgálat szolgáltatásai	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	*
Elterelés	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	43,2%
Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	*
Hajléktalanok ellátása	8,6%	7,2%	6,0%	3,6%	2,7%	1,4%	106,8%
Határontúli magyarsággal kapcsolatos programok, támogatások	3,4%	4,8%	3,9%	6,2%	0,0%	1,4%	271,4%
Hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének javítása	13,4%	18,5%	16,1%	13,2%	14,4%	5,6%	270,3%
Járóbeteg szakellátás szenvedélybetegek és pszichiátria betegek számára	0,5%	0,4%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%	182,3%
Katasztrófavédelemmel kapcsolatos támogatások	18,3%	1,0%	1,3%	32,7%	10,1%	4,3%	151,9%
Képzést, foglalkoztatást elősegítő munkaerőpiaci programok	5,6%	5,3%	4,4%	2,6%	5,3%	1,1%	127,0%
Menekültek megsegítése	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,2%	*
Nemzetközi fejlesztési és humanitárius programok	4,1%	31,0%	36,1%	23,7%	30,8%	73,2%	11566,8%
Népkönyhai étkeztetés	0,2%	0,2%	0,1%	0,4%	0,0%	0,0%	66,2%
Otthoni szakápolás	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	*
Önkéntes tevékenységek szervezése, lebonyolítása	0,2%	0,2%	0,1%	0,0%	0,2%	0,0%	63,6%
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	1,4%	1,7%	2,1%	1,5%	0,5%	0,3%	121,5%
Szenvedélybetegek számára biztosított szociális szolgáltatások	8,5%	4,7%	4,6%	3,8%	3,4%	1,3%	95,6%
Szociálisan rászoruló egyének és családok támogatása, segélyezés	10,7%	7,4%	8,3%	2,0%	20,1%	3,8%	232,3%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>648,2%</i>
Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány							
Adománykártya - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	-	0,0%	*
Adományok	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-	0,0%	0,0%
Belföldi katasztrófa jégkár - magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	1,1%	0,0%	0,0%
Biztos Kezdet Gyermekház	-	-	-	-	0,3%	0,0%	24,4%
Családmegtartó szolgáltatás fejlesztése - Tempus Közalapítvány	-	-	-	-	0,1%	0,0%	0,0%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Családok pénzügyi tudatossága - MNB	-	-	-	-	1,1%	0,3%	60,5%
E-autó vásárlás - Innovációs Minisztérium	-	-	-	-	1,2%	0,4%	85,4%
EFOP-1.3.7-17-2017-00159 Még jobb adni projekt	-	-	-	-	0,0%	0,1%	*
EFOP-1.3.8-17-2017 Önkéntes pályázat	-	-	-	-	0,7%	0,0%	0,0%
EFOP-1.4.5-20 Fókuszban a gyermek	-	-	-	-	0,0%	6,2%	*
EFOP-1.5.1-14-2017 Végtelen pályázat	-	-	-	-	1,2%	2,0%	372,6%
EFOP-2.2.05-16-2017 INFRA	-	-	-	-	3,8%	0,0%	1,1%
EFOP-5.2.1-17-2 Válaszút pályázat	-	-	-	-	3,0%	1,1%	82,4%
Élelmiszerek	-	-	-	-	0,0%	1,6%	*
Felzárkozó Falvak - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	13,8%	5,1%	83,4%
Gyermektáboroztatás ráfordításai	-	-	-	-	0,0%	0,0%	*
Horvát földrengés	-	-	-	-	0,2%	0,0%	0,0%
Kárpátaljai programok - BGA, HEKS, Miniszterelnökség, magánszemélyek	-	-	-	-	1,7%	2,1%	288,9%
kívánságlista magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	0,0%	0,3%	*
Közfoglalkoztatási program - Kormányhivatal	-	-	-	-	55,6%	36,8%	148,7%
Kutató-mentő szolgálat - NAV 1%	-	-	-	-	0,0%	0,0%	*
Maci program magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	0,4%	0,0%	22,0%
Menekült szolgálat - HEKS, UNHCR, Egyházak, szervezetek, magánszemélyek, Miniszterelnökség	-	-	-	-	0,0%	25,7%	*
Működési támogatás - EMMI, BGA	-	-	-	-	3,8%	5,7%	340,3%
Nyilas Misi magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	0,1%	0,0%	6,3%
Oktatás eszközfejlesztés - Telenor Zrt.	-	-	-	-	0,4%	0,0%	0,0%
Orvoscsoport - nemzetközi szervezetek	-	-	-	-	0,0%	0,1%	*
Önkéntes Diakóniai Év - Tempus Közalapítvány	-	-	-	-	1,9%	0,0%	0,0%
Pöttyös Panni rehab - szervezetek	-	-	-	-	0,0%	0,1%	*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	változás (2017-2022)
Rehab foglalkoztatás - EMMI	-	-	-	-	6,8%	3,7%	123,2%
RRF helyreállítási alap - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	1,6%	1,4%	190,1%
Szeretetdoboz- magánszemélyek, szervezetek	-	-	-	-	0,5%	0,0%	20,1%
Szeretethíd-Debrecen ÖK,MRE, magánszemélyek	-	-	-	-	0,3%	0,2%	159,8%
Szimfónia pályázat - Máltai Szeretetszolgálat	-	-	-	-	0,4%	0,0%	0,0%
Társadalmi missziók	-	-	-	-	0,0%	4,2%	*
Tüzifa program - magánszemélyek	-	-	-	-	0,0%	0,0%	286,5%
Veszélyhelyzeti karitatív tevékenység - NHKT	-	-	-	-	0,2%	2,6%	3250,8%
<i>összesen</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>	<i>1927,0%</i>

Forrás: Éves beszámoló és közhasznúsági melléklet, 2017-2022

na: csak a tevékenység ellátása került feltüntetésre, létszámadatok nélkül

'-': a tevékenység ellátását nem tüntették fel

* változás nem számítható